

PEDAGÓGIAI PROGRAM

A Pedagógiai Program kiadmányozása

Név: Szekszárdi Garay János Gimnázium

Székhelye: 7100 Szekszárd, Szent István tér 7-9.

Iktatószám: 62-3/2021.

Felülvizsgálatok, módosítások kiadmányozása:

1. módosítás ikt.szám: 60/2023.

Ügyintéző: Huszárik Imre

Ügyintézés helye, ideje: 7100 Szekszárd, Szent István tér 7-9.;

2021. december 13.

2023. január 31.

Az irat aláírójának neve, beosztása: Heilmann Józsefné, intézményvezető

2. módosítás ikt.szám: ... /2025.

Ügyintéző: Huszárik Imre

Ügyintézés helye, ideje: 7100 Szekszárd, Szent István tér 7-9.;

2025. február 7.

Az irat aláírójának neve, beosztása: Huszárik Imre, igazgató

Az intézmény körbélyegzőjének lenyomata:

Tartalomjegyzék

1. AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA	5
1.1. Az iskola szakmai alapidokumentuma:	5
1.2. Helyzetelemzés 2025.....	6
1.3. Iskolánk oktatási, nevelési céljait segítő alapítványok:	7
1.4. Az iskola tanulói közössége	8
1.5. Iskolánk képzési struktúrája:	10
1.6. Az intézmény kapcsolatrendszere.....	11
1.7. Küldetésünk:	13
1.8. Jövőképünk:.....	14
2. NEVELÉSI PROGRAM.....	16
2.1. Programunk meghatározó szempontjai:	16
2.2. Az iskolában folyó nevelő – oktató munka pedagógiai alapelvei	16
2.3. Vállalt értékeink:	19
2.4. A nevelő - oktató munka céljai, feladatai és eszközei, eljárások	19
2.5. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	22
2.6. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	24
2.7. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	26
2.8. A pedagógusok helyi, intézményi feladatai:	27
2.9. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	28
2.10. A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenység	32
2.11. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program	37
2.12. Gyermek-és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	38
2.13. A tanulók intézményi döntési folyamatban való joggyakorlási rendje.....	38
2.14. Az iskola szereplőinek, a szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei együttműködésének feladatai, formái, a továbbfejlesztés lehetőségei	40
2.15. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	41
2.16. A felvétel és átvétel helyi szabályai	42
2.17. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	48
3. HELYI TANTERV	49
3.1. A választott kerettantervek megnevezése	49
3.2. Az iskolában tanított kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámai	51
3.3. Szabadon választható tantárgyak, foglalkozások, ezek	

	esetében a pedagógusválasztás szabályai	61
3.4.	A nem kötelező (választható) tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga.....	62
3.5.	Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei.....	62
3.6.	A mindennapi testedzés feladatainak végrehajtását szolgáló program	63
3.7.	Középszintű érettségire felkészítő vizsgatárgyak megnevezése	63
3.8.	A középszintű érettségi vizsga témakörei	64
3.9.	A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módjai (beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének rendje és követelményei)	79
3.10.	A tanulók magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének elvei, követelményei.....	82
3.11.	A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei	83
3.12.	Fejlesztési feladatok és követelmények a 11-12. évfolyamon az emelt szintű érettségire felkészítéshez.....	84
3.13.	A tanuló magasabb évfolyamba lépésének elvei.....	103
3.14.	Az esélyegyenlőség működtetésének feladatai.....	103
	a partnerség-építésben és kapcsolattartásban a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel.....	104
3.15.	Egészség- és környezeti nevelési elvek.....	109
3.16.	Szociális hátrányokat enyhítő tevékenységek	116
3.17.	Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	117
4.	INTÉZMÉNYI DIGITÁLIS FEJLESZTÉSI TERV (DFT).....	119
5.	ZÁRÓ DOKUMENTUMOK	129
5.1.	A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala, a jóváhagyott pedagógiai programhoz való hozzáférés lehetőségei	129
5.2.	A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata és módosításának körülményei	129

1. AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA

1.1. Az iskola szakmai alapdokumentuma:

1. Megnevezései:

1.1. Hivatalos neve: Szekszárdi Garay János Gimnázium

2. Feladatellátási helyei:

2.1. Székhelye: 7100 Szekszárd, Szent István tér 7-9.

3. Alapító és fenntartó neve és székhelye:

3.1. Alapító szerv neve: Emberi Erőforrások Minisztériuma

3.2. Alapítói jogkör gyakorlója: emberi erőforrások minisztere

3.3. Alapító székhelye: 1054 Budapest, Akadémia utca 3.

3.4. Fenntartó neve: Szekszárdi Tankerületi Központ

3.5. Fenntartó székhelye: 7100 Szekszárd, Arany János u. 23-25.

4. Típusa: gimnázium

5. OM azonosító száma: 036384

6. Köznevelési és egyéb feladata

6.1. 7100 Szekszárd, Szent István tér 7-9.

6.1.1. gimnáziumi nevelés-oktatás

6.1.1.1. nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám:

fő)

6.1.1.2. évfolyamok: négy, hat,

6.1.1.3. a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelése-oktatása (beszéd fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, érzékszervi fogyatékos - hallási fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - látási fogyatékos) nappali rendszerű

(felvehető maximális tanulói létszám: 40 fő)

6.1.1.4. nyelvi előkészítő

6.1.1.5. emelt szintű oktatás tantárgyai: biológia; kémia; magyar nyelv és irodalom; matematika; angol nyelv, német nyelv; orosz nyelv, történelem, digitális kultúra

6.1.2. iskolai könyvtár: iskolai / kollégiumi könyvtár

6.1.3. mindennapos testnevelés biztosításának módja:

saját tornaterem, együttműködésben, megállapodás alapján

7. A feladatellátást szolgáló vagyon és a felette való rendelkezés és használat joga

7. 1. 7100 Szekszárd, Szent István tér 7-9.

7.1.1. Helyrajzi száma: 2704

7.1.2. Hasznos alapterülete: nettó 4606 m²

7.1.3. Intézmény jogköre: ingyenes használati jog

7.1.4. Fenntartó jogköre: vagyonkezelői jog

8. Vállalkozási tevékenységet nem folytathat.

1.2. Helyzetelemzés 2025

a Szekszárdi Tankerületi Központ fenntartásában működik. A tanulólétszám 19 osztályban tartósan 500 körüli. Az egyes évfolyamonkat négy párhuzamos osztály alkotja. Közülük egy hat évfolyamos, három négy évfolyamos osztály. Mindegyikben kizárólag emelt szintű képzés folyik, így emelt szintű matematika emelt óraszámú fizikával, emelt szintű biológia emelt óraszámú kémiával, emelt szintű német és angol nyelvi, valamint emelt szintű magyar nyelv és irodalom emelt óraszámú történelemmel.

A tanulók hat idegen nyelv közül választhatnak: angol, német, francia, olasz, latin és orosz.

Az intézmény évtizedek óta nagy hangsúlyt fektet a tehetséggondozásra. 2009-ben sikeres pályázat eredményeként a Nemzeti Tehetségsegítő Tanácstól elnyerte a Tehetségpont címet. 2011 februárjában Akkreditált Kiváló Tehetségpont lett. Azóta folyamatosan megújítjuk az akkreditációt. 2012 óta az intézmény koordinálja a Szekszárd és Térsége Tehetségsegítő Tanács működését. 2017-ben sikeres tevékenysége eredményeként mentortanács elismerésben részesült. Akkreditáció eredményeként Tolna megyében egyedülként az országos rangú Minősített Tehetséggondozó Műhely címet nyerte el az intézmény. Ezzel egyidejűleg a Kaposvári Pedagógiai Oktatási Központ Bázisintézményévé is vált. A Nemzeti Orvosbiológiai Alapítvány és Szekszárd MJV Önkormányzata alkotta együttműködés eredményeképp 2024-őszétől a Nemzeti Tudósképző Akadémia Területi Képzési Központjává lett biológiából.

A tehetséggondozás jelentőségének számszerű mutatói az intézményben:

- ❖ Az intézmény az Oktatási Hivatal különböző mutatói alapján az ország legjobb gimnáziumai között szerepel – a legjobb 20 között vagyunk az emelt szintű matematika és történelem érettségi átlagában-
- ❖ Tanulóink 95%-a a felsőoktatásban tanul tovább.
- ❖ Az intézmény tanulói tesznek Tolna vármegyében a legtöbben emelt szintű érettségi vizsgát, az érettségi vizsgák átlaga évente 4,2 és 4,7 között van.
- ❖ A tanulmányi eredmények átlaga 4,3, az 500 tanulóból a diákok mintegy harmada kitűnő vagy jeles osztályzatú.
- ❖ Évente 120 körüli a közép és felsőfokú nyelvvizsgával rendelkezők száma.
- ❖ Rendszeresen elnyerjük el a Szegedi Tudományegyetem Kutatóiskolája címet. biológiából és fizikából is.
- ❖ A művészetek területén (pl. színjátszás, versmondás, énekarok, népdaléneklés) is az ország legjobbjai között vagyunk. Színjátszóköreink, énekkaraink és versmondóink országos művészeti megmérettetéseken is rendszeresen minősítéseket, díjakat szereznek. A Keszthelyi Helikoni Ünnepségen folyamatosan a legjobb 10 helyezett iskola között vagyunk.
- ❖ Sportolóink szintén az ország legjobbjai közé tartoznak. A diákolimpiai teljesítmények alapján 2010-ben a középiskolák rangsorában országos 9. helyezést értünk el.
- ❖ Az intézmény pedagógusai folyamatosan részesülnek különböző elismerésekben:
 - évente többen sikerrel pályáznak a Köbüki díjra, melynek feltétele, hogy 3 éven át országos 1-10. helyezést érnek el a tanítványaik a különböző tanulmányi vagy művészeti versenyeken,
 - 5 pedagógusunk kapott Bonis Bona tehetségsegítő vagy versenyfelkészítő díjat,
 - ketten Ericsson-díjat a matematika és fizika népszerűsítéséért, több alkalommal miniszteri elismerő oklevelet kiváló tehetséggondozásért.

A Garay sikereinek, hírnevének letéteményese a tantestület.

A nagy szaktudású, a korszerű ismeretek átadásának módszereit jól ismerő, a szakmai közéletben szerepet vállaló pedagógusok tevékenysége alapján az iskola megfelel a korszerű pedagógiai követelményeknek.

2024 óta a PTE partnerintézménye vagyunk, mentorálásunkkal támogatva a pedagógusképzést.

Az értékőrzést szolgálják hagyományaink: a fent említett országos versenyeken való folyamatos részvétel, a különböző pályázatok sikeres menedzselése, a tehetséggondozó szakkörök, Garay-napok, ünnepi műsoraink, kapcsolatrendszerünk: az egykori garaystákkal való kapcsolattartás az öregdiák és érettségi találkozók keretein belül, a határon túli magyar iskolákkal való folyamatos és intenzív kapcsolattartás.

1.3. Iskolánk oktatási, nevelési céljait segítő alapítványok:

1.3.1. Dr. Joó Ferenc és neje Mathilde Heller Alapítvány

Az alapítvány célja: hogy az egykori Alma mater mai tartósan kiemelkedő teljesítményt nyújtó diákjainak segítséget nyújtson. Ennek keretében évente anyagi elismerésben részesíti azt a maximum 3 végzős tanulót, akik kiemelkedő tanulmányi eredményükkel, versenyeredményeikkel, a Szekszárdi Garay János Gimnázium elismertségét, jó hírnevét öregbítették, mások számára is példamutató magatartást tanúsítottak.

Az alapítás éve: 2007.

Az alapítvány nyitott, bárki támogathatja.

Az első díjátadás éve: 2007.

A kuratórium elnöke: Joó Ferencné

1.3.2. A Jövő Nemzedékeért Alapítvány

Az alapítvány anyagi elismerésben kívánja részesíteni azon tanárokat és tanulókat, akik hivatástudattal áthatva tartósan magas színvonalon végzik munkájukat. Ennek alapján hozta létre a

❖ Wigand János-díjat

Wigand János alapító igazgató, a kiváló pedagógus tiszteletére és emlékére adható kitüntető elismerés annak a tanárnak, aki folyamatos hivatástudattal áthatott oktatói tevékenységével, szakmai munkájával és erkölcsi magatartásával példaként állítható tanár kollégái és a diákság elé.

❖ Tanulók-díját

annak a tanárnak, aki a diákság véleménye alapján tartósan olyan oktatói tevékenységet végez, amely az átlagos szintet meghaladja, emberi magatartása példaértékű a diákság számára.

❖ Tanárok-díját,

mely lehetőséget kíván adni, hogy az iskola végzős diákjai közül jutalmat kapjanak azok, akik tanulmányi munkájukkal, kiemelkedő kulturális-, sporttevékenységükkel, vagy valamilyen más, mindenki számára példaértékű tettel az iskola hírnevét öregbítették.

❖ Dr. Kelemen Endre-díjat

a biológiai tudományok kiváló művelője részére. A díjat néhai Dr. Kelemen Endre neves hematológus professzor, a gimnázium egykori diákjának

tiszteletére az a tanár vagy diák kaphatja, aki a biológiai tudományok magas szintű műveléséről tett tanúbizonyságot.

Tanár esetén az oktatási feladatokon túlmenően tudományos tevékenységet végez.

Diák esetén pedig országos versenyen vagy versenyeken kiválóan szerepelt.

(Megfelelő jelölt hiányában a díj kiadása az adott éven szüneteltethető.)

❖ **Heilmann József- díjat**

az irodalom és nyelvtudományok kiváló művelője részére. A díjat néhai Heilmann József a gimnázium egykori tanára tiszteletére az a diák kaphatja, aki a fent említett tudományokat magas szinten műveli.

❖ **A Garay Gimnázium Emlékérme** kitüntetésben részesült tanárt és három tanulót az alapítvány automatikusan jutalomban részesíti. Továbbá anyagilag is segíteni kívánja az oktatási, művelődési feltételek színvonalának emelését, valamint a szociálisan rászoruló diákokat és pedagógusokat;

A díjak átadásának időpontja a ballagási, illetve a tanévzáró ünnepély.

Az alapítvány a kamatokból és az adományokból tudja céljait megvalósítani.

Az alapítvány nyitott, ahhoz bárki csatlakozhat.

Az alapítás éve: 1992.

A kuratórium elnöke: Császár Enikő

1.3.3. A Garay János Gimnázium Centenárium Alapítvány

Az alapítvány a gimnázium centenáriuma alkalmából megrendezett ünnepségen, az egykori garaysták önkéntes támogatásából jött létre.

Átfogja az iskola teljes tevékenységi körét.

Az alapítvány célja:

- ❖ segíti a gimnázium diákjainak tanulási feltételeit;
- ❖ segítyt nyújt az arra szoruló tanulóknak (benyújtott pályázat alapján);
- ❖ anyagilag is támogatja az iskolában folyó oktató-nevelő munkát;
- ❖ segíti az iskola rendezvényeinek lebonyolítását;
- ❖ támogatja a tehetséggondozó és sporttevékenységet;
- ❖ anyagi háttérrel biztosít az iskola kiadványainak megjelentetéséhez

Az alapítvány évente – megfelelő jelölt esetén:

- ❖ **Jó tanuló-jó sportoló díjat** adományoz az arra érdemes jelöltnek
- ❖ Jutalomban részesíti a **Garay Gimnázium Emlékérme** kitüntetésben részesült három tanulót.

Az alapítás éve: 1995.

A kuratórium elnöke: Huszárik Imre igazgató

1.4. Az iskola tanulói közössége

Szekszárd és a környékbeli településekről bejárók iskolánk tanulói. Majdnem harmaduk naponta vidékről jár be.

Ugyan többségében az átlag feletti szülői háttérből érkeznek hozzánk a tanulók, egyre több sokgyerekes és csonka család is van közöttük.

Tapasztalataink szerint a tanulók egyre önállóbbak, akaratukat otthon is erőteljesen érvényesítik. A szülők pedig egyre engedékenyebbek gyerekeikkel.

Hiányoznak a kapcsolatteremtő technikák. Az iskola ésszerű magatartási normáit sem tudják mindig könnyen elfogadni. Az udvariasság alapvető formáira is sokszor külön tanítani kell a ránk bízottakat. Így az értékrend, az igényesség, az egyéni és közösségi magatartásnormák kialakításában az iskolának egyre nagyobb szerepe van.

1.4.1. Az iskolaválasztás

Felméréseink alapján az iskolaválasztáskor a tanulóknál meghatározó a szülők, a család (idősebb testvér) javaslata, az egykori garays kapcsolat, az alma mater szellem, az iskola jó hírneve. A legtöbb esetben megjelenik igényként a tanárok jó felkészítő munkája, a komoly munkához elengedhetetlen fegyelem, a követelmény, a jó társaság, a támogató közeg. Mindennek a felsőoktatásba való bejutással egyre nagyobb a jelentősége. Az általános iskolai gyermeklétszám csökkenése intézményünkben egyre inkább érezhető, ennek ellenére még többszörös a túljelentkezés a meghirdetett tanulmányterületekre.

Az iskolaválasztás: szelektálódás. Ekkor dől el, hogy a gyermek

- ❖ milyen közösségbe kerül,
- ❖ milyen fegyelmet és munkakultúrát tanul,
- ❖ számára a közösségben milyen értékek lesznek a meghatározóak (lesznek-e értékek),
- ❖ milyen magatartásformát követ,
- ❖ milyen műveltséget szerezhetsz,
- ❖ milyen példákat lát további fejlődéséhez,
- ❖ hogyan tudja az emberi kapcsolatokat kezelni,
- ❖ mennyire lesz képes az egészséges életvitelre és gondolkodásra,
- ❖ hogyan építi okosan jövőjét.

Mit ajánlunk a nagy hagyományú iskolában?

- ❖ jó szellemű közösséget,
- ❖ jól felkészült tanárok igényes munkáját,
- ❖ humánusan szigorú értékelést,
- ❖ komoly szaktárgyi tudást,
- ❖ széleskörű műveltséget,
- ❖ két idegen nyelv jó ismeretét,
- ❖ az IKT eszközhasználat elsajátítását,
- ❖ fogékonyságot a társadalom igényei iránt,
- ❖ tartalmas, változatos szabadidős programokat.

A végzősök, érettségizők esetében a továbbtanulás megtervezésekor első helyen szerepel az egyes tárgyakból elért eredmény. Ha ennek alapján több pálya is szóba jöhet, elsőbbséget élvez a jobb anyagi lehetőségekkel kecsegtető divatpálya. Csak ezután következik a szűkebb és tágabb környezet hatása. Tanulóink többsége népszerű egyetemeken szeretne továbbtanulni. Jelenleg a végzősök körében legnépszerűbb pályák: közgazdász, jogász, orvos, gyógyszerész, mérnök, pszichológus ill. a kutató pályák: vegyész, biológus, fizikus. Kevesen választják a pedagógusképzést.

A felsőfokú képzés, a népszerű pályákhoz szükséges magas pontszám miatt a továbbtanulásért folyó munka feszítettsége nőtt az utóbbi időben. A felvételi eljárásban az emelt szintű érettségiért adható többletpontok komoly tanulásra készítetik diákjaink többségét.

1.5. Iskolánk képzési struktúrája:

Iskolánk nevelési és oktatási programja nappali tagozaton hat, öt és négy évfolyamos gimnáziumi formában valósul meg.

1.5.1. Hat évfolyamos gimnázium

Emelt szintű idegen nyelvi oktatás. Azok a tanulók járnak ebbe az osztályba, akiknek az érdeklődése már túlmutat az általános iskolán, vagy akiknek szülei elégedetlenek az általános iskolai képzéssel (kisiskolák korlátozott lehetőségei).

Ebbe az osztályba várjuk a fogékony, aktív és élénk észjárású tanulókat. A rendelkezésre álló hat év alatt, a válogatott, tehetséges gyerekek széleskörű tudáshoz jutnak, ismereteiket általában jól tudják alkalmazni és számtalan közösségi élmény is összefűzi őket.

Az első két évben (7-8. osztály) a képzés céljai:

Nyugodt, elmélyülésre alkalmat adó munka folyik ebben a két évben. Fő cél az első két évben a közösségbe való beilleszkedés, az emelt szintű idegen nyelvtudás stabil alapjainak elsajátítása, a képzésbe belépő új tantárgyak (biológia, fizika, földrajz, kémia) megszerettetése, az örömmel végzett munka és a kellemes időtöltés lehetőségének kihasználása, a sport megszerettetése, és azoknak a képességeknek a kialakítása, amelyekre később szükségük lesz.

A kisgimnazisták az idegen nyelvek közül az addig már tanult angol vagy a német nyelvet tanulják tovább emelt szinten.

A 9-10. évfolyamon a tanulók által választható többletórákat biztosítunk. A három tantárgy közül a tanuló által választott egy emelt óraszámú tantárgy segíti a tehetséggondozást, és jól előkészíti az utolsó két év fakultációs választását is.

Beiskolázható évente egy osztály.

1.5.2. Az öt évfolyamos nyelvi előkészítő gimnázium

(A 2021-22. tanévtől kifutó rendszerben.)

Az osztályban kiemelten magas (13 óra/hét) óraszámban angol vagy orosz nyelvi csoportban folyik az intenzív nyelvoktatás. Az angolt haladó, az orosz kezdő szintről indulva tanulják a tanulók. Az általános iskolában tanult idegen nyelv tanulását ugyancsak emelt óraszámban folytathatják. A képzéshez emelt óraszámú informatikai tanulmányok illeszkednek.

A nyelvi előkészítő év eltelte után az osztály idegen nyelvi fakultációs osztályként működik tovább.

Beiskolázható: évente egy osztály.

1.5.3. A négy évfolyamos gimnázium

A négy évfolyamos gimnáziumban emelt szintű képzést biztosítunk természettudományokból, humán tantárgyakból, idegen nyelvekből. A lehetőségeket választható formában kínáljuk a hozzánk jelentkezőknek:

- ❖ matematika emelt szintű és fizika emelt óraszámú oktatást
- ❖ digitális kultúra emelt szintű oktatást
- ❖ biológia emelt szintű és kémia emelt óraszámú oktatást,
- ❖ magyar nyelv és irodalom emelt szintű és történelem emelt óraszámú oktatást,
- ❖ német vagy angol nyelvi emelt szintű oktatást,
- ❖ általános tantervű oktatást

A 9-12. évfolyamon két idegen nyelv tanulása kötelező. Egyiknek a már korábban tanult nyelvnek kell lennie (angol vagy német haladó nyelvi csoport). A második idegen nyelv – amely lehet angol, francia, latin, német, olasz és orosz – oktatása

választás alapján indul kezdő szintről.
Beiskolázható: évente 3 osztály.

1.5.4. Csoportbontások

A tanórákat általában osztálykeretben tartjuk. Ez alól kivétel:

- ❖ az idegen nyelvek (amelyeket minden évfolyamon csoportbontásban, a lehetőségek alapján tudásszint szerinti elosztásban),
- ❖ a matematika emelt szintű oktatás minden évfolyamon,
- ❖ digitális kultúra minden évfolyamon,
- ❖ az irodalom, a magyar nyelv emelt szintű és a történelem emelt óraszámú oktatás a 9-10. évfolyamon
- ❖ a biológia emelt szintű és a kémia emelt óraszámú oktatás minden évfolyamon,
- ❖ 9.-10. évfolyamon a magyar nyelv és a matematika

A csoportbontás feltétele valamennyi osztályban a fenntartó által engedélyezett osztály-, illetve csoportlétszám.

1.6. Az intézmény kapcsolatrendszere

1.6.1. A fenntartó

Iskolánk fenntartója a Szekszárdi Tankerületi Központ. A fenntartó ismeri és elismeri az intézményben folyó magas színvonalú oktató-nevelő munkát. Törekvéseinket, céljainkat erkölcsileg és anyagilag támogatják. Problémáink megoldásában segítőkészségükre, tanácsaikra számíthatunk. Javasataikat, elképzeléseiket előzetesen egyeztetik az intézmény vezetésével, szem előtt tartva a gimnázium érdekeit.

1.6.2. Az intézményi tanács

Iskolánkban a helyi közösségek érdekeinek képviselőire a szülők, a nevelőtestület, Szekszárd MJV önkormányzata képviselőiből álló intézményi tanács jött létre. Az intézményi tanács véleményt nyilváníthat iskolánk működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben. Ki kell kérni a véleményét a pedagógiai program, az SZMSZ, a házirend, a munkaterv elfogadása, továbbá a köznevelési szerződés megkötése előtt.

Az igazgató félévenként egy alkalommal beszámol az intézmény működéséről az intézményi tanácsnak, amely az intézmény működésével kapcsolatos álláspontját megfogalmazza és eljuttatja a fenntartó számára.

1.6.3. Szülői szervezet

Az értékközvetítésben a szülők a legfontosabb partnerek.

Alapvetően fontos a rendszeres, jó kapcsolat kialakítása a szülőkkel

- ❖ az általunk képviselt értékek és elvárások megismertetése,
- ❖ a megértő és kölcsönösen elfogadó, bizalmi légkör kialakítása,
- ❖ konfliktushelyzetben az ésszerű kompromisszum keresése miatt

A szülői munkaközösség osztályonként választott két-két képviselővel alkotja a választmányt. Évente maguk közül vezetőt választanak.

A szülői szervezet működését az iskolavezetés támogatja.

Iskolaszék nem működik iskolánkban.

A kapcsolattartás formái:

- ❖ szülői értekezletek,
- ❖ fogadóórák intézményi szinten, továbbá egyéni fogadóórák
- ❖ SZMK választmányi ülések,
- ❖ közös sportprogramokon való részvétel,
- ❖ nyílt napok,
- ❖ kulturális programok, előadások szervezése, azon való részvétel.

A szülői szervezet tanulócsoportokat érintő kérdésekben tájékoztatást kap az iskola igazgatójától, valamint segít a szülői ház és az iskola közötti jó kapcsolat kialakításában, az együtt gondolkodásban.

A választmány az aktuális, általuk összeállított éves munkarendnek megfelelően dolgozik. Elnöke, illetve tagjai részt vesznek a Garay-bál, az alapítványi bál előkészítésében, valamint más iskolai rendezvényeinket segítik megszervezni. Bevételeiből a tanulók különböző céljainak megvalósítását támogatják, jutalmazták.

1.6.4. Tanulói szervezetek

Diáksportkör (DSK) — a tanulók délutáni szabadidős sporttevékenységét szervezi, az ezért felelős testnevelő tanár segítségével

Diákönkormányzat (DÖK)— munkáját az e feladattal megbízott tanár segíti, aki a kapcsolatot tartja az iskolavezetés és a diákönkormányzat között.

1.6.5. A nevelőtestületben jelenlévő szervezetek

Tanári szakmai munkaközösségek

- ❖ magyar nyelv és irodalom,
- ❖ történelem – művészetek,
- ❖ idegen nyelv,
- ❖ matematika – fizika – digitális kultúra,
- ❖ biológia – kémia – földrajz - testnevelés,

Az iskolában jelenlévő szervezetek működését az iskola támogatja.

Jelenlegi diákjaink értékrendjének kialakításában fontos szerepe van a gimnázium egykori diákjainak. Az egykori diákok élete, személyes példamutatása fontos tanulóink jellemének formálásában. Így minél több alkalmat kívánunk teremteni arra, hogy a különböző generációk találkozzanak.

Az öregdiák szövetséggel közösen évente egy alkalommal öregdiák találkozót szervezünk, melyen a jelenlegi garaysták műsorral köszöntik elődeiket, ill képviselői részt vesznek a találkozón.

A 40 éves vagy afeletti érettségi találkozókon a 10. évfolyamosok műsorral köszöntik az ünneplőket.

Nyugdíjas kollégáinkat évente egy alkalommal, karácsonykor közös találkozóra hívjuk, melyen kisebb ajándékkal kedveskedünk nekik.

1.6.6. További kapcsolataink:

- ❖ a Szekszárdi Tankerületi Központ intézményeivel
- ❖ Babits Mihály Művelődési Központtal és a Művészetek Házával,
- ❖ Szekszárdi Liszt Ferenc Zeneiskolával, közös tanulóink kapcsán,
- ❖ ÁNTSZ-szel (osztályfőnöki órák, különböző egészségügyi programok szervezése, mérések),
- ❖ Rendőrséggel,
- ❖ Megyei Könyvtárral,

- ❖ Megyei Levéltárral,
- ❖ Wosinski Mór Megyei Múzeummal,
- ❖ Megyei Honismereti Egyesülettel,
- ❖ A Deutsche Bühne Ungarn-nal,
- ❖ sportegyesületekkel,
- ❖ Tudományos Ismeretterjesztő Társasággal;
- ❖ iskolaorvosi, iskolafogászati szolgálattal,
- ❖ Regionális Munkaügyi Központ szekszárdi kirendeltségével.
- ❖ Az KH Oktatási Irodájával, közép-és emelt szintű érettségik szervezése terén.
- ❖ Az Új Nemzedék Központtal, a Tehetségpontokkal a tehetséggondozás területén.
- ❖ Szekszárd és Térsége Tehetségsegítő Tanácscsal.
- ❖ A Regionális Pedagógiai Oktatási Központtal

A felsoroltakon kívül minden olyan hivatallal és intézménnyel, vármegyebeli középiskolával, amelyikhez működésünk és munkánk miatt kapcsolódunk, de a fentiekhez képest kevésbé rendszeresen.

1.6.7. Külföldi kapcsolataink

Fontosnak tartjuk a külföldi iskolákkal való kapcsolatokat. Egyrészt azért, mert a határainkon túli magyar iskolákról, azok közösségeiről szól:

- ❖ Kolozsvár, Báthory István Elméleti Líceum;
- ❖ Óbecsei Gimnázium
- ❖ Nagyberegi Református Líceum

A másik szempont: az idegen nyelv tanulása, annak nyelvi környezetben való gyakorlása. A kulturális környezet megismerése, a cserekapcsolatok jól szolgálják a nyelvgyakorlást. Szekszárd város partnerkapcsolata alapján

- ❖ Bietigheim-Bissingen Ellental Gimnáziumával alakult ki együttműködés.

Az elmúlt években az iskolán túli kapcsolatokat is beépítettük a nyelvgyakorlás folyamatába. Anyanyelvi környezetben szervezünk nyelvi, országismereti táborokat, tanulmányutakat (Ausztria, Nagy-Britannia, Franciaország, Olaszország).

Egészségmegőrző és közösségteremtő programjaink közé tartozik a hagyományosan évente saját szervezésben megrendezésre kerülő sí- és vízitábor.

Az utazásokat – beleértve az osztályok tanulmányi kirándulásait is – úgy kell szervezni, hogy éjszakai utazásra ne kerüljön sor (22-06 óráig), és az utazásokról a résztvevők 22 óráig hazaérkezzenek.

Intézményünk bárki előtt nyitott, aki tevékenységünket, eredményeinket meg akarja ismerni. Nyitottak vagyunk az alaptevékenységgel közvetett kapcsolatban álló feladatok előtt is: vármegyei szakkörök lebonyolítása, emelt szintű érettségi vizsgáztatás, tankönyvírás, segédanyag-készítés, szaktanácsadás,

1.7. Küldetésünk:

A tanulók tudásának és személyiségének fejlesztésével a világ realitásait tisztelő, az új iránt érdeklődő, gondolkodó ifjúság nevelése. Nevelő és oktató munkánkat is az értékek közvetítése határozza meg.

Ennek érdekében alapvető feladatunknak tekintjük:

- ❖ a megfelelő tanulási technikák megismertetését a tanulókkal,
- ❖ az előírt ismeretanyag elsajátíttatását (irányadó dokumentumok: NAT, kerettanterv, helyi tantervek)
- ❖ személyre szabott, vagy a csoport szintjéhez igazított tanórai és egyéb foglalkozások megszervezését - érdeklődés és képesség szerint,
- ❖ a valamely területen kiemelkedően tehetséges tanulók kibontakozásának segítségét,
- ❖ a különböző hátrányokkal, nehézségekkel küzdő tanulók felzárkóztatását, segítségét és támogatását, szükség esetén külső szakember igénybevételét,
- ❖ a kreativitás fejlesztését,
- ❖ a reális önismeret kialakítását,
- ❖ az egészséges életmódra, kiegyensúlyozott életvitelre, környezettudatosságra nevelés segítségét,
- ❖ az önálló ismeretszerzés kialakítását a tanulási-tanítási folyamatok során,
- ❖ az önművelésre való igény felkeltését (kiselőadások, pályázatok készítését, kutatómunkát),
- ❖ a felelősségérzet kialakítását,
- ❖ a demokratikus közéletben való aktivitás megismertetését és gyakoroltatását,
- ❖ egymás tiszteletének és megbecsülésének kialakítását,
- ❖ a világban való eligazodás segítségét (nyitottság),
- ❖ a munka tiszteletére, a szorgalomra és a kitartásra való nevelést,
- ❖ a jól értelmezett önállóság kialakítását,
- ❖ a haza iránti elkötelezettséget, az abból adódó aktivitás fontosságát,
- ❖ az élet szeretetének és tiszteletének elsődlegességét,
- ❖ a tanulók reális önismeretének, önmenedzselésének segítségét, (önéletrajz írása, érdekeinek képviselése, megfelelő viselkedés és kommunikáció),
- ❖ az érvelés, a vitakészség fejlesztését,
- ❖ tartalmas szórakozás, kikapcsolódás iránti igény felkeltését.

A tantestületre vonatkozóan szükséges:

- ❖ az igényes szakmai munka megtartása, erősítése,
- ❖ az iskolánk iránti lojalitás, a teljes odaadással végzett munka követelménye, az önmagunkkal szembeni igényesség,
- ❖ az etikus magatartás,
- ❖ a személyes példamutatás,
- ❖ közösségünk minden tagjának (tanár, diák, szülő) az egymással való jó kapcsolat tartása,
- ❖ a kezdő kollégák segítése,
- ❖ a kellemes munkaléggör kialakítása, megtartása. A jó léggör biztosítsa a megfelelő háttérrel a színvonalas, nyugodt munkához,
- ❖ jó kapcsolat a fenntartóval, különböző hivatalokkal, partnerintézményekkel, történelmi egyházakkal, tudományos-kulturális feladatokat ellátó szervezetekkel.

1.8. Jövőképünk:

A gimnáziumi képzési forma legértékesebb hazai hagyományaink közé tartozik. Elit mivoltukat már rég nem a származás szerinti előjogok, hanem a tehetség, a tudásvágy és a tanulók szorgalma által elért kimeneti eredmények jelentik. Az

oktatás jelenlegi rendszerében hagyományos értelmiség-előképző intézményként értelmezendők.

Intézményünk hagyományai, az országos rangsorban elért helyezése, a vármegyei iskolaszervezetben betöltött kulcsszerepe alapján fontos és kívánatos a több évtizedes múltra visszatekintő magas szintű oktató-nevelő és tehetséggondozó munka, értékelvű nevelés folytatása a XXI. század kihívásainak is megfelelően.

Távlati feladataink:

- ❖ a vármegye oktatási színvonalának emelése
- ❖ a tehetség korai azonosítása és kiválasztása, továbbá gondozása folyamatának erősítése
- ❖ a felsőoktatásban tovább tanulni kívánók számának megtartása
- ❖ az intézmény kiváló felszereltsége (különös tekintettel a természettudományos laborra), kiváló tanárai, eredményei által az iskola presztízsének, jó hírvének növelése,
- ❖ az intézményben a tudományos műhely jelleg erősítése
- ❖ a tanulmányi, művészeti és sport versenyek országos döntőibe, nemzetközi diákolimpiákra bekerülő tanulók számának növelése, a régióbéli szakmai vezető szerep növelése.
- ❖ megfelelő alap és háttér biztosítása az országos és nemzetközi versenyeken résztvevő diákok jobb felkészítéséhez, ezáltal az eddigieknél is jobb eredmények eléréséhez.
- ❖ a vármegye és a város oktatási, nevelési, művelődési intézményei közötti partnerség elvének megvalósítása révén a gimnázium tudásközponttá fejlesztése
- ❖ az intézményközi disszemináció és a jógyakorlatok átadásának megvalósítása

2. NEVELÉSI PROGRAM

Mottó:

A nevelés olyan folyamatos értékközvetítő tevékenység, amelynek értékteremtés az eredménye.

A nevelés fő területei:

- ❖ egyéni fejlesztés,
- ❖ közösségépítés.

2.1. Programunk meghatározó szempontjai:

- ❖ az iskola múltja,
- ❖ a minőség biztosítása,
- ❖ eddigi gyakorlatunk,
- ❖ városunk társadalmi és kulturális háttere,
- ❖ a törvények adta lehetőségek,
- ❖ társadalmi elvárások.

2.2. Az iskolában folyó nevelő – oktató munka pedagógiai alapelvei

Nevelési, didaktikai alapelveink:

- Az életkori sajátosságok figyelembevételének elve:

A diákok fejlődését mindenkor a maga fejlődési fokához mérten biztosítjuk. Életkorukat is figyelembe vesszük, amikor megszabjuk, hogy a tanítás anyagát milyen mélységben, milyen részletesen oktassuk. Az életkori sajátosságokon túl az értelmi fejlődés menetét is szem előtt tartjuk.

- A komplexitás elve:

Figyelembe vesszük, hogy a nevelés során biológiai, fiziológiai, pszichológiai és társadalmi törvényszerűségek hatnak. Biztosítjuk és összehangoljuk diákjaink célratoró, tervszerű, többoldalú nevelését. A diák mindig szűkebb (családi, osztály, iskola) és tágabb (környezet, társadalom) közösség tagja. A nevelés az emberi viszonyokban gazdag közösségek hatásrendszerén át, a közösségekben, azok életének, céljainak, érdekeinek figyelembevételével, a közösség aktív részvételével történik. A közösségek biztosítanak terepet a nevelő vezető, irányító, kezdeményező szerepe mellett a diák önállóságának, öntevékenységének, önkormányzó képességének kibontakoztatásához. Biztosítjuk az elmélet és a gyakorlat, az elvek és a tapasztalatok összhangját, a gyermekek számára a saját tapasztalatok megszerzését, megértését, általánosítását. Tanáraink támaszkodnak mindazon tapasztalatokra, információkra, ismeretekre is, amelyeket a tanulók az iskolán kívül, mindennapi életükben szereztek. Számolnak a spontán társadalmi hatásokkal. Bizalommal, megértéssel, tisztelettel viseltetnek a tanuló személyisége iránt, törekszenek a személyes kapcsolat kialakítására. Szakmailag is igényesek, határozott követelményeket támasztanak a tanulókkal szemben, egyúttal lehetőséget nyújtanak a tanuló önállóságának, kezdeményező-készségének, kreativitásának kibontakoztatására.

A fentiekből kiindulva további követelmények fogalmazhatók meg: kiegyensúlyozottság, igazságérzet, türelem, a nevelési folyamat szervezésének,

irányításának képessége, alapos tájékozottság nemcsak a szakmájában, hanem a tanulót körülvevő mikro- és makrokörnyezetben.

- A tapasztalatszerzés elve:

Az iskolai tanítás-tanulás egyes szervezeti formáiban (osztálymunka, csoportos, páros és egyéni oktatás) előtérbe helyezzük a tanulók tevékenységét, önállóságát, kezdeményezőképességét, alkotóképességét az ismeretszerzésben. A tanulásszervezés fő elve a tanulók saját, már meglévő készségeihez, képességeihez és jártasságához optimálisan alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, megoldásában, a tanári segítségben, ellenőrzésben, értékelésben. Nem feledve, hogy minden tanuló számára azonosak képzési formánk kimeneti követelményei – az érettségi vizsga.

- A következetesség elve:

A tanulóinkkal szembeni elvárásokra és követelményekre vonatkozik. Tanáraink minden diákkal szemben ugyanazokat a követelményeket érvényesítik. Nem engedhetik meg maguknak, hogy szubjektív tényezők befolyásolják őket ebben. A nevelőközösség minden tagja hasonló követelményekkel fordul a diákok irányába. A követelmények betartásával szembeni határozottságot, ill. tanáraink elvárásainak, a tanulói cselekvések, magatartásformák, azok értékelése közti összhangot jelenti. Ebből a szempontból megengedhetetlen tanáraink következetlensége.

- A motiváció elve:

A motiváció a tanulási siker egyik alapköve. Fontos tanulásszervezési feladat. Megfelelően célzott érzelmi alapozás nélkül nincs tartós tanulás. Iskolánk lehetőségeit tekintve a tanulási motiváció két területét jelöli meg: az iskolai tevékenységrendszert és a tantárgyi tanulást. Igyekszünk minél többféle, változatos tartalmú tanulási lehetőséget felkínálni diákjainknak, hogy annál több esély legyen a közömbös tanulók érdeklődésének felkeltésére. A tantárgyi tanulás motivációs hatását a tananyag jellege és a tanár személyisége együttesen határozza meg. Célunk, hogy alapvetővé váljon az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumok és tanulási képességek kialakítása.

- A koncentráció elve:

Annak kiaknázása, hogy tantárgyon belül és a különböző tantárgyak között egyes témákban közös vonások „átfedések”, logikai, tartalmi kapcsolatok vannak.

- A tudatosság és aktivitás elve

Tanáraink tervszerűséggel haladnak a tanulói világkép formálásában, úgy, hogy folyamatosan igénylik a tanulók tevékeny részvételét a tények, ismeretek gyűjtésében, az elemzésében és az alkalmazásában egyaránt. A tudatosság mégis inkább a tanár számára hangsúlyosabb, míg az aktivitás a tanulók részéről nagyobb jelentőségű. A feladatok megvalósítását legjobban szolgáló anyagegységek tudatos kiválasztása segíthet a tanárnak abban, hogy megtalálja a legcélravezetőbb módszereket és a módszereknek megfelelő eszközöket.

Az aktivitás elvének érvényesítésén elsősorban azokat a szellemi, tudati megnyilvánulásokat értjük, melyek a tanuló érdeklődéséből fakadnak. Emellett törekedhetünk az oktatás játékoságára is, mert a játékszerű feladatok is segíthetnek az ismeretszerzésben.

Diákjaink sokirányú érdeklődését azzal igyekszünk felkelteni, ami újszerű ingerhatással van rájuk, ami felhívó jellegű és akár érzelmi kötődést is kivált. A témák feldolgozása során célszerű a diákok friss élményeihez kapcsolódnunk.

- A rendszeresség és fokozatosság elve

Képzésünk tartalmát áttekinthető, logikus rendszerbe foglaljuk (helyi tanterv, tanmenetek). Nagy figyelmet fordítunk az alapvető, lényeges elemekre, és ezek köré csoportosítjuk a kevésbé fontos, esetlegesen érdeklődést felkeltő mellék anyagokat. A tények, jelenségek, általános tételek oktatásakor bizonyos sorrendet tartunk. A tanár dönti el, hogy az adott tananyagot milyen ütemben, és az adott témák között milyen sorrendben sajátítja el, azonban a tananyag kialakításakor érvényesíti a fokozatosságot. Minél fentebb vagyunk a tartalmi hierarchián annál alapvetőbb fogalmakkal, és minél mélyebben, annál specifikusabb anyaggal találkozhatunk. Ezáltal figyelembe veszi az egyes hallgatók előképzettségét.

A tantárgyi rendszer és az egyes tantárgyak logikus felépítése: figyelembe vesszük, hogy ha a tanulás folyamatában rendszer van, akkor az a tanuló tudását is befolyásolja. Ha a diák valamilyen logikai rendszerben sajátítja el az adott tantárgy ismereteit, akkor később önállóan tud vele rendelkezni. Az egyes egymásra épülő tananyagok között az átjárás úgy biztosítható, ha a tanuló már tanúbizonyosságát tette annak, hogy megfelelő alapismeretekkel rendelkezik a mélyebb ismeretek megszerzéséhez.

A tantárgyak alapját képező tudományok logikájának követése: A tudományok rendszerét a diák is lássa át. Ennek legegyszerűbb módja, ha maga a tananyag is követi annak rendszerét.

- Tudományosság és szakszerűség elve

A tananyagot a tantervelmélet tudományos eljárásaival kell kiválasztani, és könnyen tanulható művelődési tartalommal kell szervezni.

A tanítás-tanulás folyamatában alkalmazzuk a pedagógiai-pszichológiai törvényszerűségeket.

A tantárgyak anyaga megfeleljen az adott tudománynak. (Alapelveiben, rendszerében, logikájában, továbbá mindig pontos, szakszerű és korszerű legyen minden téren, amely a tantárgyat érinti, és mutassa be a fejlődés várható tendenciáit.)

A tananyagok tartalmát megfeleltetjük az adott téma tudományos állásának, rendszerének, logikájának figyelve arra, hogy az adott témának a tartalmát igazítsuk az adott kor igényeihez. A tananyagoknak ugyanúgy tartalmazni kell az adott témához tartozó történelmi áttekintést, hiszen az egy irányvonalat mutat. Láthatjuk, miképpen, hogyan fejlődött az adott anyaghoz tartozó tudomány, és következtethetünk annak jövőjére. Ez az elv magában foglalja a szakkifejezések pontos használatát, ami a tantárgyak szakkifejezéseit, jelöléseit, fogalmak, mértékegységek egységes használatát, stb. jelenti. Az egyes jelenségeket mindig ok-okozati összefüggésben tárjuk a tanulók elé. Az egyes ismereteket mindig elhelyezzük az adott tudomány rendszerében.

A nevelési gyakorlatban ezek az elvek összefonódva fejtik ki hatásukat; Ezért valamelyik betartásakor, mások is érvényesülhetnek, vagy valamelyik elhanyagolásakor, egy másik érvényesülését is megakadályozhatjuk

A tanulókat olyan alapvető ismeretek birtokába kell juttatnunk, hogy felelősen dönteni tudjanak további életükről. Későbbi tanulmányaik és felnőtt életük során szakemberekként jól érvényesülhessenek.

Ugyanakkor nyitottak legyenek hazánk és a nagyvilág történései iránt. A kultúra valódi értékeit tudják befogadni, megőrizni és gyarapítani. Hűséges, gondolkodó és felelős magyar állampolgárok legyenek, de ismerkedjenek meg az európaiság eszméjével is.

Olyan feltételeket, belső légkört igyekszünk teremteni, ahol a tartalmas együttes munka során a tanuló és a tanár is jól érzi magát. A sikerekért erőfeszítést is igénylő munkát tartjuk célravezetőnek.

2.3. Vállalt értékeink:

- ❖ becsületesség,
- ❖ szakmai elkötelezettség,
- ❖ tolerancia,
- ❖ tudásvágy
- ❖ másokra odafigyelés,
- ❖ teljesítmény igény magunkkal és másokkal szemben,
- ❖ átláthatóság,
- ❖ korrekt tájékoztatás,
- ❖ kiszámíthatóság,
- ❖ reális önismeret
- ❖ döntésképeség
- ❖ innovatív készség és kreativitás
- ❖ a szűkebb és tágabb környezet szeretete
- ❖ magyarság és európaiság tudat
- ❖ a szellem és a jellem együttes formálása
- ❖ környezettudatosság.

2.4. A nevelő - oktató munka céljai, feladatai és eszközei, eljárások

2.4.1. Célok, feladatok

Az iskola múltja kötelez bennünket a hagyományos értékrend megtartására, amely mindig eredményt hozott tanulóinknak és az iskolának is, és mindig korszerű.

A társadalmi környezet pedig azt várja el, hogy ötletgazdag és kreatív, egyéni és csoportmunkában is jól dolgozni tudó, eredményes, a változó világban is talpon maradó embereket neveljünk. Mindezt két idegen nyelv jó ismerete egészítse ki, mint a világban való eligazodás, a kapcsolatteremtés eszköze.

Gimnáziumi képzésünket ezen kettős alapfaladatok köré csoportosítottuk, hiszen a tőlünk kikerülő tanulók későbbi lehetőségeit igyekszünk bővíteni.

Közvetíteni kívánunk:

- ❖ alapvető, tudományos ismereteket,
- ❖ követendő magatartási, viselkedési normákat, erkölcsi értékeket.

Fejlesztetni kívánjuk:

- ❖ az értelmes és kritikai gondolkodást,
- ❖ a kommunikációs képességeket,
- ❖ a tárgyszerű vitakultúrát,
- ❖ a logikus érvelést,
- ❖ a felelős döntési képességet,
- ❖ az önmagunkkal szembeni igényességet,
- ❖ a másik emberre való odafigyelést, a segítséget,
- ❖ a világ dolgai iránti érdeklődést,
- ❖ az egészséges életmódra való törekvést,
- ❖ az együttműködési készséget,
- ❖ az akaraterőt és az önfegyelmet,
- ❖ a családhoz, közösséghez tartozás érzését és felelősségét.

Értékek	Célok	Feladatok Tevékenység	Eszközök Eljárások
Idegen nyelv ismerete	Érettségizőink 80%-középfokú nyelvvizsgával rendelkezzen	- Hatékony tanítási-tanulási módszerek, eszközök alkalmazása Emelt szintű nyelvoktatás biztosítása - Fakultáció biztosítása - Önköltséges tanfolyamok szervezése.	- Többlétórák - Külföldi partnerkapcsolatok - Külföldi tanulmányutak - Erasmus pályázatok - Alapítványi támogatások
Versenyképes tudás	Érettségizőink 60%-tegyen emelt szintű vizsgát	- Fakultáció biztosítása - Versenyeztetés	- Többlétórák - Délutáni tehetség-gondozó foglalkozások - Központi szakkörök - Korszerű természettudományos labor
Egészséges életmód	Tanulóink ismerik az egészséges életvezetés módszereit, eszköze	- Osztályfőnöki, biológia, kémia órák témája - Felvilágosítás - Figyelem felhívása a veszélyekre - A megelőzés jelentősége - Gyógytestnevelés órák biztosítása	- Iskolaorvos, iskolai védőnők munkája - Rendszeres sportolási lehetőség (testnevelés, tömegsport, versenyeztetés) - Tanulmányi kirándulások - Meghívott előadók előadásai - Kampányok
Becsületesség	Egyenes jellemű, problémamentes magatartású végzős diákok	- Tanórák témája, folyamatos, becsületesen végzett munkára nevelés.	Tanórai értékelés Személyes példaadás
Szakmai elkötelezettség	Hivatástudattal rendelkező pedagógusok, elkötelezettség az intézmény iránt	Magas színvonalon végzett oktató-nevelő munka, hivatástudattal végzett tevékenység	Személyes példaadás a tanórai és tanórán kívüli tevékenységben, osztályfőnöki tevékenységben
Tolerancia	Egymás és a szülők tisztelete, elfogadás	- Tanórák témája, tanórán kívüli tevékenység része	Példázatok bemutatása, esetleírás elemzése, tanórai értékelés
Tudásvágy	Altív tanulói munka a tanórákon. Az iskolai tanulmányi átlag szinten tartása. A tanulmányi versenyeken résztvevők arányának	Kreatív feladatok a tanórákon, kísérletek a természettudományos tárgyakból, tanórán kívüli szakköri, kutatótevékenység	IKT – digitális eszközök alkalmazása a tanórákon kreativitáson alapuló rendezvények szervezése: Kutatók Éjszakája, Tehetségnapok, Garay-

	(30%) megtartása	ösztönzése	napok, tehetséggondozó táborok
Teljesítmény igény magunkkal és másokkal szemben	Az átlag fölötti teljesítmény megőrzése, az iskolai tanulmányi átlag szinten tartása.	tanórai oktató munka nevelés tanórán és azon kívül, folyamatos értékelés a digitális naplóban, továbbá félévkor és tanév végén	A tanulók folyamatos figyelemfelhívása a rendszeres minőségi tanulásra, mások eredményeinek elismerésére, igazgatói, osztályfőnöki értékeléssel félévkor és a tanév végén
Korrekt tájékoztatás és átláthatóság	Diákjaink és külső partnereink tájékozottak legyenek az őket érintő iskolai ügyekben.	Folyamatos együttműködés, kapcsolattartás az adott szülői körrel, a intézmény partnereivel nyilvánosság biztosítása	- papír és e-ellenőrző, - fogadóórák, - szülői értekezletek, - munkaterv, - beszámolók - honlap folyamatos aktualizálása
Kiszámíthatóság	Tanulóink számára a követelmény- és elvárásrendszer folyamatosan ismert legyen, annak betartása és betartatása következetes legyen	Követelményrendszer meghatározása nyilvánosságának biztosítása- egyértelmű feladat meghatározások, folyamatos ellenőrzés	- Pedagógiai Program - SZMSZ - egységes, előre meghatározott számonkérési formák, értékelési módok - munkaterv - tanév rendje
Reális önismertető	Tanulóink ismerik saját értékeiket és hiányosságait	- Felméréseken, versenyeken való részvétel - Mindennemű közösségi tevékenység	- Önismereti játékok, tesztek. - IQ tesztek - Nemzetközi (PISA), országos (OKM, idegen nyelvi) és helyi mérések eredményei - A környezet (diáktárs, tanár) folyamatos visszajelzései
Döntésképeség	Tanulóink képesek a őket érintő ügyekben akár önállóan döntéseket hozni	- Tanári példamutatás - „Helyzetbe hozás” - Helyzetelemzés - Következmények belátása	- Az oktatás-nevelés minden területe
Innovatív készség és kreativitás	Tanulóink képesek ismereteik folyamatos megújítására és azok alkalmazás-sára egyéni eljárásokkal	- A figyelem állandó fenntartása - Az érdeklődés felkeltése - Megfelelő ismeretek átadása - Tanulói szabadság biztosítása	- A tehetséggondozás minden formája
A szűkebb és tágabb környezeti szeretete	Tanulóink tudják hovatartozásukat a társadalom	- Osztályfőnöki, történelem, művészeti órák	- Csoportmunka - Projektek - Iskolai tanításon kívüli

	szerveződésének szintjein (család, osztály, iskola) és ismerik hazánk történelmi, kulturális értékeit	témája - Az összetartozás érzésének erősítése - részvétel az iskolai és városi programokon	rendezvények, - vármegyei, városi ünnepélyek - iskolai programok - iskolai ünnepélyek - tanulmányi kirándulások
Magyarság és európaiság tudata	Tanulóink tájékozottak térben és időben az őket körülvevő világról	- Osztályfőnöki, magyar, történelem, földrajz órák témája - Nemzeti összetartozás – Határtalanul! témanap szervezése	- Nemzeti, vallási, iskolai ünnepélyek - Külföldi partnerkapcsolatok - Comenius program - Határtalan pályázati program - Tanulmányi kirándulások – határon túli magyar lakott területekre is. Külföldi tanulmányutak
A szellem és a jellem együttes formálása	Sokoldalúan képzett értékközpontú gondolkodással rendelkező diákság	A nevelési-oktatási folyamat során rendszeresen végzett tevékenység keretében, tanórán kívüli munka során végzett tevékenység folyamatos értékelés	Tanórai oktató-nevelő tevékenység, tanórán kívüli oktató-nevelő tevékenység, személyes példaadás, intézményi rendezvények értékelése

2.5. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Intézményünk egyik legfontosabb feladata a tanulási-tanítási folyamat során a személyiség- és közösségfejlesztés kereteinek biztosítása. Felkészülnünk kell lennünk a személyre szabott nevelés-oktatás feladataink ellátására, valamint a tanulási nehézségek kezelésére és a tehetségek fejlesztésére, gondozására (kiemelt figyelmet igénylő tanulók – KFI). A közösségfejlesztő tevékenység intézményünk hagyományaival és tanulóink személyes kompetenciáinak fejlesztésével összhangban történik meg.

Célok:

- ❖ Az eredményes életvezetéshez szükséges képességek, készségek kialakítása és fejlesztése.
- ❖ A tanulók testi, értelmi, erkölcsi, érzelmi, gyakorlati képességeinek fejlesztése.
- ❖ Az önfejlesztő és közösségfejlesztő tevékenységek ösztönzése, a destruktív megnyilvánulások leépítése.
- ❖ Törekvés a környezetből származó ártalmak megelőzésére.
- ❖ Az önismeret erősítése, az önfogadás képességének kialakítása.
- ❖ Az akaraterő fokozása.
- ❖ A kudarcűrő képesség erősítése.
- ❖ A kapcsolatteremtő képesség fejlesztése.
- ❖ Törekvés a környezettudatosságra, az igényes és egészséges környezet kialakítására és fenntartására.

- ❖ Az egészséges életmód iránti igény felkeltése.
- ❖ A választékos ízlés kialakítása.

Az iskola tanórai és minden egyéb rendezvénye alkalmas arra, hogy a fejlesztő munkát hatékonyan végezhessük. A szülőket a feladatok megoldásába történő bevonással, elképzeléseink megismertetésével céljaink megvalósítása mellé lehet mindjobban állítani – gyermekeik érdekében.

2.5.1. A személyiségfejlesztés feladatainak megvalósítása

A beszámolókból és az intézményi önértékelésben követhetők az eredmények (különös tekintettel az osztályfőnökök tevékenységére, a diák-önkormányzati munkára, az egyéni fejlesztésre).

Iskolánkat támogató szervezeti és tanulási kultúra jellemzi.

Pedagógusaink a tanulók személyes és szociális képességeik felmérésére alkalmas módszereket, eszközöket, technikákat alkalmaznak.

2.5.2. Az egyes tanulók (KFI) személyes és szociális képességeinek fejlesztése

Pedagógusaink módszertani kultúrája kiterjed a tanulók személyes és szociális képességeinek fejlesztésére, és ez irányú módszertani tudásukat megosztják egymással. A fejlesztés eredményét folyamatosan nyomon követik, s ha szükséges, fejlesztési korrekciókat hajtanak végre.

A fejlesztés megvalósulása nyomon követhető

- ❖ az intézmény dokumentumaiban,
- ❖ a mindennapi gyakorlatban (tanórai és tanórán kívüli tevékenységek),
- ❖ DÖK programokban.

2.5.3. A szociális hátrányok enyhítése

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókról pedagógusaink rendelkeznek a megfelelő információkkal, és alkalmazzák azokat a nevelő, fejlesztő és oktató munkájukban.

Az intézmény vezetése és érintett pedagógusa információkkal rendelkezik minden tanuló szociális helyzetéről.

Intézményünk szükség esetén támogató rendszert működtet:

- ❖ Felzárkóztatást célzó egyéni foglalkozást szervez.
- ❖ Integrációs oktatási módszereket fejleszt, és ezt be is vezeti.
- ❖ Képzési, oktatási programokat, modelleket működtet.
- ❖ Célzott programokat tár fel.
- ❖ Kapcsolatot tart fenn a szakmai támogató hálózattal.

2.5.4. Önálló tanulás támogatása:

Ennek érdekében iskolánk pedagógiai programjával összhangban történik a nevelési-oktatási módszerek, eljárások kiválasztása vagy kidolgozása, és azok bevezetésének megtervezése.

Az alulteljesítő, tanulási nehézségekkel küzdő és sajátos nevelési igényű tanulók megkülönböztetett figyelmet kapnak.

Pedagógusaink az önálló tanuláshoz szakszerű útmutatást és megfelelő tanulási eszközöket biztosítanak, alkalmazva a tanulás tanítása módszertanát

2.5.5. Egészséges és környezettudatos életmódra nevelés:

Az egészséges és környezettudatos életmódra nevelés elmélete és gyakorlata e programban előírtak szerint az éves munkatervekben szerepelnek, a beszámolókból követhető.

A tanórán kívüli tevékenységek alkalmával (pl. „Szedd magad”) a tanulók a gyakorlatban alkalmazzák a téma elemeit.

2.6. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Az egészségfejlesztés célja, hogy az intézményünkben eltöltött időben minden diák részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, az intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Az egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen pedagógusaink az intézményben végzett tevékenységet, a helyi pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermek, a tanuló és a szülő részvételét iskolánk életében úgy befolyásolják, hogy tanulóink egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

Területei:

- ❖ az egészséges táplálkozás (büfé, menza),
- ❖ a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- ❖ a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- ❖ a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- ❖ a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- ❖ a személyi higiéné területére terjednek ki.

Figyelembe vesszük tanulóink biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait, beillesztjük az intézményünkben megvalósuló átfogó prevenciós programokba.

Intézményünk egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon tervezi meg a helyi pedagógiai program részét képező *egészségfejlesztési program* keretében.

Iskolánk saját pedagógusai és az iskola-egészségügyi szolgálatot ellátó szakemberek tanulóink részére egyéb foglalkozás formájában egészségfejlesztési és prevenciós tevékenységet is szervezhetnek.

Igazgatónk az egészségfejlesztési és prevenciós programok kiválasztásánál beszerzi:

- ❖ az intézményben dolgozó iskolapszichológus,
- ❖ az iskola-egészségügyi szolgálat, továbbá
- ❖ amennyiben működik, a helyi vagy vármegyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum véleményét.

Az egészséges életmódra vonatkozó támogató intézményi munkarendben és házirendben előírt szabályok betartása az intézményben mindenki számára kötelező.

Intézményünk közreműködik tanulói veszélyeztetettség megelőzésében és megszüntetésében, ennek során együttműködik a gyermekjóléti szolgálattal, a gyermekjogi képviselővel, valamint a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

Ha intézményünk a tanulót veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni, vagy a gyermekközösség, a tanulóközösség védelme érdekében indokolt, megkeresi a gyermek- és ifjúságvédelmi szolgálatot vagy más, az ifjúságvédelem területén működő szervezetet, hatóságot, amely javaslatot tesz további intézkedésekre.

Iskolánkban, valamint azon kívül is a tanulók részére szervezett rendezvényeken a népegészségügyi termékadóról szóló 2011. évi CIII. törvény hatálya alá tartozó, továbbá alkohol- és dohánytermék nem árusítható.

Az iskola házirendjében határozzuk meg azokat a védő, óvó előírásokat, amelyeket a tanulóknak az iskolában való tartózkodás során meg kell tartaniuk.

2.6.1. Az egészséges táplálkozás

Ha az igazgató – amennyiben erre az intézmény szervezeti és működési szabályzata feljogosítja – megállapodást köt az iskolai büfé és/vagy áruautomata működtetésére, döntéséhez beszerzi az iskolaegészségügyi szolgálat szakvéleményét, amely abban a kérdésben foglal állást, hogy az árukínálat megfelel-e az egészséges táplálkozásra vonatkozó ajánlásoknak, továbbá hogy tartalmaz-e olyan terméket, amely alkalmas lehet a tanuló figyelmének, magatartásának olyan mértékű befolyásolására, hogy azzal megzavarja az iskola rendjét, vagy rontsa a nevelő-oktató munka hatékonyságát.

Az igazgató nem köthet megállapodást, ha az iskolaegészségügyi szolgálat szakvéleménye szerint az árukínálat nem felel meg a meghatározott ajánlásoknak, kivéve, ha az iskolai szülői szervezet, közösség a megállapodás megkötését támogatja.

Az iskolai büfé nyitvatartási rendjének és az áruautomata működtetési időszakának meghatározásához az igazgató beszerzi a fenntartó, az iskolai szülői szervezet, közösség és az iskolai diákönkormányzat egyetértését.

2.6.2. A testi, lelki, mentális egészség fejlesztése, a magatartási függőség, a szenvedélybetegség kialakulásához vezető szerek fogyasztásának és a gyermeket, tanulót veszélyeztető bántalmazásnak a megelőzése

Az iskolánkban folyó lelki egészségfejlesztés célja, hogy elősegítsük tanulóink kiegyensúlyozott pszichés fejlődését, támogassuk környezethez történő alkalmazkodásukat, felkészítsük és megoldási stratégiákat kínáljunk a környezetükből érkező ártalmas hatásokkal szemben, így csökkentve a káros következményeket, továbbá pozitív hatást gyakoroljon a személyiségüket érő változásokra.

Az iskolánk kiemelt figyelmet fordít a magatartási függőség és a szenvedélybetegség kialakulásához vezető szerek fogyasztásának, valamint az intézményben megjelenő bántalmazás és agresszió megelőzésére, továbbá a gyógyult szenvedélybeteg és bántalmazott tanulók beilleszkedésének elősegítésére, ennek során indokolt esetben együttműködik az iskolaegészségügyi szolgálattal.

Ha pedagógusunk a tanuló bántalmazását vagy deviáns viselkedésformákat észlel, az adott osztály vagy tanulócsoporthoz nevelésében, oktatásában közreműködők bevonásával esetmegbeszélést kezdeményez, majd a pedagógusokkal közösen feltárja azokat a lehetséges okokat, amelyek a viselkedés sajátos formájához vezethettek. A konfliktusban érintett gyermekek, tanulók az iskolapszichológus kiemelt segítségével részesülnek.

Amennyiben az érintett tanuló vagy a tanulók csoportjában a viselkedési problémák megismétlődnek, az igazgató értesíti az iskolapszichológust, és egyúttal meghatározza azt az időpontot, amikor a gyermek, a tanuló köteles a pszichológus tanácsadásán részt venni.

2.6.3. Az iskolapszichológiai feladatok intézményünkben

Iskolánkban nincs saját iskolapszichológusa. Szükség esetén a Pedagógiai Szakszolgálat munkatársának segítségét vesszük igénybe. Az iskolapszichológus feladata a rászoruló tanuló személyiségfejlesztése, lelki egészségvédelme, továbbá a nevelő-oktató munka hatékonyságának segítése.

A tanulókkal közvetlenül, egyéni vagy csoportos foglalkozások keretében közreműködik a tanulók beilleszkedését, társas kapcsolatait javító és iskolai

teljesítményét növelő intézkedésekben, kezeli a tanulóknak az iskolával összefüggő személyközi kapcsolati kommunikációs és esetlegesen fellépő teljesítményszorongásos tüneteit. Szűréseket, vizsgálatokat, tréningeket, egyéni és csoportos tanácsadást szervezhet a gyermek, a tanuló, a pedagógus, továbbá a szülő megkeresésével, valamint az érintett gyermek, tanuló személyiségének fejlesztésével összhangban a szülő számára is. Az iskolai tanóra ideje alatt is végezhet egyéni tanácsadást a tanuló személyiségfejlődésének elősegítése céljából.

Együttműködik a pedagógiai szakszolgálattal az érintett gyermek, tanuló pedagógiai szakszolgálati ellátás keretében történő gondozásában.

A 2018-19. tanévtől az SZMJV Humánszolgáltató Központ Családsegítő és Gyermekjóléti Központjának munkatársa szociális segítői feladatokat lát el iskolánkban, heti 1 alkalommal tart fogadóórát, igény szerint pedig ezen felül is nyújt segítséget, tanácsadást.

2.7. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Cél: Az iskolában alapvetően egyénenként mérhető tevékenységet közösségi szintre fejleszteni.

A tanulók együttműködésének segítése:

A stratégiai programokban és az operatív tervekben szereplő közösségfejlesztési feladatokat intézmény megvalósítja.

Pedagógusaink rendelkeznek a közösségfejlesztés folyamatának ismeretével, és az alapján valósítják meg a rájuk bízott tanulócsoporthat, közösségek fejlesztését.

A beszámolókból követhetők az alapelvek és a feladatok megvalósításának eredményei, különös tekintettel az osztályfőnökök, a diákönkormányzat tevékenységére, az intézményi hagyományok ápolására, a támogató szervezeti kultúrára.

Az intézmény gondoskodik és támogatja a pedagógusok, valamint a tanulók közötti folyamatos információcserét és együttműködést.

A közösségépítés keretei:

Intézményi szervezésű közösségi programok:

Kutatók Éjszakája

Tudomány Hete,

Magyar Kultúra Napja

Garay napok,

Erasmus projektek

Határtalanul pályázati programok

osztály tanulmányi kirándulások

állami és iskolai megemlékezések, ünnepélyek:

alapítványi bál

farsangi bál

Garay-bál,

„Egy óra belőlünk”- kulturális program

operalátogatások és Operakaland előadások

Opera Nagyköveti Program

sport- és kulturális programok: sítábor,

vízitábor

külföldi tanulmányutak

Diákönkormányzat által szervezett közösségi programok:

gólyatábor,
gólyahét,
farsangi bál,
a Garay-napok egy napja,
„Egy éjszaka a Garayban”

A szülők az SZMK keretein belül részt vesznek a közösségfejlesztésben. Bevonjuk a tanulókat, a szülőket és az intézmény dolgozóit a szervezeti és tanulási kultúrát fejlesztő intézkedések meghozatalába.

2.8. A pedagógusok helyi, intézményi feladatai:

2.8.1. A pedagógus a munkaköri leírásában foglaltak szerint végzi oktató nevelő munkáját

- ❖ nevelő és oktató munkája során gondoskodik a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárhatót
- ❖ segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, tartsa nyilván a tehetséges tanulókat
- ❖ egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a gyermekeket, tanulókat
- ❖ gondoskodjon a tanuló testi épségének megóvásáról, erkölcsi védelméről,
- ❖ segítse a tanuló képességeinek kibontakozását, ill. hátrányos helyzetben lévőknel a felzárkózást,
- ❖ a tanuló életkorának megfelelő magatartási szabályokat ismertesse meg és tartassa be,
- ❖ az ismereteket gazdag módszertani kultúrával, minél hatékonyabban, a modern technika lehetőségeinek megfelelően, többoldalúan közvetítse,
- ❖ vázlatokat, segédanyagokat készítsen a pedagógiai program alapján, a szaktanári szabadság elve szerint,
- ❖ a szülőket és a tanulókat folyamatosan tájékoztassa az elektronikus naplón és az e-ellenőrzőn keresztül az őket érintő kérdésekről;
- ❖ a szülő és a tanuló javaslataira, kérdéseire érdemi választ adjon;
- ❖ munkájához tanmenetet készítsen a pedagógiai programnak megfelelően;
- ❖ a tanítási órákhoz kapcsolódó tervezési, felkészülési, szervezési, ellenőrzési és értékelő munkát elvégezze; a megíratott dolgozatokat maximum 3 héten belül (15 munkanap) kijavítsa, értékelje, ossza ki a tanulóknak. A javítás ideje alatt újabb dolgozat nem iratható. A témazáró dolgozatot köteles a tanár az íratás előtt legalább 1 héttel az osztállyal, csoporttal szóban közölni. Ilyen összefoglaló számonkérés egy tanuló számára naponta legfeljebb kettő lehet. Ezeket a dolgozatokat a tanév végéig meg kell őrizni,
- ❖ részt vegyen a számára előírt továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát
- ❖ a pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse
- ❖ pontosan és aktívan vegyen részt a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, az iskolai ünnepségeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken
- ❖ határidőre megszerezze a kötelező minősítéseket
- ❖ hivatásához méltó magatartást tanúsítson

- ❖ a tanuló érdekében együttműködjön munkatársaival és más intézményekkel
- ❖ tanítás nélküli munkanapokon beosztás szerinti feladatot végezzen,
- ❖ óráközi szünetekben felügyeljen az iskola rendjére;
- ❖ a fegyelmet mindenkor követelje meg;
- ❖ vegyen részt a szaktárgyaihoz tartozó szertár rendezésében;
- ❖ ismereteit folyamatosan korszerűsítse, részt vegyen nyílt napokon, szakmai bemutatókon, azokról számoljon be a testületnek.

2.8.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

- ❖ tanévkezdéskor, illetve módosításkor ismerteti osztályával a házirendet,
- ❖ figyelemmel kíséri az osztály életét, változásait, ezért órákat látogat minimum évi 5 alkalommal,
- ❖ éves munkatervet készít, amelyben meghatározza az adott tanév feladatait, az előírt megemlékezéseket megszervezi és megtartja,
- ❖ vezeti az osztálynaplót, törzslapot, kiállítja a félévi értesítőt és az év végi bizonyítványt, összegzi a hiányzásokat, kéthetente ellenőrzi a napló haladási részét,
- ❖ az iskolai rendezvényeken és ünnepélyeken az osztályával részt vesz, és rájuk felügyel,
- ❖ szülői értekezletet és fogadóórát tart, szükség esetén megkeresi a kapcsolattartás más formáit is,
- ❖ törekszik a tanulók iskolán kívüli tevékenységének, életkörülményeinek megismerésére
- ❖ szoros kapcsolatot tart az ifjúságvédelmi felelőssel és a diákönkormányzatot segítő tanárral,
- ❖ osztálykirándulásokat szervezhet, és első számú felelősként azokon részt vehet,

2.9. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

2.9.1. Különleges bánásmódot igénylő tanulók

Iskolánk tanulói között nagyon kis részarányban fordulnak elő. Ezért erre külön fejlesztő programunk nincs. Kivételt jelentenek ez alól a kiemelten tehetséges tanulók. Számukra tehetséggondozó programot állítottunk össze.

Előbbiek is integráltan tanulnak diáktársaikkal együtt. Szükség esetén gyógytestnevelőnk, illetve külső gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, iskolaorvos, védőnő foglalkozik velük. Meghatározott óraszámban pedig egyéni, illetve kiscsoportos fejlesztésben vesznek részt.

Tanulóink a Tolna Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálatától kapnak szakvéleményt. A szakértői vizsgálatot kérheti a szülő, illetve az iskola is.

Fontos annak felismertetése tanulóinkkal, hogy átmenetileg vagy tartósan bárki szorulhat speciális segítségre, hogy mindannyian "különbözőek vagyunk", s ez a sokszínűség nem negatívumot, hanem pozitívumokat jelent a közösségek és a társadalom számára.

Az integráció gondolata a humánus alapértékek, benne a fogyatékoság elfogadását jelenti. Az integráció pozitív magatartásmintákat közvetít. A speciális szükségletű tanulót reális önértékelésre, képességei maximális kibontakoztatására serkenti, a nem sérült társaik pedig megtanulják a hozzájuk való alkalmazkodást, a segítségnyújtást. Ez pedig hosszú távon az előítéletek enyhüléséhez, a "másság" értékeinek társadalmi méretű elismeréséhez vezethet.

2.9.1.1. Sajátos nevelési igényű gyermekek (SNI)

2.9.1.1.1. A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének-oktatásának elvei

Az iskolai képzés időtartama alatt törekszünk arra, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek személyisége minél harmonikusabban és teljesebben bontakozzon ki, képesek legyenek a társadalom által elfogadott normák szerint, saját igényeiket megvalósítva kiegyensúlyozott, boldog életet élni.

A követelmények elsajátíttatása, a zavarok kompenzálása és megszüntetése érdekében végzett foglalkozások szakemberek, segítségével történik.

Képzésük során a legfontosabb szempontok:

- az értelmi, a testi és érzelmi fejlődés folyamatos biztosítása,
- a sérült részképességek folyamatos fejlesztése,
- egyéni szükségletek figyelembevétele,
- társadalmi beillesztés elősegítése.

Minden tanulónknak szükségleteihez igazodva és a szakértői véleményben előírtaknak megfelelően biztosítjuk a rehabilitációs időkeretet, a pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs foglalkozások különböző fajtáit és óraszámát.

Az iskolánkban folyó nevelés-oktatás fő feladatai a sajátos nevelési igényű gyermekek szempontjából:

- az ismeretanyag elsajátíttatása az évfolyamok, osztályok, tantárgyi sajátosságok, egyéni különbségek figyelembe vételével,
- a mentális képességek fejlesztése a megismerő funkciók egyénre szabott korrekciójával az ismeretek tartalmának, mélységének mindenkori aktualizálása a tanulócsoport és az egyének kondícióinak megfelelően, a tanítás és nevelés szervezeti kereteinek szükség szerinti alakítása, a módszerek és tevékenységi formák optimális megválasztása a mindenkori pedagógiai tevékenység kívánalmainak megfelelően.

A sajátos nevelési igényű tanulóink esetében is a Nat-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat vesszük alapul. A nevelési-oktatási folyamatot a tanulók lehetőségeihez, korlátaikhoz és speciális igényeihez igazodva a következő elvek szerint szervezzük meg:

- a tanulók egyéni képességeinek, eltérő fejlődési ütemének figyelembe vétele az oktatás és nevelés folyamatában, (pl. ahol erre szükség van a feladatok megvalósításához hosszabb időt, tágabb kereteket biztosítunk);
- szükség szerint sajátos, a fogyatékossággal összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket alakítunk ki és teljesítettünk;
- segítő megkülönböztetéssel, egyénileg is támogatjuk a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve.
- egységes nevelési elvárásainkkal a követelményeket biztonságosabbá tesszük,
- segítséget nyújtunk a tanulási folyamatokban, az emberi törekvésekben, a speciális nevelési szükségletek kielégítése a nevelés-oktatás minden területén.

2.9.1.1.2. Tevékenységi formák:

Integrált oktatás keretében történő tanórai foglalkozások.

Rehabilitációs egyéni fejlesztő foglalkozások.

Tanórán belül törekszünk

- az egyéni képességekhez igazodó munkaformák, egyéni fejlesztés, értékelés, csoportos fejlesztés,

- tanárai differenciálás,
- kooperatív munkaformák alkalmazására.

Tanórán kívül működhet:

- egyéni, kiscsoportos rehabilitáció,
- fejlesztő foglalkozások,
- felzárkóztatás.

2.9.1.1.3. Területei, eszközei

Az oktatás-nevelés területén eszköznek tekintjük a tanítási és azon kívüli órákat, a fejlesztő foglalkozásokat a követelmények érvényesítésére.

Az integrált nevelés, oktatás során szoros együttműködésre törekszünk:

- a diagnózist felállító szakértői bizottsággal,
- az iskolánkban a fejlesztést végző, abban közreműködő gyógypedagógussal, fejlesztőpedagógussal,
- a tanárokkal,
- és a szülőkkel.

Rugalmas, a tanulók szintjéhez igazodó követelményrendszerrel, a tananyag feldolgozásának speciális módszereivel, a tananyag szükség szerinti átrendezésével biztosítjuk a tantervi követelmények teljesítését folyamatos korrekció, ellenőrzés, értékelés, önértékelés mellett.

A szaktanár a tananyag feldolgozásánál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak - egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző - módosulásait; Szükség esetén a gyógypedagógussal együttműködve egyéni tantárgyi fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít. Az oktatás során individuális módszereket, technikákat (differenciált foglalkoztatás, kooperatív csoport- és páros munka, fejlesztő programok, speciális tankönyvek, feladatlapok, eszközök) alkalmaz.

A közösségépítés során személyes példájával segíti a tanuló osztályközösségbe való befogadását. Érvényesíti a méltányos számonkérési, értékelési, ill. átmeneti felmentési lehetőségeket minden esetben a gyermek távlati érdekeinek figyelembevételével.

Tanórán kívül gyógypedagógiai, fejlesztőpedagógusi rehabilitációs, fejlesztő órákat biztosítunk.

2.9.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek /BTMN/

Fontosnak tartjuk e tanulók fejlesztését, mert a problematikus tanuló saját fejlődésének és közössége fejlesztésének is gátjává válhat. A tanuló státuszáról a szakértői és rehabilitációs bizottság dönt. Az iskolai közösségekben élő tanulóknak meg kell ismerniük a társas viselkedés normáit, a közösségi élet szabályaihoz alkalmazkodniuk kell. A pedagógus magatartásán, tapintatán múlik, megtanulja-e a jobb képességű gyermek, hogy gyengébb társát is meghallgassa, segítsen neki, a gyengébb képességű fiatal pedig érezze, hogy elfogadják és szeretik.

Feladatunk:

- A tanuló személyiségének és környezetének megismerése, a problémák gyökerének feltárása.
- A fejlesztő módszerek megbeszélése, egyeztetése a családdal.
- A megfelelő beilleszkedés hatékony segítése.
- A szülők segítése a családi, a nevelési konfliktusok megoldásában.

Ennek érdekében fejleszteni szükséges a gyermek önismeretét, önbizalmát, együttműködési, kapcsolatépítési képességét, szerepelni tudását, konfliktuskezelői képességét.

A fejlesztés színterei az iskolai, osztályközösségi programok.

Az elérendő cél a gyerekek, tanulók felelősségtudatának, önfegyelmének, kezdeményezőkézségének, csoportmunkára való alkalmasságának kialakítása.

2.9.3. Kiemelten tehetséges tanulók

A tehetséggondozás feladata, hogy a kiemelkedő képességű diákok is megfelelő terhelést kapjanak.

Iskolánk minden tanulójának is meg kell kapnia lehetőséget és a segítséget, hogy képességének megfelelően teljesítsen.

A tehetséggondozás első lépése a gyermekek alapos megismerése, a tehetségek diagnosztizálása. A jó tanuló nem azonos a tehetséggel.

Feladatunk, hogy a gyermekek felismert tehetségével összefüggő más képességeket is fejlesszük, teljes személyiségének kibontakoztatására törekedjünk. A differenciált órai munka mellett a különböző szakkörökön, ill. tanulmányi versenyekre való felkészítésen tehetünk a legtöbbet tehetséges diákjainkért. Szorgalmazzuk a tanulók energiájának fejlesztését, adottságainak hasznosítását. A tehetségek gondozásának, a jó képességű gyermekek megmérettetésének kiváló területe a tanulmányi verseny.

A pedagógus feladata a kiemelkedő adottságokkal rendelkező, szorgalmas gyermekek felismerése. Az eredményes szereplés feltétele pedig a jó képesség és a kitartó szorgalom. Egyik a másik nélkül nem vezet eredményre.

Tehetségfejlesztés lehetőségei intézményünkben:

- Személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése
- Differenciált foglalkozások
- Tehetséggondozó programok, szakkörök
- Felkészítés továbbhaladásra, felsőfokú tanulmányok folytatására
- Emelt óraszámú tantárgyak tanítása
- Kiugró tehetségek szakemberhez való irányítása, aki gondoskodik megfelelő fejlesztésükről
- Felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre.
- A tanulók versenyre történő felkészítésénél ügyelünk arra, hogy a felkészülés ne menjen az iskolai tananyag rovására. Meggondolandó, hogy egy diákot hány versenyre nevezünk.

Tapasztalataink szerint a sajátos nevelési igényű gyermekek között is vannak kiemelten tehetséges növendékek. Törekszünk arra, hogy a különleges képességeket felismerjük és a gyermek érdekében az egyéni fejlesztő foglalkozások keretén belül erősítsük.

2.9.4. Gyermekvédelemről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos (HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanuló

Iskolánkba járó diákok általános szociális körülményei átlag felettiek. A legtöbb tanulónak rendszeres iskolán kívüli elfoglaltsága is van (sport, zene, nyelv).

A szülők elsősorban közép- illetve felsőfokú végzettségűek, kisebb hányaduk a szakmunkás. A munkanélküliek száma változó tendenciát mutat. A válások számának emelkedésével egyre több gyermek él csonka családban. A társadalmi elszegényedés következtében nő az anyagi gondokkal küzdő családok száma.

Az ifjúságvédelem sokrétű tevékenység. Felöleli mindazokat a pedagógiai, pszichológiai, egészségügyi, szociális és jogi feladatokat, amelyek a gyermekek megfelelő nevelését, gondozását, erkölcsi és anyagi érdekvédelmét biztosítják.

Az életvitel kedvezőtlen alakulása következtében leginkább kiszolgáltatott helyzetbe a gyermekek kerülnek. A családok egy része nem tudja, vagy nem akarja betölteni elsődleges feladatát a nevelést. Iskolánk is kénytelen ezzel a helyzettel megküzdeni, de családi nevelést teljes mértékben nem tudja átvállalni.

A tanuló joga, hogy:

- biztonságos és egészséges környezetben neveljék, oktassák,
- hozzájusson a jogai gyakorlásához szükséges információkhoz,
- a család anyagi helyzetétől függően kérelmére ingyenes vagy kedvezményes étkezésben tankönyvellátásban részesüljön.

Feladataink:

- A tanulók egészséges testi és lelki fejlődéséhez szükséges, szeretetteljes, őszinte légkör kialakítása, amelyben bátran elmondhatják gondjaikat.
- A gyermekek és környezetük megismerése (szükség esetén családlátogatás).
- Folyamatosan ellenőrizni a rendszeres iskolába járást, ha szükséges eljárást kezdeményezni.
- Folyamatos odafigyeléssel nyomon követni a hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulók iskolán kívüli helyzetét.
- Ha az iskola gazdasági helyzete lehetővé teszi, segélyekkel javítani a nehéz körülmények között élő családok helyzetét. A mindenkorai lehetőségekhez képest alapítványaink is adnak támogatást.
- Rendszeres kapcsolattartás a gyermek és ifjúságvédelmi szakemberekkel.

Gyermek és ifjúságvédelmi felelős a nevelési igazgatóhelyettes.

2.10. A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenység

Intézményünk hagyományai, eredményei alapján a közvélemény elvárja tőlünk a tehetség- és képességfejlesztést. Mi magunk is kiemelt feladatunknak tekintjük az ez irányú munkát. A gimnázium komplex tehetséggondozást valósít meg, mely a tehetségek mind sokoldalúbb azonosítását és kibontakoztatását, fejlesztését jelenti. A komplexitás megmutatkozik a tehetségterületek egységében: tanulmányok, művészetek, sport, továbbá a komplex személyiségfejlesztésben is. Programunk elősegíti a tanulók reális énképének kialakítását, egészséges önértékelését (tudják miben jók és miben kell még fejlődniük). Legyenek képesek a kooperációra (segítsék társaikat), az egymással való eredményes együttműködésre. Nyitott és sokoldalú egyéniséggé válnak, akik kreatívak, de ugyanakkor empátikusak.

2.10.1. Az intézményi tehetséggondozás folyamata

A tehetséggondozás folyamatának szakaszai:

- ❖ a tehetség felismerése, azonosítása
- ❖ a tehetséggondozás szervezeti keretei
- ❖ a munkaközösségek tehetséggondozó programjai
- ❖ tehetségfejlesztés, tehetség tanácsadás
- ❖ tehetséghálózati együttműködés

A tehetségazonosítás folyamata

A tehetségazonosítás az a folyamat, amelynek során felderítjük az emberekben rejlő tehetségígéretet. A legtöbb kapaszkodót a pedagógus és gyerek folyamatos együttes tevékenysége adja. Ugyanakkor egy gimnázium esetében a bejövő tanulók valamennyiéről nincs közvetlen információnk, ezért minél több forrásból szerzünk az azonosítandó személyre vonatkozóan információkat teljesítményeiről, képességeiről.

Módszereink:

- ❖ az általános iskolai osztályfőnök, tanár jellemzése
- ❖ általános iskolai versenylistán szereplő helyezése
- ❖ felvételi vizsgán nyújtott teljesítménye
- ❖ a tanuló felvételi rangsorban elért helyezése
- ❖ bemeneti tesztek, felmérések
- ❖ szülői jellemzés
- ❖ gimnáziumban nyújtott teljesítmény

A tehetségek felkutatását fontosnak tartjuk. A minél tehetségesebb tanulók kiválasztása céljából szakkört szervezünk matematikából már a 7. osztályos általános iskolások számára. Őket kéthetente másfél órában készítjük fel a különböző versenyekre. Időközben megismerkednek intézményünk tanáraival, az itt folyó oktató munkával, s így többségében a 8. osztályos felvételi során bennünket választanak.

Feladat: a szakkör meghirdetése évente

Határidő: október 1.

Felelős: oktatási igazgatóhelyettes, matematika munkaközösség vezető

Az általános iskola 6. és 8. osztályosai számára felvételi előkészítőt tartunk anyanyelvből és matematikából. Célunk, hogy a felvételi vizsgán minél jobb eredményeket érjenek el, s legjobbak intézményünkben tanuljanak tovább.

Kutakodók szakkör elnevezéssel biológiából, kémiából és fizikából hirdetünk meg évente egy-egy bemutató délutánt, melynek során a természettudományok iránt leginkább érdeklődő általános iskolásokat várjuk. A szakkör az intézmény egyik akkreditált jó gyakorlata.

A felvételi vizsgán nyújtott teljesítménye és az általános iskolában szerzett érdemjegyei alapján állapítjuk meg a tanuló felvételi rangsorban elfoglalt helyét. Ez alapján már kiszűrjük a tehetség-ígéretek.

A tehetségek felkutatása a bejövő évfolyamokon középiskolás korosztályban:

- ❖ bemeneti eredmények vizsgálata
- ❖ szintfelmérők anyanyelvből és matematikából, ill. idegen nyelvekből
- ❖ a tanév során megíratott egyéb tesztek, felmérések
- ❖ a tanuló tanórai munkája, megnyilatkozásai, versenyre jelentkezése
- ❖ a szülővel folytatott beszélgetések alapján

Feladat: a felvételi alapján kiválasztott, ill. az első félévi eredmények alapján meghatározott tehetségígéretek kiválasztása

Határidő: január 31.

Felelős: oktatási igazgatóhelyettes, 7. és 9.-es osztályfőnökök

Feladat: A fenti módszerek alapján a 8. és a 10-12. évfolyamokon is folyik a tehetségazonosítás

Határidő: folyamatos

Felelős: oktatási igazgatóhelyettes

2.10.2. A tehetséggondozás szervezeti keretei

Hagyományosan a tanóra a terepe a tehetség felismerésének és fejlesztésének, azonban a gyakorlat bizonyította, hogy csak ebben a szervezeti keretben nem lehet megoldani a hatékony tehetséggondozást. Leginkább azért nem, mert a tanóra kevésbé teszi lehetővé az egyéni differenciálást, mint a tanórán kívüli szervezeti formák.

A szervezeti keret legfőbb elemei:

- ❖ a tanórai differenciálás különféle formái (minél több kiscsoportos, nívócsoportos és egyénre szabott munka).
- ❖ emelt szintű oktatás
- ❖ fakultáció
- ❖ délutáni tehetséggondozó foglalkozások
- ❖ pályázati kutatóprogramokban való részvétel
- ❖ vármegyei központi szakkörök
- ❖ tehetségnapok, iskolanapok
- ❖ szakmai kirándulások, táborok, terepgyakorlatok szervezése
- ❖ nyári kurzusok

Nagyon fontos, hogy a tanórai és tanórán kívüli oktatási formákat kapcsoljuk össze a hatékonyság érdekében, azaz csak egységes rendszerben lehet sikeres a tehetséggondozás.

Intézményünk minden osztálya emelt szintű oktatásban részesül valamely tantárgyból a 9. és 10. évfolyamon. (matematika, digitális kultúra, biológia, magyar nyelv és irodalom, német, angol nyelv)

Emellett emelt óraszámú oktatást biztosítunk fizikából, kémiából, történelemből,

Fakultáció: a 11. évfolyamtól 2 tantárgyból választhatnak fakultációt tanulóink, heti 2-2 órában.

Délutáni tehetséggondozó foglalkozások:

Tehetséggondozó foglalkozásokat szervezünk délutánonként magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, fizika, biológia, kémia, földrajz, német, angol, francia, latin, testnevelés tantárgyakból, továbbá versmondás, diákszínpad, diákújságírás, énekarok, népdaléneklés témában. E szakkörök keretében az emelt szintű érettségire és versenyekre készülünk. Évente kb. 70 versenyen indulnak tanulóink.

Pályázati kutatóprogramokban való részvétel:

Változó világunk egyre jobban igényli, hogy diákjaink kutatóprogramokban vegyenek részt, felkészülve ez által az elmélyültebb, egy-egy téma részletesebb kidolgozását megkövetelő és igénylő tevékenységre, továbbá az egyetemi stúdiumra.

Intézményünk tanulói kutató csoportokban a természettudományos tárgyakban dolgoznak biológiából, fizikából, kémiából. (Út a tudományhoz, a Szegedi Tudományegyetem, ill. az ELTE TTK Országos Diákkutató Program keretében.

A Tudomány Hete keretében:

Tehetségnapokat szervezünk a tanórán kívüli ismeretszerzésre fókuszálva: egy-egy tudományos szaktekintély bemutatkozása, ill. tanulóink kutatócsoportjainak projektbemutatója, ill. egyéni kutatások, projektek előadása történik.

Szakmai kirándulások:

A szakmai kirándulások során egy-egy téma elmélyültebb vizsgálatára, ill. idegen nyelvek esetében a nyelv elsajátításának és gyakorlásának tanórán kívüli formáira nyílik lehetőség színházi előadás, cserekapcsolatok formájában.

Nyári kurzusok:

A nyári kurzusok időintervallumát eddig két területen sikerült kihasználnunk:

- ❖ nyelvi kompetenciák fejlesztése
- ❖ interperszonális tehetségterület

A nyelvi kompetenciák fejlesztése keretében nyelvvizsga előkészítő tanfolyamokat tartunk. Tapasztalatunk szerint a nyári szünetben lényegesen csökken a tanulók leterheltsége, fogékonyabbak, könnyebben és gyorsabban képesek az anyagrészek elsajátítására, a nyelvi kompetenciák fejlesztésére. Ezt kihasználva szervezzük meg a szünet elején, ill. végén a kurzusokat valamennyi nálunk tanított élő idegen nyelvből.(angol, német, francia, olasz).

Az interperszonális tehetségterületen dráma-foglalkozásokat, kommunikációs tréninget, színjátszást tanítunk. Célunk itt is a komplex személyiségfejlesztés.

A Tehetségsegítő programok integrált rendszerének létrehozása, azaz komplex tehetségfejlesztő programok elkészítése.

Ez két tényezőt foglal magában, egyrészt az iskola szakmai munkaközösségei által elkészített programot, melyet az intézmény tehetséggondozási programjának alapelvei határoznak meg, másrészt az intézmény mint Tehetségpont által felvállalt vármegyei integratív szerepet. Ez utóbbi tartalmazza a tehetséggondozó kezdeményezések intézményen és határon túli intenzív kapcsolatrendszerét a tehetséges fiatalokkal, a tehetséggondozásban jártas szakemberekkel.

Ennek szervezeti keretei:

- ❖ Vármegyei központi szakkörök szervezése történelemből, fizikából, kémiából és biológiából
- ❖ Vármegyei versenyek szervezése (pl. Szilárd Leó Fizika Verseny)
- ❖ Nemzetközi versenyek szervezése magyar és határon túli diákok számára: Kőrösi Csoma Sándor Kárpát-medencei Földrajzverseny, „Az én Pannoniám” Kárpát-medencei vers-és prózamondó verseny, Lázár Ervin Anyanyelvi Verseny.

Vármegyei szakkörök:

A vármegyei szakkörök módszertana: elismert szaktekintélyek részvételével az emelt szintű érettségire készítünk fel 8 alkalommal, alkalmanként négy órában. Egy-egy komplexebb, a középiskolai tananyagban nem szereplő témakör több szempontú megvilágítása történik meg a stúdium során.

A szervezeti keretek megvalósításáért felelős: iskolavezetés

Határidő: folyamatos

2.10.3. Tehetséggondozó programok:

Az intézmény szakmai munkaközösségei által készített – az egyes tehetségterületeket – magában foglaló programok a következő tehetségterületek fejlesztését szolgálják:

- ❖ logikai – matematikai, egyes közismereti tantárgyakhoz kötődő, gazdagító programok - így a történelemhez kötődő is
- ❖ természeti – mindenféle természettudományos témakörű foglalkozás

- ❖ nyelvészeti – anyanyelvi és idegen nyelvi programok
- ❖ zenei- mindenféle ének-zenei program
- ❖ interperszonális: dráma-foglalkozások, színjátszás, kommunikációs foglalkozások

Természetesen ez egy fajta besorolás. Nem szabad megfélelkezünk arról sem, hogy a tehetséggondozás folyamata komplex jellegű, azaz nem mindig sorolható egyértelműen az egyes területekhez.

E pont része az intézmény tehetséggondozó programjának, és alapja a Tehetségpont működésének. Intézményünk 2011. február 5-től a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács által akkreditált, Kiváló Tehetségpontként működik.

2.10.4. Hálózati együttműködés

A tehetséggondozás folyamatában partnereknek tekintjük mindazon szervezeteket, személyeket, közösségeket, jogi személyiséggel rendelkező és nem rendelkező civil és egyéb szervezeteket, gazdasági társaságokat, akik szakmailag és anyagilag, közvetlenül vagy közvetetten támogatják a tehetségsegítés formáit.

Alapvető támogatónk a fenntartónk, a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ és Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata.

A tehetséggondozás különböző formáiban más és más partnerekkel működünk együtt.

A tehetségazonosítás folyamatában elsősorban az általános iskolák, különös tekintettel a szekszárdiakra a partnereink.

A tehetséggondozás széleskörű folyamatában kiemelt szerepet tulajdonítunk a tudományegyetemeknek, melyek programjai keretében tanulóink kutató tevékenységüket folytatják, ill. közülük kerülnek ki központi szakköreink, továbbá a Tehetségnapok előadói, az általunk meghirdetett versenyek zsűritagjai.

Együttműködő partnereink Tolna vármegye gimnáziumai, különös tekintettel a Tehetségpontokra. Tantárgyi integráló szerepünk következtében tehetséges tanulóik a gimnázium tanórán kívüli ismeretszerzésének folyamatába bekapcsolódnak.

Az elmúlt években - pályázati támogatásoknak is köszönhetően- kiemelt feladatként kezeltük a hálózatbővítést a határon túli magyar területekkel. Együttműködési megállapodások jöttek létre a Tanács és az Óbecsei Gimnázium ill. a zentai Pro Scientia Naturae Alapítvány(Vajdaság), a Báthory István Lycgró Zeum Kolozsvár (Erdély), Nagyberegi Református Lyceum (Kárpátalja) között. Ennek keretében történt meg a Nemzeti Tehetségprogram célkitűzéseinek megismertetése a határon túli magyar partneriskolákkal, a tehetségsegítés tartalmi és szervezeti kereteinek megteremtése ezekben az intézményekben, ösztönzés új tehetséggondozó programok indítására, továbbá, közös munka a gimnáziumok tehetségműhelyeiben.

Az együttműködés fontos eredménnyel zárult: a Kolozsvári intézmény Tehetségponttá vált és aktív együttműködője az Erdélyi Tehetségsegítő Tanácsnak, a Nagybereg Tehetségponti státuszának kialakítása folyamatban van. A kapcsolatok kialakítását, működtetését, a tanulócsereket a Nemzeti Tehetségprogram pályázati támogatásai tették lehetővé.

Határon túli partneriskoláink szintén együttműködnek velünk nemzetközi projekteken, ill. kreatív tanulóink kölcsönös versenyeztetésében. (Báthory Líceum Kolozsvár, ill. Óbecsei Gimnázium).

Meggyőződésünk, hogy a tehetség fejlesztése csak akkor lehet sikeres, ha a város oktatási és művelődési intézményei (könyvtár, levéltár, múzeum,

művelődési ház, Német Színház stb.) összefognak és kölcsönösen támogatják, erősítik egymás munkáját.

Az utóbbi időben különösen fontos szerepet kapott a vállalkozói szféra mecenatúrája, a tehetségeket támogató szerepe.

A fenti szervezetekkel közösen dolgozunk a Szekszárd és Térsége Tehetségsegítő Tanácsban, melyet Tehetségpontunk kezdeményezésére hoztunk létre 2012-ben. Kiváló tevékenységének eredményeként a Tanács 2017-ben Mentortanácsi elismerést kapott.

Sikeres tehetséggondozó tevékenységünk legjobb bizonyítéka a Minősített Tehetségműhely elismerés.

2.11. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A tanulási folyamatban kudarcot élhetnek át azok a tanulók, akik az előírt követelményeknek nem felelnek meg. Iskolánk jellegéből adódóan az ezzel a problémával küzdő tanulók száma rendkívül alacsony. Megfigyeléssel, tapasztalatok gyűjtésével fontos a szülővel és tanulóval való beszélgetések után annak eldöntése – elsősorban osztályfőnöki feladatként –, hogy melyik tanuló milyen módon szorul segítségre, kimondottan személyre szóló végrehajtással. Sok esetben külső szakember segítségét is célszerű igénybe venni.

Felzárkóztatásuk állomásai:

- fel kell ismerni, hogy kik szenvednek tanulási kudarcban;
- meg kell keresni a kudarc okait;
- az okok ismeretében megfelelő segítséget kell nyújtani.

A felismerés szempontjából fontos, hogy a pedagógus tudja, milyen reakciókat válthat ki a gyermekből a kudarc. Fontos, hogy a pedagógus jó gyermekismerő, empatikus képességű és jó megfigyelő legyen. Sokszor már az is eredményre vezethet, ha megkérdezzük a gyereket, beszélgetünk vele. Ehhez nélkülözhetetlen, hogy a gyerek bizalommal legyen a tanára iránt. Ez viszont csak akkor lehetséges, ha a gyermek érzi, hogy a tanár szeretettel van iránta. A felismerésben legalább ilyen fontos szerepe van az iskola és a szülők közti folyamatos kapcsolattartásnak.

2.11.1. Formái

- felzárkóztatás
- korrepetálás
- egyéni fejlesztő foglalkozás

2.11.2. Területei, eszközei

Pedagógiai lehetőségek:

- a tanulók motiválása,
- a tanítási órák tervezésénél előtérbe kell helyezni azokat a módszereket, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, állandó aktivitását biztosítják,
- kiemelt feladat a differenciálás: a pedagógus nevelő munkája igazodjon a tanuló egyéni fejlettségéhez, képességeihez,
- a lemaradóknak felzárkóztatás szervezése,
- a továbbtanulás segítése,
- a tanórákon egyénre szabott, játékos feladatok alkalmazása, melyben a gátlások feloldódnak,

- az értékelésnél figyelembe kell venni a tanulók eltérő képességeit, az önmagához képest elért fejlődését.

Alapelvünk, hogy egyetlen gyermek fejlesztéséről sem szabad lemondani!

2.12. Gyermek-és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A 20/2012. (VIII.31.) sz. EMMI rendelet 128. § szerint járunk el.

Elsődleges feladat a megelőzés, azaz azoknak a veszélyhelyzeteknek a feltárása, megszüntetése és csökkentése, amelyek lehetetlenné tehetik a tanuló egészséges és jó irányú fejlődését, képességeinek kibontakoztatását. A tanulókhöz forduló, támogató, megértő és segítő légkör kialakítása is kiemelt feladat. A jelentkező probléma pontos okának feltárása elengedhetetlen.

Ebben a tevékenységben minden pedagógusnak, de különösen az osztályfőnöknek kell részt venni. Ha a probléma megoldásához segítségre van szükség, akkor tapasztalataikat az ifjúságvédelmi felelősnek továbbítják és felhívják figyelmét a veszélyeztetett tanulókra, és ő más szakembertől segítséget kér (orvos, pszichológus, stb.), vagy a hatóságok felé a szükséges intézkedéseket megteszi.

Az igazgató kötelezettsége, hogy biztosítja a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős munkájának a feltételeit.

A tanulókat és a szülőket a tanév kezdetekor írásban tájékoztatni kell arról, hogy ki látja el a gyermek és ifjúságvédelmi felelős feladatait, illetve hol és milyen időpontban kereshető fel ez a kolléga.

Az iskolában jól látható helyen közzé tesszük a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények címét és telefonszámát (Gyermejjóléti Szolgálat, Nevelési Tanácsadó, Drogambulancia, Ifjúsági Lelkisegély Szolgálat) a félemeleti hirdetőtáblán.

Az ifjúságvédelmi felelősnek a tanuló anyagi veszélyeztetettsége esetén rendszeres vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatást kell kezdeményezni az illetékes települési önkormányzat polgármesterénél. Részt kell vállalnia a szenvedélybetegségek megelőzésében és a gyógyultak beilleszkedésében

2.12.1. Ifjúságvédelmi, szociális feladatok ellátása

Évente, szeptember 15-éig:

- ❖ ifjúságvédelmi feladatok felmérése (ifjúságvédelmi felelős);
- ❖ a tanévre szóló intézkedési terv elkészítése

Korlátozás nélkül igénybe vehető szolgáltatások:

- ❖ menza
- ❖ könyvtár, mint forrásközpont (tankönyv, segédletek, CD-k, videotár, hírlap stb.);
- ❖ egészségügyi szűrővizsgálatok (iskolaorvos, fogorvos);
- ❖ védőnő, iskolaorvos tanácsadásai

2.13. A tanulók intézményi döntési folyamatban való joggyakorlási rendje

2.13.1. A diákönkormányzat (DÖK)

A tanulói képviselő a Diákönkormányzat (DÖK) formájában van jelen iskolánk életében.

Iskolánk tanulói a nevelés-oktatással összefüggő közös tevékenységük megszervezésére, a demokráciára, közéleti felelősségre nevelés érdekében, valamint érdekeik képviselésére - a Házirendben meghatározottak szerint - diákönkormányzatot hozhatnak létre. Létrejöttét és működését a nevelőtestület segíti. A diákönkormányzat eljárhat az iskolánk tanulóit érintő ügyekben, feltéve,

hogy így módon a tanulók több mint ötven százalékának képviselte biztosított. A diákönkormányzat munkáját e feladatra kijelölt pedagógus segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az intézményvezető bíz meg.

Dokumentuma: a diákönkormányzati SZMSZ, amelyet a választó tanulóközösség fogad el, és a nevelőtestület hagyja jóvá.

2.13.1.1. A részvétel rendje

Előre meghatározott időközönként (általában havonta egyszer), illetve feladatorientáltan külön időpontokban is gyűléseken, munkamegbeszéléseken.

Diákközségi ülés évente.

2.13.1.2. Diákönkormányzati jogosítványok

Az iskolai diákönkormányzat döntési hatáskörei:

- Az iskolai tájékoztatási rendszer (iskolaújság, iskolarádió) szerkesztősége tanulói vezetőjének és munkatársainak megbízásáról.
- Saját működésének kérdéseiről, hatáskörei gyakorlásáról és működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról.
- Egy tanítás nélküli munkanap programjáról.
- Tisztségviselőinek megválasztása.

Az iskolai diákönkormányzat a döntéséhez köteles mástól véleményt kérni:

- Nevelőtestülettől a diákönkormányzat döntési hatáskörökbe tartozó ügyekben

A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- Ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök igazgatói vagy nevelőtestületi felhasználásakor.
- Iskolai Házi rend elfogadásakor és módosításakor.
- Iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott részeinek elfogadásával és módosításával kapcsolatosan. Ezek a részek a következők:
 - Ünnepek rendje, hagyományápolás.
 - Diákönkormányzattal és más diákképviselőkkel történő iskolavezetői kapcsolattartás rendje.
 - Diákönkormányzat működéséhez szükséges feltételek biztosítása (helyiség, berendezések, költségvetési támogatás).
 - A Diákönkormányzat részére biztosított helyiségek kijelölése, használati rendjének megállapítása, használati jogának megvonása.
 - A mindennapi testedzés formái.
 - Szociális ösztöndíj és támogatás megállapításának és felosztásának elvei.
 - Tanulói véleménynyilvánítás rendszere.
 - Tanulók rendszeres tájékoztatásának rendje és formái.
 - Tanulók jutalmazásának elvei és formái.
 - Az iskola megszüntetésével, átszervezésével, feladatának megváltoztatásával, nevének megállapításával kapcsolatos fenntartói döntés előtt.
 - Az iskola vezetőinek megbízásával és megbízásának visszavonásával kapcsolatos fenntartói döntés előtt.
 - Az iskolai tanév helyi rendjének (munkatervnek) nevelőtestületi

- elfogadásakor a tanulókat érintő programok tekintetében.
- A tanulók nagyobb közösségét érintő kérdésekre vonatkozó döntések meghozatalához.
- Az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához.

2.13.1.3. A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:

- a közösség érdekeit szolgáló, cselekvésre készítő tevékenységek szervezése,
- olyan közösség kialakítása, fejlesztése, amely büszke saját közösségének sikereire, értékeli más közösségektől megkülönböztető tulajdonságait,
- olyan tevékenységek szervezése, amely értékes élményeket keltenek a közösség tagjaiban és ezzel erősödik, fejlődik maga a közösség,
- olyan közös érdekeken alapuló közös és konkrét célok kijelölése, amelyek nem sértik az egyéni érdekeket, azokkal összhangban vannak,
- régi tevékenységek mellett új hagyományok teremtése,
- megtanítani a tanulókat mások és saját maguk jogainak tiszteletére.

Az öntevékenység rendezvények megszervezésekor, vagy a diákújság szerkesztésével és megjelentetésével kapcsolatosan, vagy a diákszociális munkában érhető tetten. A tanulók nehezen áldozzák fel folyamatosan kevés szabadidejük egy részét. Az elmúlt években a diákigazgatók aktív tevékenységének köszönhetően az eddiginél jobban sikerült tanulóinkat az együttgondolkodás folyamatába, ötleteik kivitelezésébe bevonni. Új elemként indult el az önkéntes munka civil szervezetekkel, intézményekkel közösen.

Iskolánk fontosnak tartja és támogatja az autonóm, együttműködni képes diákszervezetet. A jól működő DÖK keretében elsajátíthatják a demokratikus döntési, véleményezési mechanizmusokat, megismerhetik a véleménynyilvánítás formáit, az együttélés és együttgondolkodás szabályait.

2.14. Az iskola szereplőinek, a szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei együttműködésének feladatai, formái, a továbbfejlesztés lehetőségei

A tanuló, a szülő és a pedagógus alkotja az iskola teljes közösségét. A kötelezően jó együttműködés egymáshoz való alkalmazkodást és sok türelmet kíván minden résztvevőtől. A kapcsolatot alapvetően a bizalom kell, hogy áthassa.

Ebben a hármas kapcsolatrendszerben a kétévenkénti elégedettségvizsgálat ad egymás számára információkat, biztosítja a visszacsatolást, és egyben az iskola feladatait is meghatározza. A mérések részei a minőségbiztosításnak.

A **szülők**nek érthető elvárásaik vannak a tanárokkal, az iskolával szemben és joguk van minden olyan információt megkapni, amely kiskorú gyermekének fejlődésével, iskolai előmenetelével kapcsolatos.

Az e-ellenőrző a tájékoztatás elsődleges eszköze. A digitális napló szolgáltatásaival a szülő is naprakész információt kap gyermeke előmeneteléről. Az e-ellenőrző folyamatos nyomon követése a szülő felelőssége.

A **pedagógusok** heti egy fogadóórája, amely az előre meghatározott időpontban egész évre vonatkozóan állandó (a szülő előzetes bejelentkezése alapján), az évi két szaktanári fogadóórán, valamint az évenkénti legalább két szülői értekezlet a kapcsolattartás fő fórumai. Ezen kívül, rendkívüli esetben közös megbeszélések, további értekezletek kezdeményezhetők – mindkét fél részéről.

A **tanulók** iskolai életének jellemzője kell, hogy legyen a tanárai iránti bizalom, a jó iskolai légkör, a kellemes munkakapcsolat és a színes, változatos diákélet. Fontosnak tartjuk, hogy szeressenek iskolába járni, jól érezzék magukat nálunk.

2.15. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

A tanulók tanulmányaik alatt a következő vizsgákat tehetik, illetve kötelesek tenni:

- ❖ osztályozó vizsga
- ❖ különbözeti vizsga,
- ❖ pótló vizsga,
- ❖ javítóvizsga

A vizsgák szervezése és lebonyolítása a 20/2012. sz. EMMI rendelet 64-75.§-ainak előírásai szerint eljárva történik.

Az osztályozó, pótló és javítóvizsgák írásbeli vizsgadolgozatainak értékelése az egyes tantárgyakból:

0 – 39 %	1
40 – 54 %	2
55 – 69 %	3
70 – 84 %	4
85 – 100 %	5

Ez alól kivétel a matematika, fizika és a kémia, melyek esetén:	0 – 29 %:	1
	30 – 49 %	2
	50 – 65 %	3
	66 – 79 %	4
	80 – 100 %	5

A vizsgák írásbeli és szóbeli részének aránya az értékelésben 50-50%.

A visszamenőlegesen vonatkozó különbözeti vizsga minősítése „megfelelt”, vagy „nem felelt meg” lehet, mert a vizsgázó az adott tantárgyból rendelkezik már osztályzattal. A „megfelelt” minősítés elérésének feltétele a követelmények legalább 75%-os teljesítése, a matematika, fizika és a kémia tantárgy esetében pedig legalább 70%.

Osztályozó vizsgát a fenti jogszabályban felsoroltakon kívül csak az előrehozott érettségire jelentkezők tehetnek.

A fentiekén felül a tanuló előrehozott érettségire jelentkezésének további feltétele, hogy a jelentkező minden tantárgyból tegyen eleget tanulmányi kötelezettségeinek, valamint szaktanára és osztályfőnöke támogassa jelentkezését. Ezt osztályozó vizsgával teljesítheti, ha az intézmény helyi tanterve szerint még nem zárult le az adott tantárgy oktatása. Amennyiben az adott tantárgy tanítása a helyi tanterv szerint folytatódik (pl. idegen nyelv, fakultáció) az előrehozott érettségi sikeres letétele után, a tanuló számára írásbeli, vagy elektronikus úton benyújtott kérelmére az igazgató engedélyezheti a tantárgy további tanulását. Az intézmény – megfelelő csoportlétszám esetén – biztosítja a tantárgy oktatását az emelt szintű érettségre való sikeres felkészülés érdekében.

Az Oktatási Hivatal engedélyez felmentést a tankötelezettség iskolába járással történő teljesítése alól.

Az egyéni munkarenddel kapcsolatos eljárásra vonatkozó jogszabályok:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény

- Az Oktatási Hivatalról szóló 121/2013. (IV. 26.) Korm. rendelet
- A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet

Ha a tanuló egyéni adottsága, sajátos helyzete indokolja, és a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából előnyös, a tankötelezettség teljesítése céljából határozott időre egyéni munkarend kérelmezhető. Az egyéni munkarenddel rendelkezőt az iskola valamennyi kötelező tanórai foglalkozása alól fel kell menteni. Azonban valamennyi tantárgyból osztályozó vizsgát köteles tenni, az egyéni munkarend ugyanis nem mentesíti a tanulót egyetlen tantárgy tanulmányi követelményeinek teljesítése alól sem.

Ezen időszak alatt

- a tanuló mentesül a kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokon való részvétel alól; felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel;
- a sajátos nevelési igényére (SNI) tekintettel egyéni munkarendű tanuló, vagy a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTM), erre tekintettel egyéni munkarendű tanuló iskolai neveléséről és oktatásáról, felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról, az ehhez szükséges pedagógusokról a szakértői véleményben foglaltak szerint köteles az iskola gondoskodni;
- a tartós betegsége tekintettel egyéni munkarendben tanuló felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról köteles az iskola gondoskodni;
- a tanuló az iskola igazgatójának előzetes engedélyével részt vehet a tanórai vagy egyéb foglalkozásokon;
- az iskolában az egyéni munkarendben tanuló magatartását és szorgalmát nem kell értékelni, de félévi és tanév végi osztályzatainak megállapításához az iskolában osztályozó vizsgát kell tennie valamennyi tantárgyból az iskola pedagógiai programjában foglaltak szerint; Ebből következően a tanuló nem részesülhet az iskolánk által adható tanulmányi munkát elismerő záradékokban (ún. 1. és 2. sz. záradék).
- a külföldi tartózkodásra tekintettel egyéni munkarendben tanuló esetében a félévi minősítés az igazgató döntése alapján mellőzhető, ez esetben a tanuló csak az év végén ad számot tudásáról.

Ha az egyéni munkarend tartama alatt a tanuló neki felróható okból két alkalommal nem jelenik meg az osztályozó vizsgán, vagy két alkalommal nem teljesíti a tanulmányi követelményeket, a következő félévtől csak iskolába járással teljesítheti a tankötelezettségét.

Az egyéni munkarend engedélyezésével kapcsolatos kérelmek elbírálása az Oktatási Hivatal joga és kötelessége.

Az egyéni munkarend engedélyezése iránti kérelmet az Oktatási Hivatal közigazgatási hatósági eljárás keretében bírálja el.

Az egyéni munkarenddel kapcsolatos tájékoztatásért elektronikus úton az egyenimunkarend@oh.gov.hu e-mail címen fordulhatnak.

2.16. A felvétel és átvétel helyi szabályai

2.16.1. A felvétel rendje a 4 évfolyamos gimnáziumba

Írásbeli felvételi vizsgát tartunk magyar nyelvből és matematikából. A vizsga típusa: az általános tanterv alapján folyó felkészítést nyújtó középfokú iskolába jelentkezők egységes írásbeli vizsgája. A vizsga eredményeit tartalmazó Értékelő lap, vagy másolata csatolandó a jelentkezési laphoz.

Szóbeli felvételi vizsgát tartunk az emelt szintű oktatást biztosító tantárgyakból: matematikából, digitális kultúrából, biológiából, német nyelvből, magyar nyelv és irodalomból, angol nyelvből.

A jelentkező tanulókat az általános iskolából hozott, valamint az írásbeli és szóbeli vizsgán elért eredményük alapján rangsoroljuk. Az összpontszám 25%-át a hozott pontok, 50%-át az írásbeli, 25%-át a szóbeli felvételi vizsgán szerzett pontok alkotják. A hozott pontszámok kiszámításához a 7. osztályos év végi és a 8. osztályos félévi jegyeket vesszük alapul az alábbi tantárgyakból:

- ❖ matematika emelt szintű, fizika emelt óraszámú oktatásra: magyar nyelv és irodalom (2 tantárgy esetén az átlaguk); történelem; idegen nyelv; matematika; fizika.
- ❖ digitális kultúra emelt szintű oktatásra: magyar nyelv és irodalom (2 tantárgy esetén az átlaguk); történelem; idegen nyelv; matematika; digitális kultúra
- ❖ biológia emelt szintű, kémia emelt óraszámú oktatásra: magyar nyelv és irodalom (2 tantárgy esetén az átlaguk); történelem; idegen nyelv; matematika; biológia és kémia átlaga.
- ❖ német és angol nyelvi emelt szintű oktatásra, valamint magyar nyelv és irodalom emelt szintű, történelem emelt óraszámú oktatásra: irodalom; magyar nyelv; történelem; idegen nyelv; matematika.

A sajátos nevelési igényű tanulók számára biztosítjuk a köznevelési törvényben előírtakat. Azaz hosszabb felkészülési időt biztosítunk az írásbeli felvételin. Lehetővé tesszük az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszköz (laptop, számológép, stb.) alkalmazását, szükség esetén az írásbeli beszámoló szóbeli beszámolóval történő felváltását.

A felvételi rangsorban pontszámazonosság esetén a HH/HHH-s tanulót részesítjük előnyben. Ha ez alapján nem tehető különbség, akkor az írásbeli felvételi eredménye alapján azt a tanulót soroljuk előrébb, aki:

- ❖ matematika emelt szintű oktatás emelt óraszámú fizikával, digitális kultúra emelt szintű oktatás valamint biológia emelt szintű oktatás kémia emelt órással esetén több pontot szerzett matematikából
- ❖ a többi tanulmányterületen, azaz a magyar nyelv és irodalom emelt szintű oktatás emelt óraszámú történelemmel, a német és az angol nyelvi emelt szintű oktatás esetén több pontot szerzett magyar nyelvből.

A felvételi vizsgára iskolánk anyanyelvből és matematikából térítésmentesen előkészítő foglalkozásokat tartunk.

A tanuló a négyévfolyamos gimnáziumban a 9. osztályban, akkor kezdheti meg tanulmányait, ha az intézményünk által összeállított felvételi rangsorból – a KIFIR listája alapján felvételt nyert.

2.16.2. A szóbeli felvételi vizsga rendje és témakörei

A felvételi vizsgára jelentkezett tanulók egy az iskola tanáraiból álló vizsgabizottság előtt adnak számot tudásukról minden általuk megjelölt tanulmányterületnek megfelelő tantárgyból.

A vizsga részei

1. Rövid bemutatkozás (ráhangolódás a vizsgára, 2-3 perc)

2. Tételkifejtés minden, a tanuló által megjelölt tanulmányterületre egymás után. Tantárgyanként 7-8 perc.

Matematika

Az emelt szintű matematika tanulmányterületre jelentkezők számára.

A vizsgázó gyakorlati feladat keretében teljesíti a feladatát. Előzetesen (felkészülési idő kb. 15 perc) egy tételt húz, amely két feladatot tartalmaz az alábbi témakörökből:

Halmazok, kombinatorika

- Elemek halmazokba rendezése, részhalmaz, közös rész.
- Egyszerű állítások igaz vagy hamis mivoltának eldöntése. Állítások tagadása. A „ha”, „akkor”, „minden”, „van olyan”, „legalább”, „legfeljebb” kifejezések helyes értelmezése és használata.
- Egyszerű kombinatorikai feladatok megoldása az összes eset rendezett összeszámlálásával.

Számtan, számelmélet

- Biztos számolási ismeretek a racionális számkörben. A műveletek sorrendjére és a zárójelezésre vonatkozó szabályok helyes alkalmazása. A természetes, egész és a racionális számok halmazának kapcsolata.
- Algebrai egész kifejezések helyettesítési értéke, összevonása, többtagú kifejezés szorzása egytagúval.
- A százalékszámítás alkalmazása feladatokban.
- Egyenes és fordított arányosság felismerése.
- Négyzetre emelés, négyzetgyökvonás, hatványozás pozitív egész kitevők esetén. A 10 hatványai. Azonos alapú hatványok szorzása, osztása.
- A hosszúság, terület, térfogat, tömeg, idő mértékegységeinek átváltása.
- Elsőfokú egyismeretlenes egyenletek, egyenlőtlenségek megoldása, a megoldás ellenőrzése, ábrázolása számegyenesen.
- Egyszerű szöveges feladatok megoldása következtetéssel, egyenlettel.
- Prímszám, összetett szám, prímtényező felbontás. Legnagyobb közös osztó, legkisebb közös többszörös fogalma, kiválasztása az osztók ill. többszörösök közül.
- Legfontosabb oszthatósági szabályok.

Függvények, sorozatok

- Megadott sorozatok folytatása adott szabály szerint.
- Lineáris függvények ábrázolása derékszögű koordináta-rendszerben. Egyenes arányosság grafikonja. Egyismeretlenes egyenletek grafikus megoldása.
- Az x^2 és a $|x|$ függvény.
- Függvények egyszerű jellemzése (növekedés, fogyás).

Geometria

- Háromszögek osztályozása oldalak, ill. szögek szerint. Háromszög magasságvonala, kerületének és területének kiszámítása.
- Pitagorasz tételének egyszerű alkalmazása.
- Trapéz, deltoid, paralelogramma, rombusz, téglalap, négyzet tulajdonságai, területe, kerülete.
- A kör területe, kerülete. Szabályos sokszögek ismerete.
- Az egybevágóság szemléletes fogalma.
- A tengelyes és a középpontos tükrözés használata, szimmetria felismerése feladatokban.

Statisztika

- Egyszerű statisztikai grafikonok értelmezése.
- Átlag kiszámítása.

Értékelés:

A feladat megértése:	20%
A feladat megoldása:	70%
Kommunikáció:	10% pont

Digitális kultúra

Az emelt szintű digitális kultúra tanulmányterületre jelentkezők számára.

A vizsgázó gyakorlati feladat és szóbeli elbeszélgetés keretében teljesíti a feladatát.

1. A gyakorlati feladat a *Dokumentumkészítés* témakörből méri fel a jelentkező tudását. Előzetesen választ a jelentkező a Dokumentumkészítés témakörből a Szövegszerkesztés vagy a Bemutatókészítés témák közül egyet, tételt húz, majd 5 perc felkészülés után a vizsgabizottság előtt mutatja be a rövid feladat megoldását gyakorlatban és szóban.

Dokumentumkészítés témakörei:

- Szövegszerkesztés
 - o Betűformázás
 - o Bekezdésformázás
 - o Felsorolás, számozás, szegély
 - o Képek beillesztése
 - o Táblázatok készítése
 - o Ábrák beillesztése

vagy

- Bemutatókészítés, multimédiás elemek készítése
 - o Bemutatoszerkesztési alapelvek
 - o A képeket kísérő szövegek
 - o Rajzok a bemutatóban
 - o Animációk
 - o Interaktív bemutató

2. A szóbeli elbeszélgetés a *Robotika, algoritmizálás, programozás* témakörből *logikai típusfeladatok* segítségével méri fel a jelentkező alapvető logikai készségeit. A Robotika, algoritmizálás, programozás témakörből húz tételt a vizsgázó. A logikai típusfeladat megoldását 5 perc felkészülés után mutatja be a jelentkező szóban a vizsgabizottságnak.

Robotika, algoritmizálás, programozás témakör logikai típusfeladatai:

- algofejtörők: fejtörő feladatok az algoritmusok világából
- logikai útvonalkeresők: optimális útvonalak meghatározása algoritmus segítségével

- logikai feladatok: egymás után következő igaz-hamis állítások segítségével a probléma megoldása
- kódfejtős feladatok

Értékelés: összesen szerezhető 25 pont.

Ebből maximálisan szerezhető

- a gyakorlati feladat teljesítésére Dokumentumkészítés témakörből 10 pont
- a szóbeli elbeszélgetésre Robotika, algoritmizálás, programozás témakörből 15 pont

Biológia

A biológia emelt szintű tanulmányterületre jelentkezők számára.

A jelentkező gyakorlati feladat keretében (kép/ábra elemzésével) teljesíti a feladatát. A következő tankönyvek alapján:

Asztalos Gyuláné – dr. Paál Tamásné: Biológia 7. (NT-11774):

- Alkalmazkodás a forró övezetben (trópusi esőerdők; szavannák; trópusi sivatagok élővilága), a négy évszakhoz (mediterrán-szubtrópusi; mérsékelt övi lombhullató erdők; füves puszták; tajga élővilága), a hideghez és a tenger övezeteihez (tundra; jég világa; magashegységek; tengerek).
- Életközösségek: Az élőlények és a környezet (alkalmazkodás és tűrőképesség; kölcsönhatások; anyagforgalom; környezetvédelem)
- Az élőlények rendszerezése (A rendszerezés alapja: baktériumok; egysejtű eukarióták; gombák; mohák, harasztok; nyitvatermők; zárvatermők; gerinctelen állattörzsek; a gerincesek osztályai; alkalmazkodásuk a környezethez.)

A következő tankönyv alapján:

Dr. Viktor András-Dr. Kovács István-Dr. Paál Tamásné: Biológia 8. (NT-11874):

- Élő rendszerek - részekből az egész. (szerveződési szintek; testszerveződés a növény- és állatvilágban; növényi és állati sejt, szövetek)
- Szépség, erő, egészség. (bőr és mozgási szervrendszer)
- A szervezet anyag-és energiaforgalma. (tápanyagok; vitaminok; az ember táplálkozása, keringése, légzése, kiválasztása)

Értékelés: szerezhető összpontszám 25.

Idegen nyelv (német, angol)

A német és az angol nyelvi haladó emelt szintű tanulmányterületre jelentkezők számára.

A társalgási témakörök:

- Család
- Szabadidő
- Lakás, lakóhely
- Utazás

- Tanulás, iskola
- Időjárás, évszakok
- Vásárlás, ruházkodás
- Étkezés

Értékelés: összesen szerezhető 25 pont. Ebből

- A feladat teljesítése 5 pont
- Nyelvhelyesség 5 pont
- Szókincs 5 pont
- Kiejtés, intonáció 5 pont
- kommunikatív készség 5 pont

Magyar nyelv és irodalom

Az emelt szintű magyar nyelv és irodalom tanulmányterületre jelentkezők számára.

Irodalom:

- rövid szöveg hangos, értő olvasása
- a szövegben megjelenő témák azonosítása
- műfaji fogalmak ismerete
- képek és alakzatok felismerése
- rím, rímelhelyezkedés
- szöveghez kapcsolódó kreatív feladat
- egy választott, az általános iskolában megismert regény bemutatása a szóbeli meghallgatáson megadott szempont alapján
- irodalmi, kulturális élmény megosztása

Magyar nyelv:

- rövid szöveg hangos, értő olvasása
- a szöveggel kapcsolatos nyelvi feladatok megoldása
- az alapvető helyesírási szabályok ismerete és tudatos alkalmazása
- hangtani ismeretek
- szótő, toldalék felismerése, meghatározása
- a szófajok
- jelentéstan: hangalak és jelentés kapcsolata
- a mondatrészek
- a mondatok: az egyszerű és az összetett mondat

Értékelés: szerezhető összpontszám 25.

2.16.3. A felvétel rendje a 6 évfolyamos gimnáziumba

Felvételi vizsgát tartunk magyar nyelvből és matematikából. A vizsga típusa: az általános tanterv alapján folyó felkészítést nyújtó középfokú iskolába jelentkezők egységes írásbeli vizsgája. A vizsga eredményeit tartalmazó Értékelő lap, vagy másolata csatolandó a jelentkezési laphoz. A jelentkező tanulókat az általános iskolából hozott és az írásbeli felvételin elért eredményük alapján rangsoroljuk. Az összpontszám 50%-át a hozott pontok, 50%-át a szerzett pontok alkotják. A hozott pontszámok kiszámításához az 5. osztályos év végi és a 6. osztályos félévi

jegyeket vesszük alapul az alábbi tantárgyakból: magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelv, matematika, természetismeret.

A sajátos nevelési igényű tanulók számára biztosítjuk a köznevelési törvényben előírtakat. Azaz hosszabb felkészülési időt biztosítunk az írásbeli felvételin. Lehetővé tesszük az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszköz /írógép, számítógép, stb./ alkalmazását, szükség esetén az írásbeli beszámoló szóbeli beszámolóval történő felváltását.

A tanuló a hat évfolyamos gimnáziumban, a 7. osztályban, akkor kezdheti meg tanulmányait, ha az intézményünk által összeállított felvételi rangsorból – a KIFIR listája alapján felvételt nyert.

2.16.4. Az átvétel rendje a gimnáziumba

Az átvétel feltételei:

- ❖ Az átvételre jelentkező által megjelölt célosztály létszáma nem haladhatja meg a Nkt. által meghatározott maximális osztálylétszámot.
- ❖ A jelentkező tanulmányi átlageredményének el kell érnie az aktuális intézményi átlagot.
- ❖ Amennyiben a jelentkező előző iskolájában teljesített tantárgyai és/vagy óraszámai jelentősen eltérnek iskolánkban alkalmazottaktól, köteles osztályozó és/vagy különbözeti vizsgát tenni.
- ❖ A fenti vizsgák letételéhez az igazgató határozatban türelmi időt biztosíthat, melynek időtartamát egyéni elbírálás alapján határozza meg.

2.17. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon (osztályfőnöki, biológia-egészségtan, testnevelés és délutáni csoportfoglalkozásokon, versenyfelkészítőkön szervezett elméleti és gyakorlati oktatásokon valósul meg.

Az elsősegély nyújtási ismeretek bemutatását a biológia szakos pedagógus és meghívott külsős szakemberek végzik.

3. HELYI TANTERV

3.1. A választott kerettantervek megnevezése

NAT 2020: (Érvényes: 2020. szeptember 1-től)

Helyi tantervünk alapja a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról szóló 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet alapján az oktatásért felelős miniszter által kiadott, az Oktatási Hivatal honlapján közzétett 3. sz. mellékletében szereplő „Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyama számára”, 4. sz. mellékletében szereplő „Kerettanterv a gimnáziumok 7-12. évfolyama számára”, valamint a nyelvi előkészítő évfolyamokra vonatkozó kerettantervei szerint készült.

Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	Alapfokú képzés nevelési-oktatási szakaszai								A gimnáziumi képzés nevelési-oktatási szakasza			
évfolyam	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Magyar nyelv és irodalom												
magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5	4	4	3	3	3	4	4	4
Matematika												
matematika	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3
Történelem és állampolgári ismeretek												
történelem					2	2	2	2	2	2	3	3
állampolgári ismeretek								1				1
hon- és népismeret						1						
Etika / hit- és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1				
Természettudomány és földrajz												
környezetismeret			1	1								
természettudomány					2	2	4	5			2	
képzőművészet							1	2	1	2		
fizika							1	2	2	3		
biológia							2	1	3	2		
földrajz							2	1	2	1		
Idegen nyelv												
első élő idegen nyelv				2	3	3	3	3	3	3	4	4
második idegen nyelv									3	3	3	3
Művészetek****											1	
ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1		
vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1		
dráma és színház							1					
mozgókép- és médiaismeret												1
Technológia												
technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1					
digitális kultúra			1	1	1	1	1	1	2	1	2	
Testnevelés és egészségfejlesztés												
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1	1	1	1	1
kötött célú órakeret***	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	26	28	28	32	32	30	29
Szabadon tervezhető órakeret****	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2	4	5
Maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30	34	34	34	34

* A hon- és népismeret tantárgyat heti 1 órában, intézményi döntés alapján, az 5–

8. évfolyamok egyikén kell tanítani. A dráma és színház tantárgyat heti 1 órában az 5–8. évfolyamok egyikén kell tanítani. A dráma és színház tantárgy szervezése megvalósulhat projektnapok, témahét vagy tematikus hét keretében, továbbá tömbösítve is. A dráma és színház tantárgy órakeretben történő oktatását csak szakirányú végzettséggel rendelkező személy végezheti. A dráma és színház vagy a **mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgy a 12. évfolyamon kötelezően választandó.**

****** A természettudomány tantárgyak a 7–8. évfolyamon diszciplináris bontásban vagy egy integrált természettudomány tantárgy moduljaiként is oktathatók. Diszciplináris bontás esetében az egyes tantárgyak heti 3-3 órában taníthatók a két évfolyamra vetítve. A fizika, kémia, biológia tantárgyak óraszámait a kerettantervek szabályozzák. Gimnáziumokban a 9–10. évfolyamon diszciplináris bontásban folyik a természettudományi tantárgyak tanulása, tanítása. **A természettudományi tantárgyak emelt óraszámában 11–12. évfolyamon folytathatók.**

******* A **kötelező érettségi tantárgyakhoz rendelendő órakeretet** a II.2.1.1. táblázat G:13 mezőjében a zárójelben megadott szám jelzi a kötelező alapóraszámán belül megadva. **A 11. és 12. évfolyamon legalább 4-4 tanórát bármely érettségi tantárgy oktatására kell felhasználni.** Ha a tanuló a 11. évfolyamon a természettudomány tantárgyat tanulja, akkor legalább további 2 órát kell hetente egyéb érettségi tantárgyból felvennie.

********A **szabadon tervezhető órakeret** terhére beépíthetők a helyi tantervbe azok a tantárgyak, amelyek az oktatásért felelős miniszter által közzétett kerettantervvel rendelkeznek, mint például a pénzügyi és vállalkozási ismeretek, honvédelmi ismeretek. Ezen akkreditált tantárgyak érettségi vizsgatárgyként történő megjelenéséről az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló kormányrendelet rendelkezhet. A szabadon tervezhető órakeret terhére kerettantervvel rendelkező tantárgyak tanítása szervezhető. **Ez az órakeret lehetővé teszi az alapóraszámában biztosított tantárgyak óraszámának az iskola helyi tantervében meghatározandó emelését is.** A hon- és népismeret tantárgy az 5–8. évfolyamok valamelyikén összesen egyéves időtartamban, heti egy órában a szabadon tervezhető órakeret terhére kötelezően választandó.

*********A művészetre tervezett heti 1 óra a 11. évfolyamon megvalósulhat a dráma és színház, a vizuális kultúra, az ének-zene, valamint a mozgóképkultúra és médiaismeret tantárggyal is.

A szakgimnáziumok, technikumok esetében a közismereti tárgyra vonatkozó kerettantervek megegyeznek a gimnáziumokra vonatkozókkal.”

3.2. Az iskolában tanított kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámai

Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyagon és követelményeken alapulnak, ezeket egészítettük ki az emelt szintű és emelt óraszámú oktatás tananyagaival az emelt szintű érettségi követelményeinek figyelembevételével. A választott kerettantervben szereplő tananyagok, témakörök évfolyamonkénti bontása, illetve az egyes témákhoz tartozó órakeretek meghatározása a szakmai munkaközösségek feladata.

**3.2.2. NAT 2020: Nappali rendszerű gimnáziumi nevelés-oktatás óratervei
2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben**

**3.2.2.1. 4 évfolyamos matematika emelt szintű oktatás fizika emelt
óraszámú oktatással óraterve**

Óraterv matematika – fizika 9–12. évfolyam				
Tantárgyak/Évfolyam	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv	1	1	1	1+1
Irodalom	2	3	3	3
I. idegen nyelv (angol/német nyelv)	3	3	4	4
II. idegen nyelv: (angol / francia / latin német / olasz / orosz nyelv)	3	3	3+1	3+1
Matematika	3+2	3+2	3+2	3+2
Történelem	2	2	3+1	3
Állampolgári ismeretek				1
Biológia	3	2	2	2
Fizika	2+1	3+1	2	2
Kémia	1	2		
Földrajz	2	1		
Természettudomány			2	
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1	1	
Mozgókép-kultúra és médiaismeret				1
Digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Tényleges összes	35	35	36	35

Természettudomány órakeret felhasználása:

11. osztály: 2 óra diszciplináris bontásban a tanuló választása alapján
biológia vagy kémia vagy fizika vagy földrajz.

2 óra a biológia vagy fizika fakultációt választó tanulók
számára.

Kötött célú órakeret felhasználása:

11. osztály: 4 óra a kötelező érettségi tantárgyakra (2 óra matematika,
1-1 óra történelem, 1. idegen nyelv)

12. osztály: 4 óra a kötelező érettségi tantárgyak közül (2 óra
matematika, 1-1 óra magyar nyelv és irodalom, 2. idegen nyelv)

Szabadon tervezhető órakeret felhasználása:

9. osztály: 2 óra matematika

10. osztály: 2 óra matematika

11. osztály: 4 óra fakultáció.

12. osztály: 4 óra fakultáció.

Emelt szintű oktatás órakeretének felhasználása:

9. osztály: 1 óra fizika

10. osztály: 1 óra fizika

12. osztály: 2 óra fizika

Művészetek órakeret felhasználása:

- 11. osztály.: 1 óra vizuális kultúra (művészettörténet)
- 12. osztály: 1 óra mozgóképkultúra és médiaismeret

3.2.2.2. 4 évfolyamos biológia emelt szintű oktatás kémia emelt óraszámú oktatással óraterve

Óraterv biológia – kémia 9–12. évfolyam				
Tantárgyak/Évfolyam	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv	1	1	1+1	1+1
Irodalom	2	3	3	3
I. idegen nyelv (angol/német nyelv)	3	3	4	4
II. idegen nyelv: (angol / francia / latin német / olasz / orosz nyelv)	3	3	3+1	3+1
Matematika	3	3	3+1	3+1
Történelem	2	2	3+1	3+1
Állampolgári ismeretek				1
Biológia	3+1	2+2	2	2
Fizika	2	3	2	2
Kémia	1+2	2+1		
Földrajz	2	1		
Természettudomány			2	
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1	1	
Mozgóképkultúra és médiaismeret				1
Digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Tényleges összes	35	35	34	35

Természettudomány órakeret felhasználása:

11. osztály: nem választhatják az emelt szintű oktatás miatt
2 óra a biológia vagy fizika fakultációt választó tanulók számára.

Kötött célú órakeret felhasználása:

11. osztály: 4 óra a kötelező érettségi tantárgyakra (1-1 óra magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, 2. idegen nyelv)
12. osztály: 4 óra a kötelező érettségi tantárgyakra (1-1 óra magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, 1. idegen nyelv)

Szabadon tervezhető órakeret felhasználása:

9. osztály: 2 óra kémia
10. osztály: 2 óra biológia
11. osztály: 4 óra fakultáció.
12. osztály: 4 óra fakultáció.

Emelt szintű oktatás órakeretének felhasználása:

9. osztály: 1 óra biológia;
10. osztály: 1 óra kémia
12. osztály: 2 óra fizika vagy biológia

Művészetek órakeret felhasználása:

11. osztály.: 1 óra vizuális kultúra (művészettörténet)
12. osztály: 1 óra mozgóképkultúra és médiaismeret

3.2.2.3. 4 évfolyamos német, angol nyelvi emelt szintű oktatás óraterve

Óraterv német/angol nyelvi 9–12. évfolyam				
Tantárgyak/Évfolyam	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv	1	1	1+1	1+1
Irodalom	2	3	3	3
I. idegen nyelv (angol/német nyelv)	3+3	3+3	4+1	4+1
II. idegen nyelv: (angol / francia / latin /olasz / orosz nyelv)	3	3	3	3
Matematika	3	3	3+1	3+1
Történelem	2	2	3+1	3+1
Állampolgári ismeretek				1
Biológia	3	2	2	
Fizika	2	3	2	
Kémia	1	2		
Földrajz	2	1	2	
Természettudomány			2	
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1	1	
Mozgóképkultúra és médiaismeret				1
Digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Tényleges összes	35	35	36	33

Természettudomány órakeret felhasználása:

11. osztály: 2 óra diszciplináris bontásban a tanuló választása alapján biológia vagy kémia vagy fizika vagy földrajz.

2 óra a biológia, fizika vagy földrajz fakultációt választó tanulók számára.

Kötött célú órakeret felhasználása:

11. osztály: 4 óra a kötelező érettségi tantárgyakra (1-1 óra magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, 1. idegen nyelv)

12. osztály: 4 óra a kötelező érettségi tantárgyakra (1-1 óra magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, 1. idegen nyelv)

Szabadon tervezhető órakeret felhasználása:

9. osztály: 2 óra német, vagy angol, vagy orosz nyelv.

10. osztály: 2 óra német, vagy angol, vagy orosz nyelv.

11. osztály: 4 óra fakultáció.

12. osztály: 4 óra fakultáció.

Emelt szintű oktatás órakeretének felhasználása:

9. osztály: 1 óra német nyelv;

10. osztály: 1 óra német nyelv

Művészetek órakeret felhasználása:

11. osztály.: 1 óra vizuális kultúra (művészettörténet)

12. osztály: 1 óra mozgóképkultúra és médiaismeret

3.2.2.4. 4 évfolyamos magyar nyelv és irodalom emelt szintű oktatás történelem emelt óraszámú oktatással óraterve

Óraterv humán 9–12. évfolyam				
Tantárgyak/Évfolyam	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv	1+1	1	1+1	1+1
Irodalom	2+1	3+1	3	3
I. idegen nyelv (angol/német nyelv)	3	3	4	4
II. idegen nyelv: (angol / francia / latin német /olasz / orosz nyelv)	3	3	3+1	3+1
Matematika	3	3	3+1	3+1
Történelem	2+1	2+2	3+1	3+1
Állampolgári ismeretek				1
Biológia	3	2	2	
Fizika	2	3	2	
Kémia	1	2		
Földrajz	2	1		
Természettudomány			2	
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1	1	
Mozgókép-kultúra és médiaismeret				1
Digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Tényleges összes	35	35	36	33

Természettudomány órakeret felhasználása:

11. osztály: 2 óra diszciplináris bontásban a tanuló választása alapján biológia vagy kémia vagy fizika vagy földrajz.
2 óra a biológia, fizika vagy földrajz fakultációt választó tanulók számára.

Kötött célú órakeret felhasználása:

11. osztály: 4 óra a kötelező érettségi tantárgyakra (1-1 óra magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, 1. idegen nyelv)
12. osztály: 4 óra a kötelező érettségi tantárgyakra (1-1 óra magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, 1. idegen nyelv)

Szabadon tervezhető órakeret felhasználása:

9. osztály: 1-1 óra irodalom, magyar nyelv
10. osztály: 1-1 óra irodalom, magyar nyelv
11. osztály: 4 óra fakultáció.
12. osztály: 4 óra fakultáció.

Emelt szintű oktatás órakeretének felhasználása:

9. osztály: 1 óra történelem;
10. osztály: 1 óra irodalom

Művészetek órakeret felhasználása:

11. osztály.: 1 óra vizuális kultúra (művészettörténet)
12. osztály: 1 óra mozgókép-kultúra és médiaismeret

3.2.2.5. 4 évfolyamos digitális kultúra emelt szintű oktatás óraterve
(A 2023-2024. tanévtől felmenő rendszerben.)

Óraterv digitális kultúra 9–12. évfolyam				
Tantárgyak/Évfolyam	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv	1	1	1+1	1+1
Irodalom	2	3	3	3
I. idegen nyelv (angol/német nyelv)	3	3	4	4
II. idegen nyelv: (angol nyelv/ francia nyelv/latin nyelv/ német nyelv/olasz nyelv/ orosz nyelv)	3	3	3+1	3+1
Matematika	3	3	3+1	3+1
Történelem	2	2	3+1	3+1
Állampolgári ismeretek				1
Biológia	3	2	2	
Fizika	2	3	2	
Kémia	1	2		
Földrajz	2	1		
Természettudomány			2	
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1	1	
Mozgóképkultúra és médiaismeret				1
Digitális kultúra	2+2	1+3	2+2	2
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Tényleges összes	34	35	36	33

Természettudomány órakeret felhasználása:

11. osztály: 2 óra diszciplináris bontásban a tanuló választása alapján biológia vagy kémia vagy fizika vagy földrajz.
2 óra a biológia, fizika vagy földrajz fakultációt választó tanulók számára.

Kötött célú órakeret felhasználása:

11. osztály: 4 óra a kötelező érettségi tantárgyakra (1-1 óra magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, 1. idegen nyelv)
12. osztály: 4 óra a kötelező érettségi tantárgyakra (1-1 óra magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, 1. idegen nyelv)

Szabadon tervezhető órakeret felhasználása:

9. osztály: 1-1 óra irodalom, magyar nyelv
10. osztály: 1-1 óra irodalom, magyar nyelv
11. osztály: 4 óra fakultáció.
12. osztály: 4 óra fakultáció.

Emelt szintű oktatás órakeretének felhasználása:

9. osztály: 2 óra digitális kultúra;
10. osztály: 3 óra digitális kultúra
11. osztály: 2 óra digitális kultúra – kötelezően választandó a fakultációs órakeretből
12. osztály: 2 óra digitális kultúra

Művészetek órakeret felhasználása:

11. osztály: 1 óra vizuális kultúra (művészettörténet)
12. osztály: 1 óra mozgóképkultúra és médiaismeret

3.2.2.6. 4 évfolyamos általános tantervű oktatás óraterve

(A 2025-2026. tanévtől felmenő rendszerben – a felvehető létszám függvényében.)

Óraterv digitális kultúra 9–12. évfolyam				
Tantárgyak/Évfolyam	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv	1	1	1+1	1+1
Irodalom	2	3	3	3
I. idegen nyelv (angol/német nyelv)	3	3	4	4
II. idegen nyelv: (angol nyelv/ francia nyelv/latin nyelv/ német nyelv/olasz nyelv/orosz nyelv)	3	3	3+1	3+1
Matematika	3	3	3+1	3+1
Történelem	2	2	3+1	3+1
Állampolgári ismeretek				1
Biológia	3	2	2	
Fizika	2	3	2	
Kémia	1	2		
Földrajz	2	1		
Természettudomány			2	
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1	1	
Mozgóképkultúra és médiaismeret				1
Digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Tényleges összes	32	32	33	33

Természettudomány órakeret felhasználása:

11. osztály: 2 óra diszciplináris bontásban a tanuló választása alapján biológia vagy kémia vagy fizika vagy földrajz.

2 óra a biológia vagy fizika fakultációt választó tanulók számára.

Kötött célú órakeret felhasználása:

11. osztály: 4 óra a kötelező érettségi tantárgyakra (1-1 óra magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, 1. idegen nyelv)

12. osztály: 4 óra a kötelező érettségi tantárgyakra (1-1 óra magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, 1. idegen nyelv)

Szabadon tervezhető órakeret felhasználása:

9. osztály: 1-1 óra irodalom, magyar nyelv

10. osztály: 1-1 óra irodalom, magyar nyelv

11. osztály: 4 óra fakultáció.

12. osztály: 4 óra fakultáció.

Művészetek órakeret felhasználása:

11. osztály: 1 óra vizuális kultúra (művészettörténet)

12. osztály: 1 óra mozgóképkultúra és médiaismeret

3.2.2.7. 6 évfolyamos gimnáziumi oktatás óraterve

Óraterv 6 évfolyamos 7–12. évfolyam											
Tantárgyak/Évfolyam	7	8.	9.			10.			11.	12.	
Magyar nyelv	1+1	1	1			1			1+1	1+1	
Irodalom	2	2	2			3			3	3	
I. idegen nyelv (angol/német nyelv)	3+2	3+2	3+2			3+2			4+1	4+1	
II. idegen nyelv: (angol / francia / latin / német /olasz /orosz nyelv)			3			3			3	3	
Matematika	3	3	3	3	4	3	3	4	3+1	3+1	
Történelem	2	2	3	2	2	3	2	2	3+1	3+1	
Állampolgári ismeretek		1								1	
Etika/Hit- és erkölcsstan	1	1									
Természettudományi gyakorlatok		1									
Biológia	1,5	1,5	3	3	3	2	3	2	2		
Fizika	1,5	1,5	2			3			2		
Kémia	1,5	1,5	1	2	1	2	2	2			
Földrajz	1,5	1,5	2			1					
Természettudomány									2		
Ének-zene	1	1	1			1					
Vizuális kultúra	1	1	1			1			1		
Mozgókép-kultúra és médiaismeret										1	
Dráma és színház	1										
Technika és tervezés	1										
Digitális kultúra	1	1	2			1			2		
Testnevelés	5	5	5			5			5	5	
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1			1			1	1	
Tényleges összes	32	32	35	35	35	35	35	35	36	35	

Természettudomány órakeret felhasználása:

- 7.- 8. osztály: diszciplináris bontásban 1,5 - 1,5 óra fizika, biológia, kémia
- 11. osztály: 2 óra diszciplináris bontásban a tanuló választása alapján biológia vagy kémia vagy fizika vagy földrajz.

Kötött célú órakeret felhasználása:

- 11. osztály: 4 óra a kötelező érettségi tantárgyakra (1-1 óra magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, 1. idegen nyelv)
- 12. osztály: 4 óra a kötelező érettségi tantárgyakra (1-1 óra magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, 1. idegen nyelv)

Szabadon tervezhető órakeret felhasználása:

- 7. osztály: 2 óra idegen nyelv
- 8. osztály: 2 óra idegen nyelv
- 9-10. osztály: 1-1 óra matematika, vagy biológia, vagy történelem.
- 11. osztály: 4 óra fakultáció.
- 12. osztály: 4 óra fakultáció.

Emelt szintű oktatás órakeretének felhasználása:

- 7. osztály 2 óra idegen nyelv

8. osztály: 2 óra idegen nyelv.

9. osztály: 2 óra 1. idegen nyelv

10. osztály: 2 óra 1. idegen nyelv

Művészetek órakeret felhasználása:

11. osztály: 1 óra vizuális kultúra

12. osztály: 1 óra mozgóképkultúra és médiaismeret

Kiegészítés a fenti táblázatokhoz:

Minden, a táblázatokban szereplő tantárgy kötelező.

A 9. évfolyamtól kötelezően választandó két idegen nyelv. Az első idegen nyelv a már tanult angol vagy német nyelv, a második idegen nyelv a következő nyelvek közül választható: angol, francia, latin, német, olasz és orosz nyelv. – Kivételek ez alól a nyelvi előkészítő osztályba felvettek. Számukra az általános iskolában tanult nyelv a második idegen nyelv (angol vagy német).

A 11. évfolyamon egyéb foglalkozás keretében biztosítjuk a tanulók számára dráma és színház, valamint művészetek keretében ének-zene tantárgy választását heti két tanórán.

A 12. évfolyamon minden tanulmányterületre vonatkozik, hogy biológia, fizika vagy földrajz fakultáció választása esetén további két órát biztosítunk az összes óraszám-keret terhére

3.3. Szabadon választható tantárgyak, foglalkozások, ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

A 11. és 12. évfolyamon az emelt szintű érettségire készülésnek, illetve a továbbtanulásnak megfelelően szerveződnek a fakultációs csoportok – a finanszírozás függvényében. A tantárgyi fakultáció nem kötelező tanóra, a tehetséggondozás egy formája. Tanterve az emelt szintű érettségire, ill. versenyekre felkészülés szempontjainak figyelembevételével készült. Érdemjegyei beépülnek az alaptantárgyba, ahol azt ezen a két évfolyamon tanítjuk.

Minden tanuló legfeljebb két tantárgyat választhat.

Az intézmény minden tanuló számára biztosítja a fakultáció választásának lehetőségét 1 tantárgyból – ezzel segítve a tanuló felsőoktatásba kerülésének feltételét (1 emelt szintű sikeres érettségi vizsga szükséges a felsőoktatásban való továbbtanuláshoz). A 2. fakultációs tantárgy választását csak azoknak a tanulóknak javasoljuk és támogatjuk, akik a 10. év végén elérik a jó tanulmányi átlagot, ezen felül a választott tantárgyból jó vagy jeles osztályzatot szereznek. Kivétel: a 9-10. évfolyamon emelt szintű képzésben résztvevők emelt szintű tantárgyai esetében a közepes osztályzat is elfogadott.

Célunk, hogy a tantárgyból jó tanulmányi eredményt elért tanulóink tehetséggondozását a felsőbb évfolyamokon is biztosítsuk, őket az emelt szintű érettségire felkészítsük. A tanulók és szüleik részéről nagy az igény a felkészítésre, a tehetséggondozás e formájára. Tanáraink is szívesen és igen eredményesen foglalkoznak tehetséges tanulóinkkal.

Az órarendi lehetőségek, az arányos csoportlétszámok és a tudásszint figyelembevétele mellett a tanulók és szüleik választhatnak a párhuzamosan futó csoportok pedagógusai közül.

A következő tantárgyakból biztosítjuk – megfelelő számú jelentkező esetén – fakultációs órákon az emelt szintű érettségire való felkészítést:

- magyar nyelv és irodalom,
- történelem,
- angol, német, francia, olasz, latin, orosz nyelv,
- matematika,
- fizika,
- biológia,
- kémia,
- földrajz,
- digitális kultúra,
- testnevelés

A fenti fakultációs tantárgyak heti óraszám: 2. A biológia vagy fizika vagy földrajz

fakultáció választása esetén további két órát biztosítunk az összes óraszám-keret terhére

3.4. A nem kötelező (választható) tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga

A választható tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát az adott tanév elején a foglalkozást tartó pedagógus rögzíti kerettanterv alapján készített, az érettségi követelményeket figyelembe vevő tanmenetében.

3.5. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Szakmai munkaközösségeink a tankönyvek, taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat veszik figyelembe:

- ❖ Szerepeljen a KELLO tankönyvlistáján.
- ❖ Tartalmi szempontból feleljen meg a Nemzeti Aaptantervben (NAT) megfogalmazott tartalmi és fejlesztési irányelveknek.
- ❖ A tankönyv feleljen meg az iskola helyi tantervének;
- ❖ Szemléletmódjában tükrözze a képességfejlesztést előtérbe helyező nevelési-oktatási szempontokat.
- ❖ A szakmai pontosság párosuljon az életkori sajátosságoknak megfelelő megfogalmazással és az ismeretek jól érthető, értelmezhető megfogalmazásával. A könyv nyelvezete legyen érthető, olvasmányos. Az ismereteket rendszerezetten, logikailag összekapcsolható módon közvetítse. Ne tartalmazzon sok, a követelményektől eltérő, azt meghaladó fogalmat és adatot.
- ❖ Legyen motiváló hatású, keltse fel a tanulók érdeklődését a tantárgy iránt (megfelelő minőségű és tartalmú képanyag; érdekességek bemutatása; továbbgondolkodásra, bűvárkodásra alkalmas feladatok stb.).
- ❖ A kiegészítő olvasmányok mellett a tankönyv közöljön eredeti, a korosztály számára feldolgozható forrásokat. Az olvasmányok és források megértését kérdések, feladatok segítsék.
- ❖ Legyen jól tanítható, jól tanulható; A taníthatóság-tanulhatóság szempontjából fontos az átlátható, világos tagoltság, amely összhangban van a tartalmi elemek súlyával, jelentőségével az ismeretrendszeren belül.
- ❖ A tankönyv tananyag-elrendezése, szerkezete tegye lehetővé a differenciált tanórai és tanórán kívüli munka megszervezését.
- ❖ Adjon segítséget az egyes témakörökben elsajátított ismeretek rendszerezéséhez. Tartalmazzon az ismeretek elsajátítását ellenőrző, illetve az ismeretek alkalmazását igénylő, a földrajzi kompetenciák elmélyítését segítő feladatokat.
- ❖ A tankönyvben található képek, ábrák ne csak illusztrációk legyenek, hanem legyenek alkalmasak elemzésre, a tananyaghoz kapcsolódó irányított vagy önálló tanulói ismeretszerzésre. Kapcsolódjanak hozzájuk kérdések, feladatok.
- ❖ a tankönyv nyomdai kivitelezése legyen alkalmas a tantárgy óraszámának és igényeinek megfelelő használatra több tanéven keresztül;
- ❖ a tankönyv minősége, megjelenése legyen alkalmas a diákok esztétikai érzékének fejlesztésére, nevelje a diákokat igényességre, precíz munkavégzésre, a taneszköz állapotának megóvására;

- ❖ illeszkedjen az osztály jellegéhez, speciális céljaihoz,

Előnyben részesítjük azokat a taneszközöket:

- ❖ amelyek több éven keresztül használhatók;
- ❖ amelyek egymásra épülő tantárgyi rendszerek, tankönyvcsaládok, sorozatok tagjai;
- ❖ amelyekhez megfelelő nyomtatott kiegészítő taneszközök állnak rendelkezésre (pl. munkafüzet, feladatgyűjtemény);
- ❖ amelyekhez rendelkezésre áll olyan digitális tananyag, amely interaktív táblán segíti az órai munkát pl. térképek, videók, animációk, 3D modellek, grafikonrajzoló, statisztikai programok, interaktív feladatok, számonkérési lehetőségek, játékok stb. segítségével.
- ❖ amelyekhez olyan hozzáférés biztosított, amely az iskolában használt digitális eszközöket és tartalmakat interneten keresztül a diákok otthoni tanulásához is nyújtani tudja.

Egy munkaközösségen belül, ugyanahhoz az óraszámú képzéshez csak egy fajta – megegyezés szerinti – tankönyvcsalád használható, felmenő rendszerben. Különösen fontos, hogy tanáraink részt vegyenek tankönyvbemutatókon, megismerkedjenek az új lehetőségekkel.

Az ingyenes tankönyvellátásra jogosult tanulók a következő forrásokból juthatnak tankönyveikhez:

- normatív támogatás,
- használt tankönyvek,
- könyvtári tankönyvek.

Ezek a tankönyvek az iskola tulajdonában maradnak és az érintett tanulónak legkésőbb a tanulói jogviszony megszűnéséig el kell számolnia velük.

3.6. A mindennapi testedzés feladatainak végrehajtását szolgáló program

A tanulók állóképességének, edzettségének hiánya egyre rosszabb statisztikai adatokat szolgáltat. (ld. NETFIT mérések eredményei) A Köznevelési törvény előírja a diákok mindennapos testedzésének biztosítását.

Célunk annak elérése, hogy a tanulók igényévé váljon a rendszeres mozgás, ami fejlődésük elengedhetetlen feltétele. Ehhez kell megteremteni a lehetőségeket.

A heti öt testnevelés órán felül tanulóink választhatnak hetente egy-egy délután az alábbi sportágakat kínáló sportköri foglalkozások közül:

- ❖ torna,
- ❖ röplabda,
- ❖ kosárlabda,
- ❖ teremlabdarúgás
- ❖ kondicionáló terem használata.

A felsorolt lehetőségek – jó idő esetén – kibővülnek az udvari pályán biztosított labdarúgás, illetve kosárlabda játékkal, valamint SrteetWorkout parkkal.

3.7. Középszintű érettségire felkészítő vizsgatárgyak megnevezése

A nevelő-oktató munkánk alapjait meghatározó kerettantervek kötelező tantárgyakra kidolgozott részei már a középszintű érettségi követelményeire épülnek.

Így gyakorlatilag minden, az iskolánk helyi tantervében szereplő, kötelező tantárgy követelményeinek teljesítésével tanulóink felkészültnek tekinthetők a középszintű

érettségire.

3.8. A középszintű érettségi vizsga témakörei

3.8.1. Állampolgári ismeretek

1. A család, a családi szocializáció
2. A család gazdálkodása és pénzügyei
3. Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás
4. Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem
5. A magyar állam intézményei
6. Az állam gazdasági szerepvállalása
7. A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése
8. Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem
9. Bankrendszer, hitelfelvétel A nemzetközi és a hazai bankrendszer.
10. Vállalkozás és vállalat

3.8.2. Biológia

1. Bevezetés a biológiába:
 - 1.1. A biológia tudománya
 - 1.2. Fizikai, kémiai alapismeretek
2. Egyed alatti szerveződési szint:
 - 2.1. Szervetlen és szerves alkotóelemek
 - 2.2. Az anyagcsere folyamatai
 - 2.3. Sejtalkotók (az eukarióta sejtben)
3. Az egyed szerveződési szintje:
 - 3.1. Nem sejtés rendszerek
 - 3.2. Sejtés rendszerek
 - 3.3. Többsejtű eukarióták
 - 3.4. Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak
4. Az emberi szervezet:
 - 4.1. Homeosztázis, rendszerszemlélet
 - 4.2. Kültakaró
 - 4.3. Mozgás
 - 4.4. A táplálkozás
 - 4.5. A légzés
 - 4.6. Az anyagszállítás
 - 4.7. A kiválasztás
 - 4.8. A szabályozás
 - 4.9. Szaporodás és egyedfejlődés
5. Egyed feletti szerveződési szintek:
 - 5.1. Populáció
 - 5.2. Életközösségek (élőhelytípusok)
 - 5.3. Bioszféra
 - 5.4. Ökoszisztéma
 - 5.5. Környezet- és természetvédelem
 - 5.6. Fenntarthatóság
6. Öröklődés, változékonyság, evolúció:
 - 6.1. Molekuláris genetika

- 6.2. Mendeli genetika
- 6.3. Evolúció
- 6.4. A bioszféra evolúciója

3.8.3. Élő idegen (angol, francia, német, olasz, orosz) nyelv

1. Személyes vonatkozások, család:
 - ❖ A vizsgáló személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai)
 - ❖ Családi élet, családi kapcsolatok
 - ❖ A családi élet mindennapjai, otthoni teendők
 - ❖ Személyes tervek
2. Ember és társadalom
 - ❖ A másik ember külső és belső jellemzése
 - ❖ Baráti kör
 - ❖ A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel
 - ❖ Női és férfi szerepek
 - ❖ Ünnepek, családi ünnepek
 - ❖ Öltözködés, divat
 - ❖ Vásárlás, szolgáltatások (posta)
 - ❖ Hasonlóságok és különbségek az emberek között
3. Környezetünk
 - ❖ Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása)
 - ❖ A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek
 - ❖ A városi és a vidéki élet összehasonlítása
 - ❖ Növények és állatok a környezetünkben
 - ❖ Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért?
 - ❖ Időjárás
4. Az iskola
 - ❖ Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat)
 - ❖ Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka
 - ❖ A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága
 - ❖ Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok
5. A munka világa
 - ❖ Diákmunka, nyári munkavállalás
 - ❖ Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás
6. Életmód
 - ❖ Napirend, időbeosztás Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás)
 - ❖ Étkezési szokások a családban
 - ❖ Ételek, kedvenc ételek
 - ❖ Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben
 - ❖ Gyakori betegségek, sérülések, baleset
 - ❖ Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak)
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás
 - ❖ Szabadidős elfoglaltságok, hobbik
 - ❖ Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.
 - ❖ Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport
 - ❖ Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet
 - ❖ Kulturális események
8. Utazás, turizmus

- ❖ A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés
 - ❖ Nyaralás itthon, illetve külföldön
 - ❖ Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése
 - ❖ Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai
9. Tudomány és technika
- ❖ Népszerű tudományok, ismeretterjesztés
 - ❖ A technikai eszközök szerepe mindennapi életben
10. Gazdaság
- ❖ Családi gazdálkodás
 - ❖ A pénz szerepe a mindennapokban
 - ❖ Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank)

3.8.4. Ének-zene

1. Éneklés és zenetörténet
 - Népzene
 - Műzene
 - Középkor
 - Reneszánsz
 - Barokk
 - Bécsi klasszika
 - Romantika
 - A 19–20. század fordulója
 - XX.századi és kortárs zene
2. Zeneelmélet
3. Zenefelismerés
4. Dallamírás

3.8.5. Fizika

1. Mechanika

A dinamika törvényei
 Mozgások
 Munka és energia
 Folyadékok és gázok mechanikája

2. Hőtan, termodinamika

Állapotjelzők, termodinamikai egyensúly
 Hőtágulás
 Összefüggés a gázok állapotjelzői között
 A kinetikus gázmodell
 Termikus és mechanikai kölcsönhatások
 Halmazállapot-változások
 A termodinamika II. főtétele
 A hőterjedés formái

3. Elektromágnesség

Elektrosztatika
 Az egyenáram
 Magnetosztatika. Egyenáram mágneses mezője
 Elektromágneses hullámok

4. Optika

A fény

5. Atomfizika, magfizika

Az anyag szerkezete

Az atom szerkezete

A kvantumfizika elemei

Az atommagban lejátszódó jelenségek

Sugárvédelem

6. Gravitáció, csillagászat

Gravitáció

A csillagászat elemeiből

7. Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek

Személyiségek

Elméletek, felfedezések, találmányok

3.8.6. Földrajz

1. Tájékozódás a földrajzi térben
2. Tájékozódás a kozmikus térben és az időben
3. A geoszférák földrajza
 - 3.1. A kőzetburok földrajza
 - 3.2. A levegőburok földrajza
 - 3.3. A vízburok földrajza
4. A geoszférák kölcsönhatásai, a földrajzi övezetesség
5. Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században
6. A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig
7. Magyarország – helyünk a Kárpát-medencében és Európában
8. Európa földrajza
9. Az Európán kívüli kontinensek földrajza
10. Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái

3.8.7. Digitális kultúra

1. Információs társadalom

Információkezelés

Jogi és etikai ismeretek

Információs rendszerek, információs társadalom

Elektronikus szolgáltatások

2. Informatikai alapismeretek – hardver

Informatikai környezet

A számítógép és a perifériák

3. Informatikai alapismeretek – szoftver

Az operációs rendszer

Állománykezelés

Hálózatok működése

4. Szövegszerkesztés

Szövegszerkesztő program használata

Szövegszerkesztő program műveletei

5. Táblázatkezelés

Táblázatkezelő program használata

Táblázatkezelő program műveletei

Diagramok szerkesztése
Problémamegoldás táblázatkezelővel

6. Adatbázis-kezelés

Az adatbázis-kezelés alapfogalmai
Adatbázis-kezelő program használata
Adatbázis-kezelő műveletek

7. Információs hálózati szolgáltatások

Kommunikáció az interneten
Weblapkészítés

8. Prezentáció és grafika

Prezentációkészítő program használata
Prezentációkészítő program műveletei

9. Könyvtárhasználat

Könyvtárak
Információkeresés

3.8.8. Kémia

1. Általános kémia

- 1.1. Atomszerkezet
- 1.2. Kémiai kötések
- 1.3. Molekulák, összetett ionok
- 1.4. Anyagi halmazok
- 1.5. Kémiai átalakulások

2. Szervetlen kémia:

- 2.1. Hidrogén
- 2.2. Nemesgázok
- 2.3. Halogénelemek és vegyületeik
- 2.4. Az oxigéncsoport elemei és vegyületeik
- 2.5. A nitrogéncsoport elemi és vegyületeik
- 2.6. A szénsoport elemei és vegyületeik
- 2.7. Fémek

3. Szerves kémia:

- 3.1. A szerves vegyületek általános jellemzői
- 3.2. Szénhidrogének
- 3.3. Halogéntartalmú szerves vegyületek
- 3.4. Oxigéntartalmú szerves vegyületek
- 3.5. Nitrogéntartalmú szerves vegyületek
- 3.6. Szénhidrátok
- 3.7. Fehérjék
- 3.8. Nukleinsavak
- 3.9. Műanyagok
- 3.10. Energiagazdálkodás

4. Kémiai számítások:

- 4.1. Az anyagmennyiség
- 4.2. Gázok
- 4.3. Oldatok, elegyek, keverékek
- 4.4. Számítások a képlettel és a kémiai egyenlettel kapcsolatban
- 4.5. Termokémia
- 4.7. Kémhatás
- 4.8. Elektrokémia

3.8.9.Latin nyelv

Témakör	Követelmények
1. Készségek	
Olvasás és beszédkésztség	A humanista vagy restituált kiejtési szabályok egyike szerinti tetszőleges latin szöveg helyes felolvasása, valamint a más kiejtési rendszer szabályainak ismerete. Hexameterben illetve distichonban írott verses szöveg megfelelő ritmusú felolvasása. A témakörök forrásanyagában megadott szerzők mindegyikétől legalább egy eredeti szöveg vagy szövegrészlet kiejtése, ritmus, intonáció szempontjából egyaránt helyes emlékezetből való felidézése.
Szövegértés, fordítás	Írásban: Ismeretlen, egyszerű eredeti latin szöveg kifogástalan lefordítása nyomtatott szótár segítségével. Szóban: egyszerűbb, ismert, eredeti latin szöveg segédeszközök nélküli, kifogástalan lefordítása és értelmezése a szöveg szókincsének pontos ismeretében.
2. Nyelvi eszköztár	
	Adott latin szövegben előforduló lexikai elemek és nyelvi struktúrák pontos felismerése, utóbbiak elemzése és képzési szabályaik bemutatása. A latin leíró nyelvtan alaktana, a rendes és rendhagyó alakjainak ismerete és képzése, a mondatban főszabályainak ismerete és alkalmazása. Ismert latin szövegből a legfontosabb stilisztikai eszközök kiemelése és bemutatása.
3.Témák	
Források	Legalább az alábbi szerzők valamely eredeti művének vagy műrészletének nyelvi és tartalmi szempontú ismerete: Marcus Tullius Cicero, Caius Iulius Caesar, Caius Valerius Catullus, Publius Vergilius Maro, Titus Livius, Quintus Horatius Flaccus, Publius Ovidius Naso, Cornelius Tacitus. Alapvető ismeretek legalább a fenti szerzők eredeti nyelvein megismert szövegein túli irodalmi és egyéb működéséről.
Kulturális ismeretek	A klasszikus antikvitásra vonatkozó, a fenti forrásokhoz kapcsolható legfontosabb földrajzi, történelmi, gazdasági és kulturális ismeretek. Alapvető ismeretek a latin nyelvű műveltség területeiről, időbeli és térbeli elterjedéséről, annak fontosabb szakaszairól. Ismeretek a klasszikus antikvitás mindennapi életéről, az életkörülményekről, a társadalmi érintkezés szokásairól, az adott társadalom alapértékeiről, az ünnepekről és a rítusokról. Annak bizonyítása, hogy a vizsgázó tisztában van megismert kulturális értékek korunkra és az egyetemen magyar kultúrára tett hatásával.
4. Egyéb készségek	A szöveggörnyezetből ismeretlen nyelvi elemek következtetés készségei és technikái.

	Különféle szótárak, tanulóknak készített latin nyelvtan és egyéb segédeszközök önálló használata. A nyelvtanulási célok elérését lehetővé tevő stratégiák, módszerek és segédeszközök alkalmazása. A latin nyelvű szövegek fordításakor és értelmezésekor más műveltségi területekhez kapcsolódó ismeretek és készségek alkalmazása.
--	---

3.8.10. Magyar nyelv és irodalom

I. MAGYAR NYELV

1. témakör: Kommunikáció

- 1.1. A nyelv mint kommunikáció
- 1.2. Pragmatika
- 1.3. Nyelvi és vizuális kommunikáció
- 1.4. A kommunikáció működése
- 1.5. Személyközi kommunikáció
- 1.6. A tömegkommunikáció

2. témakör: A magyar nyelv története

- 2.1. A nyelv mint történeti képződmény
- 2.2. A magyar nyelv rokonsága
- 2.3. Nyelvtörténeti korszakok
- 2.4. A magyar nyelv szókészletének alakulása

3. témakör: Ember és nyelvhasználat

- 3.1. Ember és nyelv
- 3.2. Jelek és jelrendszerek
- 3.3. Általános nyelvészet
- 3.4. Nyelvváltozatok
- 3.5. Nyelv és társadalom
- 3.6. Nyelv és politika, nyelvművelés

4. témakör: A nyelvi rendszer

- 4.1. A nyelv mint jelrendszer
- 4.2. Hangtan
- 4.3. Alaktan és szótan
- 4.4. A mondat szintagmatikus szerkezete
- 4.5. Mondattan

5. témakör: A szöveg

- 5.1. A szöveg és a kommunikáció
- 5.2. A szöveg szóban és írásban
- 5.3. A szöveg szerkezete és jelentése
- 5.4. Szövegértelmezés
- 5.5. Az intertextualitás
- 5.6. A szövegtípusok

6. témakör: A retorika alapjai

- 6.1. A nyilvános beszéd
- 6.2. Érvelés, megvitatás, vita

7. témakör: Stílus és jelentés

- 7.1. Szóhasználat és stílus
- 7.2. A szójelentés
- 7.3. Stíluseszközök
- 7.4. Stílusréteg, stílusváltozat

8. témakör: Digitális kommunikáció

8.1. A digitális kommunikáció ismérvei

8.2. A digitális kommunikáció társadalmi aspektusai

8.3. Digitális szövegtípusok

8.4. Digitális szemléltetés

8.5. Az elektronikus írásbeliség és a világháló hatása a szövegre, szövegek a médiában

II. IRODALOM

II. A) Szerzők, művek

1. témakör: Életművek a magyar irodalomból. Kötelező szerzők:

1.1. Ady Endre

1.2. Arany János

1.3. Babits Mihály

1.4. Herczeg Ferenc

1.5. Jókai Mór

1.6. József Attila

1.7. Kosztolányi Dezső

1.8. Mikszáth Kálmán

1.9. Petőfi Sándor

1.10. Vörösmarty Mihály

2. témakör: Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból a 18. század végéig. Választható szerzők

Szerzők, korszakok:

- Janus Pannonius;

- Balassi Bálint;

- Zrínyi Miklós;

- Mikes Kelemen;

- Csokonai Vitéz Mihály;

- a reformáció vallásos irodalma, az anyanyelvű kultúra születése;

- a reformáció világi irodalma;

- a barokk irodalma;

- népszerű világi költészet a 17-18. században: a kuruc kor lírája.

3. témakör: Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából. Választható szerzők

Szerzők:

Berzsenyi Dániel, Gárdonyi Géza, Illyés Gyula, Juhász Gyula, Karinthy Frigyes, Kölcsey Ferenc, Krúdy Gyula, Márai Sándor, Móricz Zsigmond, Nagy László, Örkény István, Pilinszky János, Radnóti Miklós, Szabó Lőrinc, Szabó Magda, Tóth Árpád, Weöres Sándor.

A fenti lista bővíthető egy, a fentiekhez hasonló jelentőségű szerzővel.

4. témakör: Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki és kárpátaljai irodalomból

Szerzők: Áprily Lajos, Dsida Jenő, Gion Nándor, Kányádi Sándor, Kovács Vilmos, Reményik Sándor, Sütő András, Tamási Áron, Wass Albert.

A fenti lista bővíthető egy, a fentiekhez hasonló jelentőségű szerzővel.

5. témakör: Művek a kortárs magyar irodalomból

Kortárs műalkotás: a mindenkor vizsga előtti utolsó harminc évben keletkezett (írt, bemutatott, megjelent) irodalmi alkotás.

6. témakör: Művek a világirodalomból

Választható korok és művek a világirodalomból a líra és epika tárgyköréből:

- az európai irodalom alapvető hagyományai: az antikvitás és a Biblia;
- további választható korszakok: a romantika, a realizmus, a századfordulós modernség a szimbolizmustól az avantgárdig, a 20. század.

7. témakör: Színház és dráma

Szerzők, művek:

- Szophoklész egy műve;
- Shakespeare egy műve;
- Molière egy műve;
- Katona József: Bánk bán;
- Madách Imre: Az ember tragédiája;
- egy 19. századi dráma: Ibsen, Csehov;
- Örkény István egy drámája;
- egy 20. századi magyar dráma.

8. témakör: Az irodalom határterületei VAGY Regionális irodalom

Egy jelenség vagy szerző vagy műfaj vagy műalkotás elemző bemutatása a lehetséges témák egyikéből:

- A népköltészet.
- Az irodalom filmen, televízióban, dalszövegben, a virtuális valóságban: az adaptáció (pl. irodalom filmen, rajzfilmen, rádióban, televízióban, digitális közlésben).
- A gyermek- és ifjúsági irodalom.
- A szórakoztató irodalom hatáskeltő eszközei (pl. értékvilág, kalandosság, csattanó, szójáték).
- Egy-két tipikus műfaj jellemzőinek bemutatása (pl. útirajz, detektívregény, kalandregény, képregény, tudományos fantasztikus irodalom, humoros irodalom, dalszöveg, sanzon, vicc, reklámvers, sms-vers).
- Mítosz, mese és kultusz. Film- és könyvsikerek, divatjelenségek korunk kultúrájában.

VAGY

- Az adott régió, a tájegység, a település irodalmi hagyományainak bemutatása (pl. nemzetiségi, etnikai kisebbségek irodalma, alkotások a kisebbségekről; folklór).
- A tájhoz, a régióhoz, a településhez kötődő szerzők; tájak, régiók, társadalmi problémák irodalmi alkotásokban való megjelenítése.

II. B) Értelmezési szintek, megközelítések

Az Értelmezési szintek, megközelítések lehetséges szempontjai a Szerzők, művek (II.A) témaköreiben:

1. Témák, motívumok, toposzok:

- szépirodalmi alkotások gondolati, tematikus, motivikus egyezéseinek és különbségeinek összevetése;
- témák, motívumok, toposzok változatainak felismerése, értelmezése.

2. Műfajok, poétika:

- műnemek és műfajok felismerése;
- alapvető versformák felismerése;
- poétikai fogalmak alkalmazása művek bemutatásában, értelmezésében;
- a kerettanterv törzsanyagában szereplő verstani ismeretek.

3. Korszakok, stílustörténet:

- a kifejezőmód és világlátás változása a különböző korszakokban a középkortól napjainkig.

4. Irodalomtörténet:

- a magyar irodalomtörténet/művelődéstörténet főbb korszakainak néhány jellemzője.

3.8.11. Matematika:

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok
Halmazelmélet
Logika: Logikai műveletek Fogalmak, tételek, bizonyítások a matematikában
Kombinatorika
Gráfok
2. Számelmélet, algebra
Számfogalom
Számelmélet
Algebrai kifejezések, műveletek
Hatvány, gyök, logaritmus
Egyenletek, egyenlőtlenségek
3. Függvények, az analízis elemei
Függvények grafikonjai, függvény-transzformációk
Függvények jellemzése
Sorozatok
4. Geometria, koordinátageometria, trigonometria
Alapfogalmak, pont-halmazok
Geometriai transzformációk
Síkgeometriai alakzatok: Háromszögek, Négyszögek, Sokszögek, Kör
Térbeli alakzatok
Kerület-, terület-, felszín- és térfogatszámítás
Vektorok
Trigonometria
Koordinátageometria
5. Valószínűség-számítás, statisztika
Leíró statisztika
Valószínűség-számítás

3.8.12. Mozgóképkultúra és médiaismeret

1. A mozgóképnyelv alapjai, a filmpoétika fogalmai:

A képrögzítés és mozgásábrázolás alapjai és jellemzői, a technikai képalkotás és a mozgóképi történetmesélés előtörténete
A technikai kép jellemzői
A látvány mozgóképi megszervezése
Szerepjáték
Montázs
Mozgóképi elbeszélés

2. Mozgóképi szövegértés, értelmezési szintek

A médiaszövegek és a mozgóképi alkotások rendszerezése
A valóság ábrázolásához való viszony
Cselekményelemzés
A mozgóképi szövegek jelentése

3. Mozgóképi szövegalkotás

Egyszerű mozgóképi vagy médiaszövegek megszerkesztése

4. Műfaj- és műismeret

A filmkultúra kettőssége

Műfaji jellemzők

5. Stílus- és műismeret

Korstílusok

6. Egyetemes filmtörténeti ismeretek

A némafilmművészet

A hangosfilmművészet kialakulása

A modern film

7. Magyar filmtörténeti ismeretek

Az új magyar film az ötvenes évektől a rendszerváltásig

A kortárs magyar film

8. Média a mindennapi életben

A társadalmi nyilvánosság

Mediatizált információforrások használata

Online média

A média és az életmód

9. A médiaszövegek befogadása és a média közönsége

Intertextualitás, sorozatelv

A befogadást befolyásoló tényezők

A sztár

Új médiatechnológiák

10. Médiaintézmények

A médiaszöveg mint termék

A médiaipar intézményei

A médiaipar ellenőrzése

11. A reprezentáció

Manipuláció, a valóság sztereotip és torzított megjelenítése a médiában

12. Jellegzetes televíziós műsortípusok

Hírműsorok

Reklám

Folytatásos teleregény (szappanopera)

Show-műsorok

3.8.13. Testnevelés

1. Elméleti ismeretek

A harmonikus testi fejlődés

Az egészséges életmód

Testi képességek szerepe a teljesítményben

Gimnasztikai ismeretek

Atlétika

Torna

Zenés-táncos mozgásformák

Küzdősportok, önvédelem

Úszás

Testnevelés és sportjátékok

Alternatív és szabadidős mozgásrendszerek

2. Gyakorlati ismeretek

1. Gimnasztika
2. Atlétika: Futások:
Ugrások:
Dobások
3. Torna: Talajtorna
Szekrényugrás
Felemáskorlát:
Gerenda:
Ritmikus gimnasztika vagy aerobik
Gyűrű:
Nyújtó
Korlát:
4. Küzdősportok, önvédelem
5. Úszás
6. Testnevelés és sportjátékok: Kézilabda
Kosárlabda
Röplabda

4.8.14. Történelem

1. Az ókor

1.1 Politika

Az athéni államszervezet és működése a demokrácia virágkorában

1.2 Ókori civilizációk

A görög és a római építészet

1.3 Vallások

A zsidó monoteizmus A kereszténység kialakulása, tanai, elterjedés

2. A középkor

2.1 Az iszlám világ

Mohamed tanításai és a Korán; az arab hódítás és feltartóztatása

Európában

2.2 Gazdaság, társadalom, állam

Az uradalom, a földbirtokosok és jobbágyok kötelességei és jogai

A középkori város és lakói, a város kiváltságai, a céhek, a helyi és távolsági kereskedelem

2.3 Egyház és kultúra Európában és Magyarországon

Az egyházi hierarchia, az egyházi intézményrendszer, a szerzetesség Európában és az Árpád-kori Magyarországon

Román, gótikus és reneszánsz építészet – európai és magyar példák

2.4 Magyar őstörténet és honfoglalás

A honfoglalás okai és menete, a kalandozások/támadó hadjáratok

2.5 A keresztény államalapítás és az Árpád-kor

Géza és I. (Szent) István államszervező tevékenysége, a földbirtokrendszer és a vármegyeszervezet

IV. Béla uralkodása: tatárjárás és újjáépítés

Az Aranybulla legfontosabb elemei

2.6 A vegyesházi királyok kora

A királyi hatalom újbóli megszilárdítása Anjou I. Károly idején, a visegrádi királytalálkozó

Luxemburgi Zsigmond, Hunyadi János és Hunyadi Mátyás törökellenes harcai

Hunyadi Mátyás: a központosított királyi hatalom, jövedelmek és kiadások, birodalomépítő tervek

3. A kora újkor

3.1 A földrajzi felfedezések és következményeik

A portugál és spanyol felfedezések, a korai kapitalizmus (árforradalom, manufaktúrák, bankok és tőzsde, a jobbágyszármazék átalakulása)

3.2 A reformáció és a katolikus megújulás Európában és Magyarországon

A reformáció, a protestáns egyházak megszerveződése és a protestantizmus elterjedése Európában és Magyarországon

Az ellenreformáció, a katolikus megújulás és a barokk Európában és Magyarországon

3.3 Törökellenes és rendi küzdelmek

A mohácsi csata és közvetlen előzményei, a kettős királyválasztás

Az ország három részre szakadása; a várháborúk (1541–1568)

3.4 Erdély

Erdély sajátos etnikai és vallási helyzete

3.5 Magyarország a Habsburg Birodalomban

A Rákóczi-szabadságharc okai, céljai, fordulópontjai és a szatmári béke
Magyarország újranépesülése és újranépesítése

3.6 A felvilágosodás

A brit alkotmányos monarchia és az amerikai köztársaság működése

A felvilágosodás államelméletei; az Emberi és polgári jogok nyilatkozata
Mária Terézia és II. József reformjai

4. Az újkor

4.1 Politikai eszmék

Új eszmék: liberalizmus, nacionalizmus, konzervativizmus

4.2 Az ipari forradalom első hulláma

Az ipari forradalom első hulláma: textilipar, közlekedés, gyáripar

4.3 A reformkor

A reformkor fő kérdései (a magyar nyelv ügye, a jobbágyszármazék kérdése)
alkotmányosság kérdése)

Széchenyi és Kossuth programja és vitája

4.4 A forradalom és szabadságharc

A pesti forradalom és az áprilisi törvények

A szabadságharc főbb eseményei: harc a dinasztiaival és a nemzetiségekkel, tavaszi hadjárat.

Függetlenségi nyilatkozat, a szabadságharc leverése

4.5. Az ipari forradalom második hulláma a világban és Magyarországon

Az ipari forradalom második hulláma: kutatás és fejlesztés, közlekedés, vegyipar, gépipar, elektronika – a világban és Magyarországon

Gazdasági kiegyezés és állami gazdaságpolitika a dualista

Magyarországon

4.6. A szocializmus

- A szocializmus eszméje (marxizmus)
- 4.7 Polgári állam, nagyhatalmi törekvések
A polgári nemzetállam jellemzői, alkotmányosság és jogegyenlőség Németország, az Amerikai Egyesült Államok és Magyarország példáján
- 4.8 A dualizmus kora
A kiegyezés okai, a közös ügyek, a magyar államszervezet
- 4.9. A nemzetiségi kérdés Magyarországon
Etnikai viszonyok, zsidó emancipáció, cigányok/romák Magyarországon a dualizmus korában
5. A világháborúk kora
- 5.1. Az első világháború
A háború jellemzői, hadviselő felek – Magyarország részvétele a háborúban
- 5.2. Politikai változások a háború után
A forradalmi átalakulás kísérlete, tanácsköztársaság, ellenforradalom Magyarországon 1918–1920-ban
- 5.3. Párizs környéki békék
A trianoni békediktátum születése, tartalma és következményei
- 5.4 Állam, ideológia és gazdaság a két világháború között
A nemzetiszocialista Németország A kommunista Szovjetunió
- 5.5 Politika és gazdaság Magyarországon
Politikai és gazdasági konszolidáció Magyarországon az 1920-as években
- 5.6. Társadalom és életmód Magyarországon
Oktatás és kultúrpolitika Magyarországon
- 5.7. A második világháború
A második világháború kitörése, hadviselő felek, a világháború jellemzői (háborús bűnök, polgári célpontok és lakosság elleni erőszak, hátország, ellenállás)
- 5.8. Magyarország a második világháborúban
A területi revízió lépései, az ország hadba sodródásának folyamata
- 5.9. A holokauszt Európában és Magyarországon
A zsidóság jogfosztásának folyamata és a holokauszt Európában és Magyarországon
- 5.10. Magyarország pusztulása
Német megszállás, nyilas diktatúra – a hadszíntérré vált ország, deportálások a Szovjetunióba
6. A hidegháború kora
- 6.1 A hidegháború kora
A szovjet–amerikai szembenállás, a két Németország létrejötte, a két világrend jellemzői
- 6.2. A kétpólusú világ felbomlása
Németország újraegyesítése, a Szovjetunió felbomlása, a kommunista diktatúrák bukása Közép-Európában
- 6.3 A kommunista diktatúra kiépítése és működése
A Rákosi-diktatúra: a pártállam, a terror, egyházüldözés, koncepciós perek, államosítás és kollektivizálás, erőltetett iparosítás, propaganda és mindennapok a diktatúra idején

6.4. Az 1956-os forradalom és szabadságharc

A forradalom okai és céljai a kormánypolitika változásai, a szabadságharc és leverése, a megtorlás

6.5 A kádári diktatúra

A pártállam, a téteszesítés, a tervgazdaság, a kultúrpolitika, az elnyomás változó formái – a kádári alku

6.6. A rendszerváltoztatás Magyarországon

A rendszerváltoztatás (1989–1991)

A piacgazdaságra való áttérés, gazdasági szerkezetváltás, privatizáció, a külföldi tőke szerepe, a külkereskedelem átalakulása

7. A jelenkor

7.1 Nemzetközi együttműködés, globális világ

Az Európai Unió főbb szervei és működésük

Demográfiai változások, a népmozgások irányai a világban és Magyarországon 1945-től napjainkig

7.2. Politikai intézmények

Az Alaptörvény, a hatalmi ágak és intézményeik, az önkormányzatok és a választási rendszer

7.3. Nemzet

A határon túli magyarok helyzete napjainkban (demográfia, asszimiláció, autonómia, oktatás)

A magyarországi nemzetiségek és a cigányság helyzete napjainkban (demográfia, kisebbségi jogok, oktatás)

3.8.14. Vizuális kultúra

1. ALKOTÁS:

1.1 Vizuális nyelv

1.2 Technikák:

1.3 Ábrázolás, látványelemzés

Formaértelmezés

Térértelmezés

Színértelmezés

1.4 Megjelenítés, közlés, kifejezés, alkotás

Kompozíció

Színhatás

Érzelmek

Folyamat, mozgás, idő

Kép és szöveg

Vizuális információ

Tárgyak és környezet

2. BEFOGADÁS

2.1. Megjelenítés sajátosságai

Vizuális nyelv

Térábrázolási módok

Vizuális minőségek

Látványértelmezés

Kontraszt, harmónia

- Kontextus
- 2.2. Technikák
- 2.3. Vizuális kommunikáció
 - Vizuális információ
 - A tömegkommunikáció
 - Fotó, mozgókép
- 2.4. Tárgy- és környezetkultúra
 - Forma és funkció
 - Tervező folyamat
 - Népművészet
- 2.5. Kifejezés és képzőművészet
 - Művészeti ágak
 - Műfajok
 - Művészettörténeti korszakok, irányzatok
 - Stílusjegyek
 - Alkotások, alkotók
 - Műelemző módszerek
 - A mű és környezete

3.9. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módjai (beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének rendje és követelményei)

A Nkt. 54 §-a szerint járunk el.

Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái, a tanuló magatartása, szorgalmának értékelése, a minősítések formái az írásbeli és a szóbeli számonkérés elvei szerepelnek.

A folyamatos értékelés funkciói:

- ❖ visszajelzés a diáknak a zökkenőmentes továbbhaladás érdekében
- ❖ jelzés a szülőknek a diák adott tantárgyi előmeneteléről

3.9.1. Az ellenőrzés és az értékelés alapelvei:

- ❖ folyamatosság, rendszeresség
- ❖ objektivitás és empátia megfelelő aránya,
- ❖ igényesség
- ❖ a tanulói önkontroll fejlesztésének igénye

A számonkérés, a teljesítmény mérésének és értékelésének követelményei:

- ❖ számonkérni csak megtanított ismeretet lehet,
- ❖ legyen egységes, egyszerű és áttekinthető, kiszámítható,
- ❖ ne skatulyázzon,
- ❖ jelezze a tanuló helyzetét a tanulóközösségben önmaga számára éppúgy, mint szüleinek,
- ❖ a tanuló tudásának mérését szolgálja,
- ❖ az értékelés során a minősítés mindenkor tükrözze a tanuló valódi teljesítményét,
- ❖ az értékelés legyen ösztönző, motiváló hatású,
- ❖ a számonkérés tárja fel a hiányosságokat is.

3.9.2. Az értékelés fajtái:

- ❖ tanórai aktivitás mérése – szóban,

- ❖ szóbeli felelet,
- ❖ gyakorlati tevékenység értékelése (készsgtárgyak),
- ❖ írásos értékelés (írásbeli munka minősítése, megjegyzésekkel együtt)
- ❖ a szülőknek igazgatói dicséret formájában tájékoztató a kiemelkedően jó teljesítményért

A köznevelés rendszerében a Digitális Országos Kompetenciamérés (DOM) eredményei egyre nagyobb hangsúlyt kaptak (az OH és a tankerületi értékelések mellett, a gimnáziumok országos rangsorában is). Az éves értékelésekből kiderül, hogy iskolánk eredményei az érettségi eredményekkel összehasonlítva ezen a területen elmaradnak. Ezért szükségesnek látjuk a tanulók motivációjának erősítését a DOM eredményesebb teljesítéséért. Ezt a tanítási folyamatban kompetencia alapú feladatok beépítésével és gyakorlásával kívánjuk elérni. Valamint az előzetes eredmények nyilvánosságra kerülése és intézményi értékelése után az 1-3. kompetenciaszinten teljesítők számára felzárkóztató foglalkozások szerveződnek, melyeken a részvételük kötelező. A 6-7. kompetenciaszinten teljesítők pedig az érintett tantárgyból jeles érdemjeggyel jutalmazhatók.

Az osztályozás, az eredmények értékelése a Nkt. által meghatározott öt fokozatú skálával történik, a tanórán. A jegyek félévenkénti száma minimálisan három, de csoportbontás esetén ennél több kell, hogy legyen.

Félévi és tanév végi:

Az értékelés módja: e-ellenőrzőben vagy bizonyítványban.

Funkciói:

- ❖ félévkor: visszajelzés az első öt hónap alatt végzett munkáról, a következő időszak teendőinek a megfogalmazásáról.
- ❖ év végén: az adott tanévre előírt követelmények elsajátításának mértékét határozza meg.

Mindkét értékelésnek összhangban kell lennie az évközi érdemjegyekkel.

Az elégséges osztályzat feltétele a legalább 1,75 tantárgyi átlag elérése.

A valamely tantárgyból félévkor elégtelen osztályzatot szerző tanuló a második félévben az adott tantárgyból automatikusan korrepetálásra kötelezett.

Az év végi osztályzat a Nkt.-ben foglaltaknak megfelelően is születhet, osztályozó vizsga eredményeként.

Speciális értékelési forma: a különbözeti vizsga. Arra hivatott, hogy új csoportba, illetve osztályba való bekapcsolódáskor a tanuló tudását mérje. (Pl. fakultáció módosítása, másik idegen nyelvi csoportba illeszkedés, stb.).

3.9.3. Az ellenőrzés

Fajtái:

- ❖ szóbeli feleltetés,
- ❖ írásbeli számonkérés:
- ❖ írásbeli felelet, (egy anyagrészből)
- ❖ beadandó, nagyobb elmélyülést igénylő házi dolgozat,
- ❖ röpdolgozat (bejelentés nélküli, kisebb anyagrészből),
- ❖ témazáró dolgozat (előre bejelentett, naplóba bejegyzett időpontban, összefoglalással előkészített, teljes témakört ölel fel)
- ❖ gyakorlati feladatok ellenőrzése (pl. vizuális kultúra, technika, órán előállított tárgy, testneveléssel összefüggő mozgásforma előadása stb.) ellenőrzése.

Funkciói:

- ❖ folyamatos munkára készíti a tanulókat
- ❖ folyamatos visszajelzések a munkáról,
- ❖ az önismeret kontrollja (sikert, kudarcot jelez),
- ❖ a továbbhaladás mérésének az eszköze.

A számonkérési, értékelési formák – szóbeli, írásbeli – helyes aránya nehezen határozható meg, örökös gondot okoz. A képesség és készségfejlesztés követelménye a két forma egyenlő arányát kívánja. A felsőoktatás vizsgarendszere az írásbeli számonkérési formákat részesíti előnyben. A magas osztálylétszámok, a mennyiségében és sokféleségében egyre bővülő közvetítendő ismeretanyag elsajátításának ellenőrzése ugyancsak az írásbeli számonkérést részesíti előnyben. A tanulók kifejezőképességének hiányosságai, az információs-kommunikációs eszközök hatására kialakult rövidített - az egyedi választékos stílust nélkülöző - beszéde az intézmény felelősségét növeli e téren.

Az írásbeli számonkérés, beszámoltatás elvei:

- ❖ csak bejelentett témazáró dolgozatot lehet íratni,
- ❖ egy napon maximum két tantárgyból iratható témazáró dolgozat,
- ❖ a félévi és tanév végi minősítés nem alakítható ki csak írásbeli érdemjegyek alapján,
- ❖ a tanulók dolgozatait, beadott munkáját az SZMSZ-ben meghatározottak szerinti időn belül kell értékelni, javítani,
- ❖ a bizonyítottan részképeség-hiányos (pl. dyslexiás) tanulót a Nkt. alapján kell értékelni,
- ❖ a tanulók füzetének, jegyzetének ellenőrzése a rendre nevelésnek is fontos eszköze,
- ❖ az írásbeli kifejezőképesség fejlesztését a jegyzetelés megtanításával igyekszünk elérni,
- ❖ az írásbeli kifejezőképesség fejlesztésébe a legújabb információhordozókat is beleértjük (internet, szövegszerkesztés, prezentáció készítés stb.).

A házi feladatok kitűzése

Célja:

- ❖ a tanórán tanultak rögzítése, elmélyítése,
- ❖ gyakorlás, megfelelő ismeretszint kialakítása,
- ❖ a tanultak továbbvitele a kutatómunkában való elmélyüléskor.

Elvek:

- ❖ a házi feladatnak legyen átgondolt funkciója,
- ❖ mennyisége legyen mértéktartó,
- ❖ legyen előkészítve,
- ❖ minden tanuló képes legyen megoldani,
- ❖ minden esetben részben vagy teljesen ellenőrizni kell,
- ❖ az el nem készített házi feladat nem értékelhető elégtelen osztállyal, pótlásáról gondoskodni kell. (Érdemjegyet csak tudásra adunk. Az el nem készített feladattal tudásszint nem mérhető. A házi feladat elvégzésének hanyagságból történő elmulasztását pedagógiai eszközökkel és módszerekkel lehet és kell büntetni.)
- ❖ szorgalmi feladatokat, önálló kutatást igénylő problémák megoldását a feladatnak megfelelően jutalmazni kell.
- ❖ a tanítási szünet idején ne terheljük a gyerekeket annál több feladattal, mint amit egyik óráról a másikra adnánk.

3.9.4. A tanulók jutalmazásával összefüggő elvek

- ❖ a kiemelkedő tanulmányi eredményt elérő tanulókat a nevelőtestület a félévi és év végi osztályozó értekezleten intézmény által meghatározott 1. vagy 2. számú záradékkal jutalmazza.
- ❖ 1. sz. záradékot kiváló tanulmányi munkájáért az a tanuló kaphat, akinek tanulmányi átlaga legalább 4,8, nincs közepes osztályzata, valamint magatartása és szorgalma példás.
- ❖ 2. sz. záradékot példamutató kötelességteljesítéséért az a tanuló kaphat, akinek tanulmányi átlaga legalább 4,6, nincs közepes osztályzata, valamint magatartása és szorgalma példás.
- ❖ jutalomkönyv jár: az 1. és 2. záradékos tanulóknak, az országos tanulmányi, művészeti vagy sportversenyeken elért helyezésekért, a kiemelkedő közösségi munkáért
- ❖ a jutalmazás egyéb formái: az iskola által szervezett külföldi tanulmányi utazásokon, nemzetközi pályázati, testvériskolai programokon, tehetséggondozó táborokban való részvétel támogatása.

3.9.5. Mérés

A tanév rendjében előírt kötelező idegen nyelvi-, kompetencia- és NETFIT felmérés központilag feldolgozott adatait a mérést követő tanévben kiértékeljük, tapasztalatait összegyűjtjük, azokat a nevelés-oktatás folyamatába beillesztve felhasználjuk a problémák megoldására, erősségeink rögzítésére.

A feladattal az iskola mérésügyi megbízottja foglalkozik. Erről az eredményekről beszámolót készít, amelynek megvitatása nevelőtestületi értekezlet témája.

3.10. A tanulók magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének elvei, követelményei

A magatartás jegyet és a szorgalom jegyet – amennyire lehet – el kell különíteni egymástól.

3.10.1. A magatartás fogalma

A tanuló viszonya az iskola értékrendjéhez, a Házi rendben rögzített viselkedési normák és íratlan viselkedési szabályok betartásának szintjei, a tanuló viszonya társaihoz, tanáraihoz, az intézmény munkatársaihoz.

A magatartásjegy kialakításának elvei:

A magatartás jegy kialakításában a morális tulajdonságok, a tartás szerepel döntően (becsületesség, önfegyelem), de a házi rendben rögzített viselkedési normák és íratlan viselkedési szabályok (tanárokhoz, felnőttekhez, tanulókhöz való viszony) is szerepet játszanak.

A tanulók magatartás jegyében kifejezésre jut:

- ❖ munkafegyelme (iskolába járás, házi rend),
- ❖ a tanórák alatti magaviselete (pl. fegyelmezettség),
- ❖ társaihoz való viszonya (segítőkészség, szolidaritás, stb.),
- ❖ tanáraival szembeni magatartása (udvariasság, előzékenység, stb.),
- ❖ beszédstílusa, kulturált magatartása az iskolában és az iskolai szervezésű rendezvényeken.
- ❖ az iskolai közösségért végzett tevékenysége

3.10.2. A szorgalom fogalma

A tanuló viszonya a tanuláshoz, aktivitása, érdeklődése.

A szorgalom jegy kialakításának elvei:

A tanuló szorgalom jegyében kifejezésre jut:

- ❖ a tudás iránti igény (minden tantárgyat igyekszik tanulni, vagy szelektál-e),
- ❖ képességének és teljesítményének összhangja,
- ❖ aktivitása a tanórán,
- ❖ feladattudata.

- a képességhez mért teljesítmény minősítésének eszköze
- az órai aktivitás csak a személyiségből fakadó tulajdonságok figyelembevételével minősíthető
- a szorgalomjegyben tükröződnie kell a változásnak (a korábban tanúsított szorgalom javulásának vagy romlásának)
- a szorgalomjegytől – amennyire lehet – el kell különíteni a magatartásjegyet

3.10.3. A tanulók teljesítménye, magatartása és szorgalma értékelésének, minősítésének formái

Folyamatos:

- ❖ a tanárok folyamatosan reagálnak a tanulók megnyilvánulásaira,
- ❖ kiemelkedő teljesítmény – rendezvényen való szereplés, másokért végzett munka, versenyeredmény – jutalma szóbeli vagy írásbeli dicséret,
- ❖ a szülők értesítése szóban vagy írásban kirívó vétség illetve a munkamorál feltűnő romlása esetén a megfelelő fegyelmező formáról

Félévi és év végi minősítés:

- ❖ a tanuló önértékelésének figyelembevételével,
- ❖ a diákönkormányzat javaslata,
- ❖ az osztályban tanító tanárok testülete,
- ❖ döntés: az osztályfőnöké – vitás esetben szavazással.

A magatartás és a szorgalom értékelése fontos eszköz a tanulói személyiség alakításában, a tudás megszerzésének folyamatában. A minősítés nem büntetés és nem megtorlás, hanem a nevelés szerves része.

3.11. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Iskolánkban több tantárgyat is csoportbontásban tanítunk. Célunk ezzel, hogy:

- ❖ az ismereteket elmélyítsük,
- ❖ több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.
- ❖ az alapkompétenciák (anyanyelvi és matematikai) elsajátítását a hatékonyabbá tegyük.
- ❖ az általános- és a középiskolai követelményeket összehangoljuk a belépő osztályokban.
- ❖ Csoportbontásban tanítjuk:
 - ❖ az idegen nyelveket (minden évfolyamon a lehetőségek alapján tudásszint szerinti elosztásban),
 - ❖ az informatikát (minden évfolyamon),
 - ❖ a matematika emelt szintű csoportot minden évfolyamon,
 - ❖ a kémia és a biológia emelt szintű csoportot kilencedikben, tizedikben,
 - ❖ a magyar nyelvet és a matematikát a kilencedik és tizedik évfolyamon (felzárkóztatás és tehetséggondozás),

3.12. Fejlesztési feladatok és követelmények a 11-12. évfolyamon az emelt szintű érettségire felkészítéshez

Az emelt szintű érettségi vizsgára készítés-készülés igazi színterei a szabadon választható tantárgyak, egyéb foglalkozások (fakultáció, csoportos vagy egyéni tehetséggondozó órák, versenyfelkészítők).

Az emelt szintű tanítás-tanulás megvalósulásához a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését előmozdító szervezési megoldásokat részesítjük előnyben;

- a tanulást úgy szervezzük meg, hogy a tanulók cselekvő módon vegyenek részt benne, előtérbe állítva tevékenységüket, önállóságukat, kezdeményezéseiket, problémamegoldásaikat, alkotóképességüket;

- feltárjuk a tanulók előzetes ismereteit, tudását, nézeteit, lehetőséget adunk az esetleges tévedéseik kiigazítására és tudásuk átrendezésére;

- az osztálymunkában, a csoportfoglalkozásokon, a tanulók páros, egyéni nevelésében-oktatásában törekszünk az együttműködő (kooperatív) tanulás technikai és formái alkalmazásának kiterjesztésére;

- tanításunk egyik elve és teendője a tanulókhoz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben;

- a tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében alkalmazzuk a feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikákat;

- tanítási helyzetek, a tanulásszervezési módjaink és értékelésünk alkalmazkodik az egyes területeken tehetséges tanulók fejlesztési igényeihez, általában is támogatjuk a tehetségek felkutatását és tehetségük kibontakoztatását;

- különböző tanulásszervezési megoldásokkal az együttműködést és a tanulási esélyek egyenlőségét szolgáló szervezeti formákat alakítunk ki az iskolán kívüli és az iskolai munkában.

Az eredményes tanulás segítésének elvei

- folyamatosan, egyénhez igazítjuk fejlesztésünket, a tudás bővítését, megszilárdítását

- a tanulás eredményességét növelő pedagógiai módszereket alkalmazunk;

- a tanuló önmagához és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeit, tehetségjegyeit feltárjuk, fejlesztjük a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon, és e tevékenységet támogatjuk az iskolán kívül is;

- törekszünk motiváló és hatékony tanulásszervezési eljárások alkalmazására, akár játékok segítségével (pl. sakk, logikai játékok);

- egységes alapokra helyezzük a tanulási követelményeinket, ellenőrzési-értékelési eljárásainkat

Biológia követelmények:

- induktív következtetés (egyedi tényekből az általános törvényszerűségekre),
- deduktív következtetés (az általános törvényszerűségekből az egyedi esetre),
- analógiás gondolkodás (egy már ismert helyzet vagy jelenség és az adott új, ismeretlen helyzet közötti hasonlóság felismerése),

- sorképzés (relációk kezelése),

- osztályozás (jellemzők alapján hierarchikus csoportokba sorolás),

- kombinatív képesség (megadott elemekből, adott feltételek mellett kombinációk létrehozása és vizsgálata),

- valószínűségi és korrelatív gondolkodás (a múltbeli események alapján a jövőbeli események valószínűségére következtetés, kockázatbecslés, rizikófaktorok ismerete),

- arányossági gondolkodás (két mennyiség együttes változásának vizsgálata: egyenes és fordított arányosság, telítési görbék),
- különböző adatmegjelenítési formák átalakítása egymásba (adatokat táblázattá, táblázatokat grafikonokká),
- az adatok felhasználása bizonyítéknak, érveknek,
- kritikai gondolkodás (értékelés, döntések megalapozása, magyarázatok megalkotása bizonyítékok, érvek, ellenérvek alapján),
- változók vizsgálata (függő és független változók felismerése, elkülönítése, a változók közötti kapcsolatok szisztematikus vizsgálata, kontrollja),
- integrált gondolkodás (az egyik szaktudomány tartalmi elemeinek átvitele és alkalmazása egy másik szaktudomány területén),
- modellekben való gondolkodás, modellek értelmezése, az analógiák azonosítása,
- problémafelismerési és problémamegoldó képesség (a célhoz vezető nem ismert megoldási út megtalálása valós, életszerű helyzetekben),
- a szaknyelv használata, a fogalmak definiálásának képessége (a követelményrendszer szerint),
- lényegkiemelés (a vizsgálat szempontjából fontos jellemzők felismerése, megfigyelése, rögzítése),
- struktúrák és funkciók összekapcsolása (következtetés mintázatból annak szerepére),
- etikai érzékenység (döntések lehetséges következményeinek mérlegelése).
- legyen képes alkalmazni alapvető matematikai ismereteit,
- megfigyelések, leírások (dokumentáció), összehasonlítások,
- egyszerű kísérletek, mérések tervezése, végrehajtása és eredményeik értelmezése (a kísérlet jellemzőinek ismerete, kontrollok szerepe),
- adatok, ábrák kiegészítése, adatsorok, ábrák (köztük diagramok, grafikonok) elemzése, felhasználása,
- hipotézisek, elméletek, modellek, törvények megfogalmazása, vizsgálata; téves információk azonosítása,
- ismerje a természettudományos érvelés alapelveit (feltevés megfogalmazása, információk forrásainak felkutatása, jelölése, megbízhatóságuk értékelése, érvek és ellenérvek felsorakoztatása, bizonyítékok elemzése, következtetés levonása).

A vizsgázók legyenek képesek a természettudományi megismeréssel kapcsolatos ismereteket összetett élethelyzetekben alkalmazni.

Tudja, ismerje, alkalmazza: a fogalom jelentésének ismerete, megnevezésének, felismerésének és értelemszerű használatának képessége.

Tudja magyarázni, értse: a fogalom mögött álló oksági háttér ismerete.

Értelmezze, elemezze: egy összetett helyzet, probléma vizsgálata az adott fogalmak segítségével.

Összefüggő írásbeli vagy szóbeli kifejtésre legyen képes.

Fizika követelmények:

- ismeretei összekapcsolása a mindennapokban tapasztalt jelenségekkel, a modern kor technikai eszközeinek működésével és azok hétköznapi használatával;
- az alapvető természettudományos megismerési módszerek ismerete, alkalmazása;
- alapmennyiségek mérése;
- egyszerű számítások elvégzése;
- egyszerűen lefolytatható fizikai kísérletek elvégzése, a kísérleti tapasztalatok kiértékelése;

- grafikonok, ábrák és folyamatábrák készítése, értékelése, elemzése;
- mértékegységek, mértékrendszerek használata;
- a vizsga szintjének megfelelő szakkifejezések szabatos használata szóban és írásban;
- induktív és deduktív következtetés;
- analógiás következtetés;
- adatok, ábrák kiegészítése, adatsorok, ábrák (köztük diagramok, grafikonok) elemzése, felhasználása;
- tudományos és áltudományos szövegek/információk elkülönítése; téves információk azonosítása;
- a napjainkban felmerülő, fizikai ismereteket is igénylő problémák lényegének megértése;
- a mindennapi életben használt eszközök működésének megértése;
- időbeli tájékozódás a fizikatörténet legfontosabb eseményeiben;
- a környezetvédelemmel összefüggő problémák felismerése és megértése;
- a környezettudatossággal és energiahatékonysággal összefüggő problémák megértése és a lehetséges megoldási lehetőségek ismerete.

Az emelt szintű fizika érettségi vizsgán ezen túlmenően az alábbi kompetenciák szükségesek:

- az ismeretanyag belső összefüggéseinek, az egyes témakörök közötti kapcsolatok áttekintése, felismerése;
- integrált gondolkodás (az egyik szaktudomány tartalmi elemeinek átvitele és alkalmazása egy másik szaktudomány területén);
- problémák megoldásában - a megfelelő matematikai eszközöket is felhasználva - az ismeretek alkalmazása;
- a fizika tanult vizsgálati és következtetési módszereinek alkalmazása;
- az adatok, mérési eredmények felhasználása bizonyítékként, érvként;
- változók vizsgálata (függő és független változók felismerése, elkülönítése, a változók közötti kapcsolatok szisztematikus vizsgálata, kontrollja);
- hipotézisek, elméletek, modellek, törvények megfogalmazása, vizsgálata;
- az alapvető fontosságú tények és az ezekből következő alaptörvények, összefüggések szabatos kifejtése, magyarázata szóban és írásban;
- a mindennapi életet befolyásoló fizikai természetű jelenségek értelmezése;
- több témakör ismeretanyagának logikai összekapcsolását igénylő fizikai feladatok, problémák megoldása;
- időbeli tájékozódás a legfontosabb fizikatörténeti és kultúrtörténeti vonatkozásokban;
- a környezetvédelemmel összefüggő problémák megértése és elemzése.

Élő idegen nyelv követelmények

A kommunikatív készségek alkalmazásához a nyelvhasználónak rendelkeznie kell megfelelő szókinccsel, és ismernie kell a nyelv struktúráját is. Ezért a nyelvtani és lexikai kompetenciát külön vizsgarész keretében is méri. Az emelt szintű idegen nyelvi érettségi vizsga a B2 szintnek felel meg. A B2 szint általános leírása: Megérti a változatos, konkrét vagy elvont témájú szövegek fő gondolatmenetét, követni tudja a hosszabb, összetettebb érveléseket is. Folyamatos és természetes módon tud a célnyelven interakciót folytatni. Világos és részletes szöveget tud létrehozni különböző témákról. Véleményét indokolni tudja, részletezni tudja a különböző lehetőségekből adódó előnyöket és hátrányokat. B1 Megérti a fontosabb információkat olyan egyszerű, hétköznapi szövegekben, amelyek gyakori élethelyzetekhez kapcsolódnak (pl. iskola, szabadidő, munka). Képes külföldiekkel kommunikálni mindennapi helyzetekben. Egyszerű, összefüggő

szöveget tud alkotni olyan témákban, amelyeket ismer, vagy amelyek az érdeklődési körébe tartoznak. Be tud számolni eseményekről, élményeiről, érzelmeiről és törekvéseiről. Rövid magyarázatot tud fűzni eseményekhez, jelenségekhez, indokolni tud különböző álláspontokat és terveket.

A vizsga alapelvei és a készségek szintjén megfogalmazott követelményei azonosak minden élő idegen nyelvben.

Az emelt szinten megjelenő követelményekbe a középszint követelményei is beleértendők.

KÉSZSÉGEK ÉS SZÖVEGFAJTÁK

1. Olvasott szöveg értése

VIZSGASZINTEK		
	Középszint (B1)	Emelt szint (B2)
1.1. Készségek	A vizsgázó képes az olvasási céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szövegben	
	a gondolatmenet lényegét megérteni	a gondolatmenetet követni
	véleményeket, érvelést nagy vonalakban követni	véleményeket, érvelést követni
	egyes részinformációkat kiszűrni	az információkat megfelelő részletességgel megérteni
		a szerző álláspontját következtetni
		a szerző, illetve a szereplők érzéseire, érzelmeire következtetni.
A vizsgarészben használt szöveg - autentikus, esetleg kismértékben szerkesztett, - tartalma, szerkezete, nyelve világos, - tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének, - megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintje meghaladó ismeretekre, - kiválasztásakor a Témakörök című rész az irányadó, - autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához		
1. 2. A szöveg jellemzői	rövid, tartalmilag és szerkezetileg világos	hosszabb, nyelvileg és tartalmilag összetettebb
	hétköznapi nyelven íródott.	konkrét vagy elvont témájú
1.3. Szövegfajták	utasítások (pl. használati utasítások)	publicisztikai írások.
	tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, menetrend, prospektus, műsorfűzet)	
	levelek	
	újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport)	
	ismeretterjesztő szövegek	
	egyszerű elbeszélő szövegek	
	irodalmi szövegek.	

2. 2. Nyelvhelyesség

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint (B1)	Emelt szint (B2)
2.1. Készségek	A vizsgázó képes	
	gyakran használt nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására szövegszinten..	változatos nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására szövegszinten.
A vizsgarészben használt szöveg vagy szövegrészlet - nehézségi foka alacsonyabb, mint az olvasott szöveg megértését mérő feladatoknál, - autentikus, esetleg szerkesztett, - tartalma, szerkezete, nyelve világos, - tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének, - megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintje meghaladó ismeretekre, - kiválasztásakor a Témakörök című rész az irányadó, - autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához,		
2.2. A szöveg jellemzői	rövid, tartalmilag és szerkezetileg világos	hosszabb, nyelvileg és tartalmilag összetettebb
	hétköznapi nyelven íródott.	konkrét vagy elvont témájú.

3. Hallott szöveg értése

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint (B1)	Emelt szint (B2)
3.1. Készségek	A vizsgázó képes az értési céloknak, illetve a feladatoknak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szöveg	
	gondolatmenetét nagy vonalakban követni	gondolatmenetét részleteiben követni.
	egyes tényezőket és részinformációkat megérteni.	megértésén túl szövegkörnyezetből következtetni az egyes beszélők álláspontjára
		megértésén túl szövegkörnyezetből következtetni a beszélők érzelmeire és egymáshoz való viszonyára.
A vizsgarészben használt szöveg - autentikus vagy autentikus hangzású (stúdiófelvétel), - tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének, - megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintje meghaladó ismeretekre, - kiválasztásakor a Témakörök című rész az irányadó, - anyanyelvi beszélők közvetítésével hangzik el,		

- egy vagy több beszélő közvetítésével hangzik el, - akusztikai minősége kifogástalan, - hossza és tartalma nem terheli meg feleslegesen a vizsgázó memóriáját, - autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint (B1)	Emelt szint (B2)
3.2. A szöveg jellemzői	hétköznapi nyelven hangzik el, változatos nyelvtanilag alapvetően gyakran használ szerkezetekből és lexikai nyelvtani szerkezetekből és elemekből építkező lexikai elemekből építkezik	
	normál tempójú	természetes, a szöveg jellegének megfelelően változatos tempójú.
	a standard kiejtés(ek)hez közel álló.	tartalmilag és szerkezetileg összetett.
3.3. Szövegfajták	közérdekű bejelentések, közlemények (pl. pályaudvaron, repülőtéren, áruházban)	általános érdeklődésre számot tartó témáról szóló ismeretterjesztő szövegek.
	rögzített telefonos szövegek (pl. üzenet-rögzítő, információszolgálatok: útinformációmenetrend)	
	utasítások (pl. utcán, repülőtéren, pályaudvaron)	
	médiaközlemények (pl. időjárás-jelentés, reklám, programismertetés, rövid hír)	
	beszélgetések, telefonbeszélgetések	
	műsorrészletek	
	riportok, interjúk	
	beszámolók.	

4. Íráskészség

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint (B1)	Emelt szint (B2)
4.1. Készségek	A vizsgázó képes	
	- a feladatban megadott kommunikációs szándékok megvalósítani (lásd Kommunikációs helyzetek és szándékok című részt), - a megadott témákhoz kapcsolódó szövegeket írni (lásd Témakörök című részt),	
	ismert, köznapi témákról írni és véleményét is megfogalmazni	a megadott témákat általános nézőpontból is tárgyalni.
	meglévő szókincsét változatosan használni	álláspontját viszonylag árnyaltan érvelését rendszerezetten kifejezteni

	a szöveget megfelelően felépíteni és tagolni, a logikai viszonyok kifejezését szolgáló nyelvi eszközöket alkalmazni	a nyelvi eszközök széles skálájának változatos alkalmazásával összefüggően megfelelően tagolt, logikus felépített szöveget létrehozni
	a szövegfajta, a közlés szándékának, a címzettnek való viszonyának megfelelő stílust és hangnemet választani	
	az adott szövegfajta formai sajátosságainak megfelelő írásművet létrehozni	a nyelvtani struktúrákat valamint a helyesírás szabályait rendszerszerű hibák nélkül, nagy biztonsággal alkalmazni.
	egyszerű nyelvtani szerkezeteket, nyelvi fogulatokat és a helyesírás szabályokat általában biztonsággal alkalmazni.	
4.2. Szövegfajták	személyes jellegű közlés (pl. e-mail, üzenet, blog, naplóbejegyzés)	olvasói levél
	meghívó	cikk (diák)újság számára.
	magánjellegű vagy intézményes (pl. nyelv-iskolának) szóló levél.	

5. Beszédkészség

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint (B1)	Emelt szint (B2)
5.1. Készségek	A vizsgázó képes	
	- a megadott helyzetekben és szerepekben, a feladatnak megfelelő kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd Kommunikációs helyzetek és szándékok című részt), - a megadott témákról szóló beszélgetésekben részt venni (lásd Témakörök című részt), - a kommunikációs stratégiákat a szintnek megfelelően hatékonyan alkalmazni (pl. beszélgetést elkezdeni, fenntartani és befejezni).	
	az egyszerű nyelvi eszközök széles skáláját rugalmasan használni, és ezzel mondanivalójának nagy részét egyszerűen kifejezni	hatékonyan, helyesen és hatékonyan használni a nyelvet
		gondolatait, álláspontját, következetesen, folyamatosan kifejezni,
	ismerős témáról folyamatosan társalgásban részt venni	a megadott témákat általánosabb nézőpontból is tárgyalni
	kevésbé begyakorolt mindennapi helyzetekben felmerülő feladatokat megoldani	folyamatosan és természetesen részt venni a különböző témák társalgásokban

viszonylag elmondani beszámolni érzéseiről	folyékonyan egy történet élményeiről	bonyolultabb, váratlan elemek is tartalmazó feladatok és sikeresen megoldani
		elmagyarázni álláspontját világosan érvelni
érezhető akcentusa és esetleg lassú beszédtempója ellenében érthetően beszélni.		enyhe akcentusa ellenében természetes kiejtéssel hanglejtéssel és normál beszédtempóban beszélni.

Földrajz követelmények:

- földrajzi-környezeti ismeretek alkalmazása a mindennapokban tapasztalható természeti, társadalmi-gazdasági és környezeti jelenségek, folyamatok magyarázatában, értelmezésében;
- különböző fajtájú térképeken közölt információk olvasása, értelmezése;
- kontúrtérképes feladatok megoldása;
- egyszerű gyakorlati és alapvető számítási feladatok elvégzése, az eredmények értelmezése;
- földrajzi-környezeti tartalmú információkkal kapcsolatos egyszerű vázlatrajzok, folyamatábrák, keresztmetszeti rajzok és térképvázlatok készítése;
- szövegalkotás és szövegértés földrajzi tartalmú témákhoz kapcsolódóan;
- az ismeretanyag belső összefüggéseinek felismerése, több témakör ismeretanyagának logikai összekapcsolását igénylő, összetett feladatok megoldása;
- földrajzi-környezeti tartalmú információhordozók használata, információk feldolgozása, értelmezése és etikus felhasználása;
- földrajzi-környezeti szemlélet és gondolkodásmód alkalmazása feladatmegoldások, szóbeli és írásbeli témakifejtések során.

A földrajz érettségi vizsgakövetelmény tartalmazza az általános iskolai regionális földrajzi tananyagot is. Ezért a vizsga sikeres teljesítéséhez szükség van az általános iskolában tanultak szintézisére, valamint a középiskolában elsajátított ismeretek alapján történő újraértelmezésére. A részletes vizsgakövetelményekben nincs felsorolva a vizsga sikeres teljesítéséhez szükséges topográfiai követelmény, a kerettantervben megadott topográfiai fogalmak egyben a vizsgakövetelményt is jelentik. Az általános fogalmakat csak abban az esetben emeli ki a követelményrendszer, ha azok eltérnek a korábban megszokott gyakorlattól. Az egyes témakörök eltérő részletezettséggel jelennek meg. Részletesebb kifejtés akkor olvasható, ha a hagyományoshoz képest új ismeretekkel és képességekkel kapcsolatos követelmények fogalmazódnak meg.

Digitális kultúra követelmények:

A vizsgázótól elvárjuk, hogy az érettségi vizsgán az alábbi általános kompetenciák meglétét bizonyítsa

- alkalmazói készség;
- problémamegoldó készség;
- algoritmikus gondolkodás;
- önálló munkavégzés;
- alkotó munka;
- az digitális kultúra és a társadalom kölcsönhatásának ismerete;
- kommunikációs készség.

Tartalomorientált kompetenciák:

- Információs társadalom
- Informatikai alapok - hardver
- Informatikai alapok - szoftver
- Szövegszerkesztés
- Táblázatkezelés
- Adatbázis-kezelés
- Információs hálózati szolgáltatások
- Prezentáció és grafika
- Könyvtárhasználat
- Algoritmizálás, adatmodellezés
- A programozás eszközei

1. Információs társadalom

- legyen tájékozott a jelek és kódok világában;
- tudja értelemszerűen használni a gyakorlatban a telekommunikációs eszközöket, rendszereket;
- ismerje az információs társadalomban való részvétel lehetőségeit;
- legyen képes a korszerű eszközök hatékony használatával információt szerezni és feldolgozni;
- ismerje az informatika fejlődéstörténetének főbb állomásait, személyeit;
- ismerje az informatikai eszközhasználat veszélyeit;
- ismerje az informatika etikai és jogi vonatkozásait!

2. Informatikai alapok - hardver

- ismerje a jelátalakítás és kódolás lehetőségeit, módszereit és jelentőségét az informatikában;
- ismerje a számítógép felépítését és perifériáit;
- ismerje a hálózatok felépítését, alapvető eszközeit és működési elveit;
- legyen tisztában a számítógépes munkakörnyezet munkavédelmi és ergonómiai kérdéseivel!

3. Informatikai alapok - szoftver

- ismerje legalább egy operációs rendszer felhasználói felületét és felépítését;
- legyen képes kiválasztani az adott feladat elvégzéséhez megfelelő eszközt;
- tudja kezelni a fájlrendszer elemeit;
- ismerje a hálózatok alapvető szolgáltatásait!

4. Szövegszerkesztés

- tudja kezelni a választott szövegszerkesztő programot;
- tudja használni a szövegszerkesztő program eszközeit;
- tudjon feladatleírás alapján szöveges dokumentumokat készíteni;
- tudja kezelni a szövegszerkesztő nyelvi eszközeit;
- tudjon szöveges dokumentumaiba képeket, táblázatokat, illetve egyéb objektumokat beilleszteni, és tulajdonságaikat módosítani;
- tudjon körlevelet létrehozni;
- legyen képes nagyméretű dokumentumok kezelését megkönnyítő eljárások alkalmazására!

5. Táblázatkezelés

- tudja kezelni a választott táblázatkezelő programot;
- tudja használni a táblázatkezelő program eszközeit;
- tudjon a táblázatba szöveget, képet, illetve egyéb objektumot beilleszteni, és azok tulajdonságait módosítani;
- legyen képes adatokat táblázatokba rendezni, azokon számításokat végezni és áttekinthető módon formázni;
- tudja célszerűen használni a különböző adatformátumokat;

- tudja értelemszerűen használni a különböző típusú hivatkozásokat;
- tudjon adatokat rendezni, közülük meghatározottakat kigyűjteni;
- tudjon megfelelő típusú diagramot készíteni, tulajdonságait módosítani!

6. Adatbázis-kezelés

- tudja kezelni a választott adatbázis-kezelő programot;
- az adatmodell alapján tudjon adatbázist definiálni, annak tartalmát karbantartani;
 - legyen képes különféle adatforrásokat importálni az adatbázis-kezelő programba;
 - ismerje az adattípusokat, az adatokon értelmezett műveleteket és függvényeket;
 - tudjon egyszerű adatbeviteli űrlapot készíteni;
 - tudjon adattáblák között kapcsolatokat felismerni és felépíteni;
 - tudjon adatbázisokból lekérdezéssel információt nyerni;
 - legyen képes könnyen áttekinthető képernyő-, illetve nyomtatási képet készíteni!

7. Információs hálózati szolgáltatások

- értse az alapvető internetes protokollok működési elvét;
- legyen képes felismerni a gyakoribb internetes hibajelenségek okát;
- tudjon a világhálón információt megkeresni;
- ismerjen online adatbázisokat, tudjon azokból célszerűen információt kinyerni;
- ismerje a különböző típusú elektronikus kommunikációk lehetőségeit, korlátait;
- ismerje és célszerűen alkalmazza az elektronikus levelezést;
- tudjon dokumentumokat, adatállományokat hálózatra elhelyezni, és hozzáférhetőségüket szabályozni;
- tudjon hiperhivatkozásokat tartalmazó dokumentumokat készíteni!

8. Prezentáció és grafika

- tudja kezelni a választott rajzoló, képszerkesztő, valamint prezentációs programot;
- tudja használni a rajzoló, képszerkesztő, valamint prezentációs program eszközeit;
- tudjon bittérképes és vektorgrafikus ábrákat rajzolni, azokkal műveleteket végezni;
- tudjon képekkel műveleteket végezni;
- grafikus ábráit, képeit legyen képes szöveges környezetbe elhelyezni;
- képek, szövegek és egyéb objektumok felhasználásával tudjon interaktív bemutatókat létrehozni!

9. Könyvtárhasználat

- ismerje a könyvtártípusok általános szolgáltatásait, gyűjtőkörét és tereit;
- legyen képes a könyvtár eszközeit, forrásait önálló tanulása érdekében használni;
- ismerje az elektronikus könyvtárak és az elektronikus könyvformátumok lehetőségeit;
- tudjon az információforrásokkal tervezett munkát végezni;
- legyen képes könyvtári katalógusban konkrét dokumentumról és egy témáról tájékozódni;
- tudja komplex és alkotó módon használni a forrásokat;
- ismerje a forrásfelhasználás etikai követelményeit, és tudja alkalmazni szabályait!

10. Algoritmizálás, adatmodellezés

- tudjon pontos feladatmeghatározás alapján adatmodellt felállítani;
- ismerjen algoritmust leíró eszközöket;

- ismerje az elemi programozási tételeket;
- tudjon a megoldandó feladathoz algoritmust készíteni;
- legyen képes algoritmusok számítógépes megvalósítására!

11. A programozás eszközei

- legyen képes programozási feladatot a választott programozási nyelven megoldani;
- ismerje a programozási nyelv fejlesztői környezetét.

Kémia követelmények:

- induktív következtetés (egyedi tényekből az általános törvényszerűségekre)
- deduktív következtetés (az általános törvényszerűségekből az egyedi esetre)
- analógiás gondolkodás (egy már ismert helyzet vagy jelenség és az adott új, ismeretlen helyzet közötti hasonlóság felismerése)
- sorképzés (relációk kezelése)
- osztályozás (jellemzők alapján hierarchikus csoportokba sorolás)
- kombinatív képesség (megadott elemekből, adott feltételek mellett kombinációk létrehozása és vizsgálata)
- korrelatív gondolkodás (valószínűségi összefüggések vizsgálata, kockázatbecslés, rizikófaktorok ismerete)
- arányossági gondolkodás (két mennyiség együttes változásának vizsgálata)
- az adatok felhasználása bizonyítéknak, érveknek
- kritikai gondolkodás (bizonyítékok, érvek, ellenérvek alapján értékelés és a döntések megalapozása, magyarázatok megalkotása)
- változók vizsgálata (függő és független változók felismerése, elkülönítése, a változók közötti kapcsolatok szisztematikus vizsgálata, kontrollja)
- integrált gondolkodás (az egyik szaktudomány tartalmi elemeinek átvitele és alkalmazása egy másik szaktudomány területén)
- modellekben való gondolkodás, modellek értelmezése, az analógiák azonosítása
- problémafelismerési és problémamegoldó képesség (a célhoz vezető nem ismert megoldási út megtalálása valós, életszerű helyzetekben)
- konvergens gondolkodás
- divergens gondolkodás
- a követelményekben szereplő fogalmak definiálásának képessége, a szaknyelv használata
- lényegkiemelés (a vizsgálat szempontjából fontos jellemzők felismerése, megfigyelése, rögzítése)
- struktúrák és funkciók összekapcsolása (következtetés mintázatból annak szerepére)

- etikai érzékenység (döntések lehetséges következményeinek mérlegelése)

A vizsgázók legyenek képesek a természettudományi megismeréssel kapcsolatos ismereteket összetett élethelyzetekben alkalmazni. Ezzel kapcsolatos elvárások:

- alapvető matematikai ismeretek alkalmazása
- egyszerű kémiai számítási feladatok megoldása
- megfigyelések, összehasonlítások
- egyszerű kísérletek, mérések tervezése, végrehajtása és eredményeik értelmezése (a kísérlet jellemzőinek ismerete, független és függő változók azonosítása, kísérleti paraméterek változtatása, kontrollok szerepe)
- adatok, ábrák kiegészítése, adatsorok, ábrák (köztük diagramok, grafikonok) elemzése, felhasználása

- mérések tulajdonságainak ismerete (empirikus, kísérleti, hitelesíthető, reprodukálható)
- hipotézisek, elméletek, modellek, törvények megfogalmazása, vizsgálata; téves információk azonosítása
- a természettudományos érvelés alapelvei (feltevés megfogalmazása, információk forrásainak jelölése, megbízhatóságuk értékelése, érvek és ellenérvek felsorakoztatása, bizonyítékok elemzése, következtetés levonása)
- az ismeretek összekapcsolása a mindennapokban tapasztalt jelenségekkel, a mindennapi életet befolyásoló kémiai természetű jelenségek értelmezése
- az aktuálisan felmerülő, kémiai ismereteket is igénylő problémák (környezetvédelem, energiagazdálkodás, szenvedélybetegségek, táplálkozás, vegyipari technológiák stb.) lényegének megértése, egyszerűbb logikai összefüggések értelmezése
- az SI mértérendszer és a kémiai jelölésrendszer szakszerű használata
- szakszerű írásbeli és szóbeli szövegalkotás, szövegértelmezés
- az ismeretanyag belső összefüggései és az egyes témakörök közötti kapcsolatok felismerése
- a kémia tanult vizsgálati és következtetési módszereinek alkalmazása
- több témakör ismeretanyagának logikai összekapcsolását igénylő, összetett kémiai számítási és elméleti feladatok, problémák megoldása

Magyar nyelv és irodalom követelmények:

1. Szövegértés

- Információk feldolgozása és megítélése.
- Információk célirányos és kritikus használata: kiválasztás, újrendezés a téma és az olvasási cél összefüggésében.
- Nyomtatott és elektronikus információforrások ismerete és használata (pl. egy nyelvű szótár, antológia, kézikönyv, lexikon, enciklopédia, írott és elektronikus sajtó; CD-ROM, Magyar Elektronikus Könyvtár). A célirányos, etikus és kritikus információhasználat.
- Nyelvi, kommunikációs és irodalmi ismeretek alkalmazása nyomtatott és elektronikus információforrások szövegeinek értelmezésében, létrehozásában, összehasonlításában, megítélésében.
- Személyes állásfoglalás kialakítása különféle gondolatokról, ismeretekről, véleményekről.
- Irodalmi és nem irodalmi szövegek értelmezése.
- Különböző szövegértelmezési eljárások alkalmazása a műfajnak és az adott szempontnak megfelelően.
- A gondolatmenet, a kifejezőmód, a műfaj, a szerkezet, a grammatikai szerveződés, a stílus jelentéshordozó szerepének megfogalmazása szépirodalmi, szakmai-tudományos, publicisztikai és gyakorlati szövegek értelmezésével, összehasonlításával, értékelésével.
- Annak bemutatása, hogyan hordozza és fejezi ki az irodalom különböző korok és emberek tapasztalatait, élményeit, gondolatait, erkölcsi megfontolásait.
- Szövegen belüli és szövegek közötti jelentésbeli utalások megfogalmazása.
- A cél, a kommunikatív kontextus meghatározása, a szerzői vélemények, álláspontok felismerése, rekonstruálása, értékelése írott megnyilatkozásokban.
- Olvasmányokra való tárgyyszerű, illetve a személyes érintettséget is kifejező reagálás különböző írásbeli és szóbeli közlésmódokban, a műfaji normák és a címzettek figyelembevételével.

2. Írásbeli szövegalkotás

- Széles körű olvasottságon alapuló tájékozottság és személyes vélemény megfogalmazása különböző témákban és különböző műfajokban a műfajnak, a témának, a címzettnek megfelelő szabotossággal.

- Tájékoztató, érvelő és esszé-típusú szövegek létrehozása a megadott témákban (pl. a kulturális örökség; a civilizáció ellentmondásai; az élet minősége, a mindennapi életvitel döntéshelyzetei; az emberi kapcsolatok, erkölcsi kérdések, érzelmek; a mindenkori jelen problémahelyzetei, kérdései, válaszai; a tömegkommunikáció, az információs társadalom).

- Írásbeli és szóbeli műfajok felépítési, nyelvhasználati normáinak önálló alkalmazása, ideértve az önellenőrzés és a javítás képességét.

- A megnyilatkozás céljának és tárgyának megfelelő kifejtettségű és stílusú közlés, a köznyelvi norma alkalmazása, biztos helyesírás, rendezett, olvasható íráskép.

- Kérdés, probléma írásbeli megvitatása, érvek megfogalmazása, a téma több nézőpontú értékelését is magában foglaló önálló vélemény, álláspont, következtetés megfogalmazása az érvelés módszerével.

- Műalkotások keltette hangulat, élmény, vélemény, álláspont, értékelés kifejezése (pl. költészetben, szépprózában, színházi előadásban, filmben, épített alkotásokban, a tárgyi világban, képzőművészetben, zenében).

- Gyakorlati írásművek szerkezeti, tartalmi, nyelvi normáinak alkalmazása (pl. hozzászólásban, pályázatban, levélben, önéletrajzban, kérvényben).

- Az információk célirányos, etikus és kritikus felhasználása.

3. Szóbeli szövegalkotás, beszéd

- A beszédhelyzetnek, a műfajnak és a témának megfelelő nyelvi norma követésével lényegre törő, világos felépítésű, önállóan kifejtett közlés.

- A nyilvános beszéd, a közszereplés főbb nyelvi és viselkedésszerű kritériumainak alkalmazása élőbeszédben, felolvasásban, memoriter szöveghű előadásában, adott témáról szóló szóbeli előadásban. A nyelv zenei eszközeinek - artikuláció, beszédtempó, hangerő, hangsúly, hanglejtés, szünet - kifejező és pontos alkalmazása.

4. Fogalomhasználat

- Szövegértelmezés, olvasmányélmény, személyes állásfoglalás fogalmilag helytálló bemutatása, előadása.

- Erkölcsi, esztétikai, poétikai, retorikai, stilisztikai fogalmak önálló alkalmazása a beszédhelyzetnek és a témának megfelelően.

- Fogalmak összefüggéseinek és változó jelentésének megértése és bizonyítása példákkal.

Kizárólag emelt szinten

- Fogalmak értelmezése, meghatározása, összehasonlítása történeti kontextusokban is.

- Fogalmak változó érvényességéből következtetések megfogalmazása (pl. a köznyelvi norma alakulása, az irodalmiság fogalmának változásai).

Az érettségi vizsgán számon kérhető fogalmak körét a Kerettantervek 5-12. évfolyamra érvényes előírásaiban szereplő fogalmak alkotják.

Matematika követelmények:

A mai társadalomban tájékozódni és alkotni tudó ember matematikai ismeretei, ami elsősorban a matematikai fogalmak, tételek gyakorlati helyzetekben való ismeretét és alkalmazását jelenti;

Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok

- Legyen képes adott szövegben rejlő matematikai problémákat észrevenni, szükség esetén matematikai modellt alkotni, a modell alapján számításokat végezni, és a kapott eredményeket értelmezni.

- Legyen képes kijelentéseket szabatosan megfogalmazni, azokat összekapcsolni, kijelentések igazságtartalmát megállapítani.

- Lássa az eltéréseket, illetve a kapcsolatokat a matematikai és a mindennapi nyelv között.

- A matematika minden területén és más tantárgyakban is tudja alkalmazni a halmaz fogalmát, illetve a halmazműveleteket.

- Legyen jártas alapvető kombinatorikus gondolatmenetek alkalmazásában, és legyen képes ennek segítségével gyakorlati sorbarendezeési és kiválasztási feladatok megoldására.

- Ismerje a gráfok jelentőségét, sokoldalú felhasználhatóságuk néhány területét, és legyen képes további felhasználási lehetőségek felismerésére a gyakorlati életben és más tudományágakban.

- Ismerje a halmazelmélet alapvető szerepét a mai matematika felépítésében.

Számelmélet, algebra

- Legyen képes betűs kifejezések értelmezésére, ismerje fel használatuk szükségességét, tudja azokat kezelni, lássa, hogy mi van a „betűk mögött”.

- Ismerje az egyenlet és az egyenlőtlenség fogalmát, megoldási módszereit (pl. algebrai, grafikus, közelítő).

- Legyen képes egy adott probléma megoldására felírni egyenleteket, egyenletrendszereket, egyenlőtlenségeket, egyenlőtlenség-rendszereket.

- Tudja az eredményeket előre megbecsülni, állapítsa meg, hogy a kapott eredmény reális-e.

- Legyen jártassága az összetettebb algebrai átalakításokat igénylő feladatok megoldásában is.

Függvények, az analízis elemei

- Legyen képes a körülötte levő világ egyszerűbb összefüggéseinek függvnyszerű megjelenítésére, ezek elemzéséből tudjon következtetni valóságos jelenségek várható lefolyására.

- Legyen képes a változó mennyiségek közötti kapcsolat felismerésére, a függés értelmezésére. Értse, hogy a függvény matematikai fogalom, két halmaz elemeinek egymáshoz rendelése. Ismerje fel a hozzárendelés formáját, tudja elemezni a halmazok közötti kapcsolatokat.

- Lássa, hogy a sorozat diszkrét folyamatok megjelenítésére alkalmas matematikai eszköz, a pozitív egész számok halmazán értelmezett függvény. Ismerje a számtani és mértani sorozatot.

- Ismerje az analízis néhány alapelemét, amelyekre más szaktudományokban is (pl. fizika) szüksége lehet. Ezek segítségével tudjon függvényvizsgálatokat végezni, szélsőértéket, görbe alatti területet számolni.

Geometria, koordináta geometria, trigonometria

- Tudjon síkban, illetve térben tájékozódni, térbeli viszonyokat elképzelni, tudja a háromdimenziós valóságot - alkalmas síkmetszetekkel - két dimenzióban vizsgálni.

- Vegye észre a szimmetriákat és az arányokat, tudja ezek egyszerűsítő hatásait problémák megfogalmazásában, bizonyításokban, számításokban kihasználni.

- Tudjon a feladatok megoldásához megfelelő ábrát készíteni.

- Tudjon hosszúságot, területet, felszínt, térfogatot mérni és számolni, legyen tisztában a mérési pontosság fogalmával.

- Ismerje a geometria szerepét a műszaki életben és bizonyos képzőművészeti alkotásokban.
- Tudja szabatosan megfogalmazni a geometriai bizonyítások gondolatmenetét.
- Valószínűség-számítás, statisztika
- Értse a statisztikai kijelentések és gondolatmenetek sajátos természetét.
- Ismerje a statisztikai állítások igazolására felhasználható adatok gyűjtésének lehetséges formáit, és legyen jártas a kapott adatok áttekinthető szemléltetésében, különböző statisztikai mutatókkal való jellemzésében.
- Tudjon egyszerűbb véletlenszerű jelenségeket modellezni és a valószínűségi modellben számításokat végezni.
- Ismerje a véletlen szerepét egyszerű statisztikai mintavételi eljárásokban.

Történelem és állampolgári ismeretek követelmények

1. Ismeretszerzés, források használata

1.1. Releváns információk gyűjtése történelmi forrásokból (tárgyi, írásos stb.), következtetések megfogalmazása, a források értelmezése:

- Tudja csoportosítani, típusuk alapján meghatározni az írásos forrásokat, és bemutatni jellemzőiket konkrét példák alapján.
- Legyen képes megnevezni a történelmi háttérre utaló tartalmi elemeket, műfaji, nyelvi sajátosságokat a forrás elemzése és értelmezése során

1.2. Tanult ismeretek felidézése, azonosítása forrás alapján:

- Legyen képes kiegészíteni szemléltető ábrát, térképvázlatot, táblázatot, grafikont, diagramot a hiányzó információval.

1.3. Különböző típusú forrásokból származó információk összevetése

- Legyen képes összevetni két azonos tárgyú nem szöveges, illetve különböző típusú forrásban megjelenő információkat, álláspontokat.
- Tudjon feltételezéseket megfogalmazni a források tartalmi és formai különbözőségének okáról.

1.4. Forráskritika alkalmazása

- Legyen képes feltárni a forrás keletkezésének körülményeit és a hitelességét ismeretei alapján.

1.5. Folyamatok és történelmi jelenségek, történelmi személyiségek bemutatása/értelmezése, értékelése források alapján

- Hozzon példát arra, hogy a történelem sorsfordító eseményeinek eltérő értékelései léteznek.
- Legyen képes kifejtetni megadott források alapján, hogy azok hogyan tükrözik a bemutatott személy vagy esemény megítélését.
- Legyen képes megfogalmazni az események, jelenségek többféle megítélése közötti különbségeket, és azok lehetséges okaira vonatkozó feltételezéseket.

2. Kommunikáció, a szaknyelv alkalmazása

2.1. Fontosabb történelmi fogalmak felismerése, azonosítása, meghatározása forrás alapján, történelmi fogalmak helyes használata

- Legyen képes forrás alapján meghatározni, történelmi jelenségekhez kapcsolni történelmi fogalmakat.

2.2. Az egy témához vagy korhoz kapcsolható fogalmak kiválasztása, rendszerezése, fogalmak jelentésváltozásainak ismerete

- Legyen képes megkülönböztetni, összehasonlítani a történelmi fogalmak jelentésváltozatait.

- Tudja, hogy bizonyos fogalmak a különböző történelmi korokban eltérő jelentéssel bírtak, és tudja értelmezni e különböző jelentéseket források segítségével.

3. Tájékozódás térben és időben

3.1. Események, folyamatok, jelenségek, személyek elhelyezése térben és időben

- Legyen képes azonosítani térképvázlaton jelölt földrajzi helyeket.
- Legyen képes táblázatba rendezni eseményhez vagy eseménysorhoz kapcsolódó adatokat.

3.2. A nagy történelmi korok és a kisebb korszakok elnevezésének és sorrendjének, valamint legfontosabb jellemzőinek felismerése és bemutatása.

- Legyen képes jellemezni a különböző történelmi korszakokat több szempontból.

- Tudja megadott szempontból korszakokra felbontani az egyetemes vagy a magyar történelmet.

- Példákkal bizonyítsa, hogy egy-egy korszaknak többféle korszakhatára is létezhet.

- Legyen képes analógiákat felismerni több korszakból vett

3.3. A földrajzi környezet szerepének felismerése és bemutatása az egyes történelmi kultúrák és államok kialakulásában

- Tudjon feltételezéseket megfogalmazni és azokat indokolni a földrajzi környezetnek az egyes civilizációk kialakulásában játszott szerepéről.

3.4. A történelmi fejlődés során kialakult régiók bemutatása térképeken és a történelmi tér változásainak ismerete

- Legyen képes jellemezni a korszak történelmi régióit történelmi térképvázlat és más segédlet alapján.

3.5. Különbségek és egybeesések felismerése, értelmezése a világtörténet és a magyar történelem legfontosabb eseményei között

- Tudja felsorolásból kiválasztani a jelentős magyar és egyetemes történelmi személyiségek kortársait.

3.6. Aktuális események történelmi előzményeinek bemutatása

- Legyen képes állításokat megfogalmazni valamely jelenkori esemény történelmi előzményeivel kapcsolatban.

4. Eseményeket alakító tényezők feltárása, kritikai és problémaközpontú gondolkodás

4.1. Ok-okozati összefüggések, események, folyamatok, cselekedetek mozgatórugóinak rendszerezése, feltárása, bemutatása

- Legyen képes feltételezéseket megfogalmazni történelmi események okairól, következményeiről és azokat indokolni.

- Legyen képes megkülönböztetni a különböző típusú okokat, következményeket, és felismerni azok eltérő jelentőségét.

- Tudjon önálló kérdéseket megfogalmazni történelmi események okairól és következményeiről.

- Legyen képes összehasonlítani történelmi események okait, következményeit és a résztvevők szándékait, és rámutatni a közöttük levő összefüggésekre.

- Tudjon feltételezéseket megfogalmazni megadott forrás segítségével, hogy az emberek nézeteit, döntéseit és cselekedeteit élethelyzetük miként befolyásolhatja.

4.2. A változás és fejlődés közötti különbség értelmezése konkrét példákon

- Értelmezze példák segítségével a változás és a fejlődés közti különbséget.

- Legyen képes felismerni és bemutatni több korszakon átívelő változást, fejlődést.

4.3. Történelmi analógiák megadott szempontok szerinti keresése, értelmezése

- Legyen képes analógiákat keresni történelmi eseményhez megadott szempontok szerint, és választását indokolni.

4.4. Hosszabb időtávú történelmi változások bemutatása

- Legyen képes áttekinteni történelmi jelenségek változásait hosszabb időtávon.
- Legyen képes bemutatni egy ország vagy régió történelmét hosszabb időtávon keresztül.

4.5. Személyek, pártok, csoportok szerepének felismerése, bemutatása egy történelmi esemény alakulásában

- Legyen képes több szempontból bemutatni történelmi szereplőknek az események alakulásában betöltött szerepét.

- Legyen képes értelmezni az ugyanazon eseményeket, személyeket többféleképpen, illetve ellentmondásosan bemutató állításokat. Legyen képes bemutatni érvekkel alátámasztott véleményeket az ellentmondásosan értékelhető eseményekről és személyekről

4.6. Történelmi jelenségek problémaközpontú, forrásokon alapuló rendszerezése, bemutatása

- Legyen képes megkülönböztetni a történelmi események összefüggések lényeges és kevésbé lényeges elemeit.

- Tudjon érveket gyűjteni és bemutatni feltevések mellett és ellen, az érveket kritikailag értékelni.

4.7. Általános szabályok alkalmazása konkrét esetekre

- Legyen képes besorolni konkrét jelenségeket általános fogalmi kategóriákba.

4.8. A történelmi kulcsfogalmak használata történelmi jelenségek bemutatásakor

- Legyen képes történelmi jelenségeket értelmezni és értékelni történelmi kulcsfogalmak felhasználásával.

1. Az ókor és kultúrája

1.1. Polisok ókori Hellaszban

1.2. Társadalmi és politikai küzdelmek az ókori Rómában

- Octavianus hatalomra jutása és a principátus Augustus idején.

1.3. Az európai kultúra alapjai

- Az ókori keleti civilizációk vallási és kulturális jellemzői.

- A görög filozófia kimagasló képviselői (Platón, Arisztotelész).

- A kereszténység államvallássá válása.

2. A középkor

2.1. Nyugat-Európa a kora középkorban

- A Frank Birodalom történetének főbb állomásai.

2.2. A középkori egyház

- A legfontosabb szerzetesrendek jellemzői (pl. bencések, kolduló rendek).

2.3. Az érett középkor Nyugat- és Közép-Európában

- A rendi állam kialakulása és működése Angliában és Franciaországban.

2.4. Az iszlám vallás és az Oszmán Birodalom

- Az Oszmán Birodalom kialakulása és főbb jellemzői.

2.5 A középkor kultúrája

- Művelődés és írásbeliség a középkorban

3. A középkori magyar állam megteremtése és virágkora

3.1. A magyar nép története az államalapításig

- A honfoglaló magyarság életmódja.

3.2. Az államalapítás és az Az Árpád-házi uralkodók kora

- Az új rend megszilárdulása Szent László és Könyves Kálmán idején.
- Az Aranybulla.

3.3. Az Anjouk és Luxemburgi Zsigmond kora

- I. (Nagy) Lajos törvényei és az Anjou-kori társadalom.
- Zsigmond király külpolitikája.

3.4. A Hunyadiak

- Hunyadi János törökellenes harcai.

4. Szellemi, társadalmi és politikai változások a kora újkorban (1492-1789)

4.1. A földrajzi felfedezések és következményei

- A 16-17. századi gyarmatosítás és a világgazdaság kialakulása.

4.3. Alkotmányosság és abszolutizmus a 17-18. században

- A francia abszolutizmus XIV. Lajos korában.

4.4. A felvilágosodás kora

- Az Egyesült Államok létrejötte és alkotmánya

4.5. Nagyhatalmi konfliktusok a 17-18. században

- Nagyhatalmi konfliktusok a 17-18. században (harmincéves háború, spanyol örökösödési háború, osztrák örökösödési háború, hétéves háború).

5. Magyarország a kora újkorban (1490-1790)

5.1. Az ország három részre szakadása és az országrészek berendezkedése

- A három országrész berendezkedése.

5.2. Az Erdélyi Fejedelemség virágkora

- Bethlen Gábor fejedelemsége.

5.3. A török kiűzése és a Rákóczi-szabadságharc

- Zrínyi Miklós tevékenysége és a török kiűzése Magyarországról.

5.5. Művelődés, egyházak, iskolák

- Reformáció és katolikus megújulás Magyarországon.

6. A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora (1789-1914)

6.1. A francia forradalom eszméi és a napóleoni háborúk

- A napóleoni háborúk fordulópontjai. A nagyhatalmi együttműködés céljai és rendszere a bécsi kongresszus nyomán

6.2. A 19. század eszméi és a nemzetállami törekvések Európában

- Az egységes Németország létrejötte és nagyhatalommmá válása.

6.3. Gyarmati függés és harc a világ újrafelosztásáért

- Gyarmatok és gyarmattartók a 19. század közepétől az első világháborúig.

6.4. Az ipari forradalom hullámai és hatásai

- Az ipari forradalmak társadalmi hatásai (demográfia, életmód, nők helyzete)

7. A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon (1790-1914)

7.1. A reformkor

A nemzeti eszme a reformkorban. A rendi országgyűlés és a megyerendszer működése

7.2. Forradalom és szabadságharc

Népek, nemzetiségek (pl.: németek, zsidók, szlávok) szerepe a forradalom és szabadságharc eseményeiben.

7.3. A kiegyezés és a dualizmus

A polgári állam kiépülése Magyarországon (közigazgatás, közegészségügy, iskolahálózat).

7.4. Társadalmi és gazdasági változások a dualizmus korában

Budapest világvárossá fejlődése. Társadalmi és életmódbeli változások a dualizmus korában. Egyenlőség és emancipáció.

8. A világháborúk kora (1914-1945)

8.2. Gazdaság, társadalom és életmód

Életmód és mindennapok a 20. század első felében. A világgazdasági válság és a New Deal.

8.3. A fasiszmus és a nemzetiszocializmus

Az olasz fasiszmus jellemzői.

8.5. A második világháború

A második világháború főbb hadi és diplomáciai eseményei.

9. Magyarország a világháborúk korában (1914-1945)

9.1. Az első világháború és következményei Magyarországon

Magyarország az első világháborúban. Az őszirózsás forradalom és a tanácsköztársaság.

9.2. A Horthy-korszak

A válság és hatása: a belpolitikai élet változásai az 1930-as években

9.3. Művelődési viszonyok és társadalom

A klebelsbergi oktatás- és kultúrpolitika.

9.4. Magyarország a második világháborúban

Magyarország a náci birodalom árnyékában. A területi revízió lépései. Kállay Miklós miniszterelnöksége.

10. A jelenkor (1945-től napjainkig)

10.1. A kétpólusú világ kialakulása

- Nemzetközi konfliktusok a hidegháború idején (berlini válság, Korea, Kuba, Vietnam).

10.2. A „harmadik világ”

A gyarmati rendszer felbomlása Indiában. A Kínai Népköztársaság létrejötte. A közel-keleti helyzet összetevői, az izraeli állam

10.4. Az európai integráció

Az európai integráció főbb állomásai (bővülés és mélyülés).

10.5. A globális világ sajátosságai

A tömegkultúra új jelenségei napjainkban.

11. Magyarország 1945-től a rendszerváltozásig

11.1. A kommunista diktatúra kiépítése és a Rákosi-korszak

Magyarország szovjetizálása (1945-1949)

11.2. Az 1956-os forradalom és szabadságharc

A magyar forradalom nemzetközi jelentősége és összefüggései

11.3. A Kádár-korszak

A Kádár-rendszer válsága, a külpolitikai változások és az ellenzéki mozgalmak.

11.4. A rendszerváltozás és a piacgazdaságra való áttérésA közjogi rendszer átalakítása (1990-2011).

11.5. Demográfiai folyamatok és a határon túli magyarság

Demográfiai változások Magyarországon 1945-től.

12. Társadalmi, állampolgári, pénzügyi és munkavállalói ismeretek

12.1. Társadalmi tagozódás és felelősségvállalás

Társadalmi rétegződés és társadalmi egyenlőtlenségek. Nemzetiségek Magyarországon.

12.3. Alapvető pénzügyi és gazdasági fogalmak, folyamatok. A munkaviszonyhoz kapcsolódó ismeretek

Az állam gazdasági szerepvállalása. A pénzpiac működése. A vállalkozási formák, a vállalkozás alapítása és működtetése.

3.13. A tanuló magasabb évfolyamba lépésének elvei

Általános alapelv, ha a tanuló teljesítette az adott évfolyam követelményeit (azaz legalább elégséges év végi osztályzatot kapott), magasabb évfolyamba léphet.

Az egyes tantárgyak továbbhaladási feltételeit iskolánk helyi tanterve tartalmazza külön dokumentumban.

3.14. Az esélyegyenlőség működtetésének feladatai

A hátrányos/halmazottan hátrányos helyzetű tanulók integrált oktatásának megszervezése.

Tanórán kívüli foglalkozások szervezése a tanulói lemaradások csökkentése és a tehetségek gondozása érdekében.

Az SNI-s tanulók szakellátásának biztosítása gyógypedagógus munkatárs bevonásával.

A bemeneti mérések alkalmazásán alapuló egyéni fejlesztés kidolgozása és iskolai alkalmazása.

Kapcsolatfelvétel az érintett tanulók szüleivel, fogadóórák tartása.

Középtávú célok:

A hátrányos/halmazottan hátrányos helyzetű tanulók tanulmányi eredményének javítása.

A hátrányos/halmazottan hátrányos helyzetű tanulók számának növelése a felsőoktatásban való továbbtanulásban.

Az országos mérési eredmények javulása a hátrányos/halmazottan hátrányos helyzetű tanulók eredményeiben.

A hátrányos/halmazottan hátrányos helyzetű tanulók számának és arányának növekedése a tanórán kívüli foglalkozásokon.

Pályázati lehetőségek igénybe vétele a tanulók képzésének segítése érdekében.

Az egyéni fejlesztési tervek kidolgozása és megvalósítása indokolt esetekben.

Folyamatos szülői kapcsolattartás, a fejlesztési lehetőségek, feladatok megbeszélése.

3.14.1. Az esélyegyenlőség megvalósítását szolgáló intézkedések:

- olyan pedagógiai környezet kialakítása, mely tiszteletben tartja a sokszínűséget, mentes a hátrányos megkülönböztetéstől, jogellenes elkülönítéstől, biztosítja a közoktatáshoz való egyenlő esélyű hozzáférést,
- biztosítani az intézményben a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését,
- elősegíteni a hátrányos helyzetű csoportok esélyteremtésének előmozdítását, az esélyegyenlőtlenség felszámolásának érdekében az alábbi tevékenységek során:
 - a beiratkozásnál, felvételnél,
- az osztályba, csoportba sorolásnál: „a feladatellátási hely azonos évfolyamon működő párhuzamos osztályai, tagozatai között a lemorzsolódással veszélyeztetett, illetve a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, a hátrányos helyzetű, a halmazottan hátrányos helyzetű, az egyéni munkarenddel rendelkező tanulók aránykülönbsége nem haladhatja meg a 25% pontot”,

- tanításban, ismeretközvetítésben,
- a gyerekek egyéni fejlesztésében,
- az értékelés gyakorlatában,
- tanulói előmenetelben,
- a fegyelmezés, büntetés gyakorlatában,
- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében,
- a továbbtanulásban, pályaaorientációban,
- a humánerőforrás-fejlesztésben, pedagógusok szakmai továbbképzésében,

a partnerség-építésben és kapcsolattartásban a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel.

3.14.2. Pályaaorientációs program (EFOP-3.2.5. Pályaaorientáció kiemelten az MTMI készségek és kompetenciák fejlesztése a köznevelés rendszerében)

A felnőtt lét szerepeire való felkészülés egyik fontos eleme a pályaaorientáció. Általános célja, hogy segítse a tanulók további iskola- és pályaválasztását az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztésével, a legfontosabb pályák, foglalkozási ágak és a hozzájuk vezető utak, lehetőségek, alternatívák megismerésével. Tudatosítanunk kell a tanulóknak, hogy életpályájuk során többször kényszerülhetnek pályamódosításra.

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

Ezért fejleszteni kell bennük a segítéssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését is, valamint a digitális eszközök használatának megismerésével tanulóinknak segítünk a pályaválasztásban.

Az iskola kiemelt feladatának tekinti, hogy felkészítse tanulóit a pályaválasztással kapcsolatos nehéz és felelős döntésre és az életükben adódó, esetlegesen szükségessé váló pályamódosításra. A pályaaorientáció nem külön tantárgy keretében történik, hanem több tantárgy feladata, szoros összefüggésben a személyiségfejlesztéssel és a reális önismeret, önkép kialakításával. Elsősorban az osztályfőnöki órákon van lehetőség arra, hogy a felkészüljenek a pályaválasztásra, a továbbtanuláshoz kapcsolatos elképzeléseiket pontosítsák. A diákok részt vehetnek különböző szakmai programokon, versenyeken, kirándulásokon, melyek mind hozzájárulnak a megalapozott pályaválasztáshoz.

Célunk

- olyan széleskörű általános műveltség, digitális írástudás biztosítása, mely jó alapot ad a továbbtanuláshoz, tanulóink tudatos irányítása a digitális készségeket igénylő állások megismerése irányába, az egész életen át tartó tanulás készségének kialakítása;
- a tanulók képessé váljanak érdeklődésüknek és egyéni adottságaiknak megfelelő foglalkozás és pálya megválasztására;

- pályaaorientációs és tanácsadási tevékenységek megerősítése, különös tekintettel a matematikai, természettudományos, informatikai és műszaki pályák választásának népszerűsítésére és ahhoz kapcsolódó kompetenciák fejlesztésére;
- a tudatos felnőttkori életpálya-építés és a majdani sikeres munkaerő-piaci részvétel megalapozása, az ehhez szükséges készségek elsajátítása;
- a pedagógusok és a pályaaorientációs feladatellátásban érintett köznevelési szakemberek pályaaorientációs célú felkészültségének támogatása.

Feladatok

- olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket
- a tanulókat meg kell ismertetni az egyes szakmákkal és azok műveléséhez szükséges képességekkel
- a szakma és a tanuló elképzelései közötti megfeleltetés
- az elképzelt szakmához vezető út megismertetése
- közép- és felsőfokú oktatási intézményekben megszerezhető végzettségek megismertetése
- egyes szakmák és megszerezhető végzettségek munkaerő-piaci értékének tudatosítása

A pályaaorientációs és tanácsadási tevékenységek intézményen belüli megerősítése megkönnyíti a tanulók pályaválasztását, az oktatási rendszeren belüli, illetve az oktatásból a munka világába való átmeneteket. Ezáltal csökken a hamis elvárásokon vagy elégtelen információn alapuló rossz döntések, és az emiatt végül iskolát, vagy az iskolai végzettség megszerzése után a szakmát elhagyók száma.

Az említett tevékenységek megerősítése hozzásegíti a fiatalokat ahhoz, hogy ambíciójuknak, személyes érdeklődési körüknek és tehetségüknek megfelelően válasszanak szakmát.

Az életpálya építési kompetenciák fejlesztése folyamatelv alapján szerveződik, és életkorhoz, érettségi szinthez alkalmazkodó módszerekkel már a köznevelés alsó szintjeitől kezdve (korai pályaaorientáció) annak legfelső évfolyamáig és azon túl is folytatható és folytatandó (életút és életpálya támogató pályaaorientáció). Kiemelten fontos, hogy a korai pályaaorientációban a célcsoportok több forrásból és fórumon keresztül is tájékozódni tudjanak, és a továbbtanulási motivációik több csatornán keresztül kapjanak megerősítést.

Szinterei

Az iskolán belüli pályaaorientáció, életpálya modellek megismerése, olyan, az MTMI-re koncentráló állandó tematikájának és tartalmainak kidolgozása, amely illeszkedik a köznevelési intézmény pedagógiai, szocioökonómiai, kulturális adottságaihoz, lehetőségeihez és környezetéhez, és amely több éven át keretet biztosít a Nemzeti Alaptantervhez és a köznevelési intézmény pedagógiai programjához kapcsolódó, tanórán kívüli, élménypedagógiai módszerekkel támogatott tanulási alkalmak lebonyolításához, így a pályaaorientációt támogató tevékenységek a következők:

- tanítási órákon - kiemelten osztályfőnöki órán, életvitel és etikaórán

- projektek, témahetek során
- tanórán kívüli tevékenységek munkahely látogatások, klubfoglalkozások
- pályaválasztási tanácsadás
- szülői értekezletek
- külső szakemberek tájékoztatói során
- középiskolák és egyetemek pályaválasztási tájékoztatói, nyílt napok, előadások
- MTMI területet érintő speciális tematikájú, élmény jellegű szakkörök, foglalkozások szervezése
- iskolalátogatás, nyílt nap, pályaválasztási rendezvény (továbbtanulási célként azonosítható külső intézményben és/vagy saját intézményben megvalósított rendezvény)
- interaktív, illetve virtuális térben megvalósított - életpálya-építéshez kapcsolódó - versenyek, vetélkedők szervezése
- pályaaorientációhoz kapcsolódó műhelyfoglalkozások, műhelymunka, workshopok megvalósítása
- az iskolában tanító pedagógusok pályaaorientációs felkészültségét szolgáló belső témanapok, tréningek, képzéssorozatok megvalósítása
- pályaválasztási tanár-diák-szülő találkozó, előadás szervezése
- tanórán kívüli, fakultatív keretek között az algoritmikus gondolkodás, valamint a számolási és számítási készségek fejlesztése
- szünidei és nyári tematikus, szakmai programú táborok szervezése (kiemelten MTMI területek)
- IKT eszközökkel, perifériákkal, programozással kapcsolatos készségfejlesztő tevékenység megvalósítása

Tanórához köthető tevékenységek

- a) *rendhagyó, tematikus órák, találkozók szervezése (végzett diákok, sikeres emberek, szülők életpályáinak, életútjainak bemutatása)*
- Életpálya építéshez kapcsolódó készségek, ismeretek elsajátítása
 - MTMI szakmák népszerűsítése
 - Szakemberek pályaaorientációs felkészültségének támogatása

Karrierórák: alkalmanként 2-3 órás interaktív tartalmakkal kísért előadások, amelyek középpontjában az MTMI szakokhoz kötődő pályákon sikereket elért előadók, amennyiben lehetséges akár az iskolák volt diákjai jelennek meg, s tartanak bemutatózó prezentációt. Az előadók (amennyiben releváns) munkaeszközeik közül is bemutatnak néhányat, illetve az életpálya, karrierfejlesztési esélyekről, valamint az adott régióban a szakma lehetőségeiről is beszámolnak. Az adott szakma kapcsán a képzési lehetőségek számbavétele is megtörténik, így a pályaaorientációs tevékenység maradéktalanul megvalósul.

- b) *iskolalátogatás, nyílt nap, pályaválasztási rendezvény (továbbtanulási célként azonosítható külső intézményben és/vagy saját intézményben megvalósított rendezvény)*
- MTMI szakmák népszerűsítése

A rendezvények célja a megyében, régióban működő iskolák bemutatása, valamint a pályaválasztáshoz kötődő szolgáltatásokkal kapcsolatos információ átadás. Érdekes előadások, kiállítók, pályaaorientációs szakemberek vesznek részt a pedagógusok mellett és természetesen meghívást kapnak a kamarák, és a Tolna Vármegyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja.

c) *interaktív, illetve virtuális térben megvalósított - életpálya-építéshez kapcsolódó - versenyek, vetélkedők szervezése*

- Az interaktív készségek, képességek fejlesztése a mai kor elvárásainak megfelelően

Az interaktív tudásportál használata, működtetése, amelyen tananyagokat, videókat, teszt sorokat és interaktív feladatokat tartalmaz, s amely segítségével versenyek szervezhetőek könnyen, egyszerűen. Az életpálya-építéshez kapcsolódóan nem csupán az online térben, de a valóságban is kell tudni ismereteket, információt szerezni, feldolgozni a tanulóknak, ezért a tudásportál a gyakorlati tudnivalók feldolgozását, a valós munkaerőpiaci szereplőktől való releváns tájékozódást is segíti.

d) *pályaaorientációhoz kapcsolódó műhelyfoglalkozások, műhelymunka, workshopok megvalósítása*

- Életpálya építéshez kapcsolódó készségek, ismeretek elsajátítása
- MTMI szakmák népszerűsítése
- Szakemberek pályaaorientációs felkészültségének támogatása

A műhelyfoglalkozások célja, hogy egy-egy választott területet, tevékenységcsoportot az érdeklődők bevonásával feldolgozzuk, amely alapján pontosabb képet kaphatnak a résztvevők a terület egészéről. Gimnáziumunk szervezésében központi szakkörökön (biológia, fizika, kémia) a vármegye középiskolásai vehetnek részt a közeli felsőoktatási intézmények oktatóinak és iskolánk pedagógusainak előadásain.

- MTMI szakmák népszerűsítése

A pályaaorientációhoz, szakmaválasztáshoz kapcsolódó különböző interaktív programok és eszközök iskolába hozása, amely támogatja a fiatalok szakma- és pályaválasztását. Ilyenek iskolánk természettudományos műhelye jó gyakorlatának - Nyitott Labor, Mobil Labor, Kutakodók szakkör - a programjai. Mindezeket a Kutakodók verseny zárja.

Tanórán kívüli tevékenységek

a) *több szakmaterületet érintő munkahely bemutatások*

- MTMI szakmák népszerűsítése

A pályaaorientációs tevékenység részeként a fiatalok számára munkahely látogatást, gyárlátogatást szervezünk, ahol megismerhetik, hogy miképp dolgoznak együtt a különböző tevékenységeket ellátó munkavállalók, hogyan zajlik a munkaszervezés és betekintést nyerhetnek a munka világába. Elsősorban partner szervezeteink szervezett látogatása valósul meg, amelynek keretében a tanulók konkrét munkahelyi környezetben, adott munkafolyamatok megismerésével kerülnek közelebb a szakmákhoz. A gyárlátogatások kapcsán lehetőségük van a tanulóknak a szakemberekkel való személyes kommunikációra is, illetve a tevékenység

eredménye beépíthetővé válik más tevékenységekbe is. A tanulók a munkahely látogatások előtt felkészítést kapnak az adott szervezet általános működéséről, gazdasági helyzetéről, s megadott szempontok mentén figyelik meg mind a munkafolyamatokat, mind pedig a körülményeket. A látogatást követően annak eredményei, tapasztalatai szintén feldolgozásra kerülnek.

b) a pályaaorientációhoz kötött önismereti programok, tréningek, szakkörök megvalósítása

- Életpálya építéshez kapcsolódó készségek, ismeretek elsajátítása

Tanulóink személyiségfejlődése, pályaaorientációja szempontjából fontosnak tartjuk a különböző személyes kompetenciáik (pl. önismeret, konfliktuskezelése, önmenedzselés) fejlesztését. Célunk a tudás átadása mellett a lélek, a személyiség megerősítése. A Tanórán kívüli szakkörben megvalósuló program csoportos munkaformában zajlik, célja a tanórai önismeret, pályaismeret fejlesztés, a pályaválasztáshoz kötődő döntési képesség és információszerzési képesség fejlesztés, reális énkép kialakítás. A program szakképezett pályaaorientációs szakember vezetésével, speciális szoftverek és oktatási segédanyagok alkalmazásával valósul meg.

c) MTMI területet érintő speciális tematikájú, élmény jellegű szakkörök szervezése

- Életpálya építéshez kapcsolódó készségek, ismeretek elsajátítása
- MTMI szakmák népszerűsítése

Az élményszakkörökön az iskolai környezetben könnyen hozzá nem férhető eszközök bemutatása, kipróbálása valósul meg, gondolkodási képességeket támogató játékok, eszközök kipróbálása realizálódik. Ezáltal a tanulók érdeklődésük elmélyülhet, motivációjuk az MTMI szakterületek mélyebb megismerésével, tanulásával kapcsolatban növekszik. A projekt keretében intézményünk szakköröket hirdet a város általános iskolásainak és a vármegye középiskoláinak.

d) tanórán kívüli, fakultatív keretek között az algoritmikus gondolkodás, valamint a számolási és számítási készségek fejlesztése

- Életpálya építéshez kapcsolódó készségek, ismeretek elsajátítása
- MTMI szakmák népszerűsítése

Gimnáziumunkban matematikai tehetséggondozó foglalkozásokra kerül sor heti rendszerességgel.

e) szünidei és nyári tematikus, szakmai programú táborok szervezése (kiemelten MTMI területek)

- Életpálya építéshez kapcsolódó készségek, ismeretek elsajátítása
- MTMI szakmák népszerűsítése

A szünidei időszakban tervezett egynapos, tematikus program. A tematikus rendezvényen a tanulók a természettudományos és matematika területek alapos megismerésével foglalkoznak, az iskolai kereteken túlmutató projektekben dolgoznak, melynek eredményeképpen közelebb kerülnek az MTMI területekhez, érdeklődésük koncentrálnak. Tematikus mini-

projektekben (pl. MOBIDIK) vesznek részt a tanulók, így felelősséget vállalnak maguk és társaik tanulásáért, ismeretszerzéséért.

f) IKT eszközökkel, perifériákkal, programozással kapcsolatos készségfejlesztő tevékenység megvalósítása

- Életpálya építéshez kapcsolódó készségek, ismeretek elsajátítása
- MTMI szakmák népszerűsítése

Iskolánkban programozó szakkört kívánunk indítani, heti rendszerességgel.

A tanulók segítése érdekében végzett egyéb tevékenységek

a) pályaválasztási tanár-diák-szülő találkozó, előadás szervezése

- Életpálya építéshez kapcsolódó készségek, ismeretek elsajátítása

Pályaválasztási szülői értekezlet, amelynek az elsődleges célja a releváns információs csatornák (online és offline) bemutatása, a pályaválasztással kapcsolatos tájékoztatói lehetőségek megismertetése a szülőkkel, diákokkal. A rendezvényen előadások, kerekasztal beszélgetések, interaktív műhelyek valósulnak meg, moderátorok, pályaaorientációs szakemberek részvételével,

b) támogató csoportok (pedagógusok, szociális segítő, pályaválasztási szakember) létrehozása és működtetése

- Szakemberek pályaaorientációs felkészültségének támogatása

A projektben tervezett egyéb együttműködések, partnerségek részletei

Partnereink kiválasztása során arra törekedtünk, hogy az MTMI szakmákhoz köthető munkáltatók, egyéb szervezetek jelenjenek meg elsődlegesen, hiszen ezek az intézmények lehetnek csak releváns ismeretek átadására képesek, s hatékonyan ők vehetnek részt az életpálya építéshez kapcsolódó képességfejlesztő programokban is.

3.15. Egészség- és környezeti nevelési elvek

Mottó:

„Egészségtől viruló egyén,
ugyan van a világon ennél kellemesebb látvány?
Igen van, és vajon mi az?
Egészséges család!
Minél csak egészségesebb község gyönyörűbb;
Midőn egészséges nemzet mennyekbe ragadó tünemény!”
(gróf Széchenyi István)

3.15.1. Jövőkép

Rá kell döbbsenteni a tanulókat az utóbbi 20-30 évben felgyorsult egészség- és környezetkárosító hatásokra – történeti áttekintéssel és konkrét példákkal.

A folyamat várható rossz következményeinek felvetése.

Nevelési szempontból fontos az, hogy a tanulókkal ismertessünk olyan cikkeket, a témával foglalkozó anyagokat, amelyek jól szembesítik az ifjúságot a problémákkal és érezzék a változtatás szükségességét. Ha a tanulók maguk foglalmazzák meg a tennivalókat, adjunk gyakorlási lehetőséget iskolán belül is az egészségnevelési és környezetnevelési feladatok megvalósítására.

A fenntartható fejlődés egyik elengedhetetlen alapfeltétele a testi-lelki és társadalmi jólét.

3.15.2. Az egészségnevelés és a környezeti nevelés célja:

A tanulók képesek legyenek objektív módon felmérni egészségi állapotukat, ismerjék az egészségkárosító tényezőket, azok hatását és amennyire lehet az elkerülésük módját. A nevelés eredményének kell lennie, hogy mindenki tegyen saját egészségéért.

Az egészségvédelem kiemelt témakörei:

- ❖ adott életkorra jellemző életmódi tennivalók,
- ❖ az egészségre káros szokások,
- ❖ szenvedélybetegségek, drogprevenció,
- ❖ személyiségfejlesztése, az egészséges életvitelhez szükséges képességek kialakítása,
- ❖ a testi-lelki egészség értéként tudatosulása,
- ❖ a társkapcsolatok egészségi, etikai kérdései.

A környezeti nevelés rá kell irányítsa a tanulók figyelmét környezetünk megismerésére, átalakítására, védelmére és a környezetet károsító jelenségek elleni tudatos fellépésre.

3.15.3. Helyzetkép

Az iskola a családi környezet mellett a szocializációnak azt a színterét jelenti, amelyben mód nyílik az egészségesebb életvitel és a környezeti kultúra jobb kialakítására – magatartásmintákkal, a készségek begyakorlásával.

A mai élet feszült tempója, a minden szinten nagyobb teljesítményre ösztönzés, a mozgásszegény életmód, valamint a szabadidő nem meggondolt eltöltése sok feszültséget okoz.

Az egészséges táplálkozás kezd veszíteni értékéből a tanulók szemében, a divatos és egyhangú, inkább csak hideg élelem az, amit előnybe helyeznek. Nem beszélve a családban, társaságban elfogyasztható étkezésekről.

Az asztal mellett ülés, a kevés mozgás nem csak a természeti szépségektől fordítja el őket, hanem nem igen van alkalmuk a környezet károsító hatásait se észrevenni.

Az elmondottakon kívül azok a statisztikák, amelyek a magyar lakosság romló egészségi állapota, környezeti ártalmai külön felhívják a figyelmet iskolai keretben e két dolog kiemelt nevelési programjaira.

3.15.4. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

3.15.4.1. Iskolai étkeztetés

Az egészséges étkezési szokások kialakítására, a kulturális étkezés elterjesztésének érdekében nevelő munkánkat érvényre kell juttatni.

Zökkenőmentes az ebéd biztosítása, minősége, az étlap összeállítása és az étterem berendezése igényes.

Az iskolában a büfét szerződéses jogviszonyban vállalkozó működteti. Kínálata és választéka jórészt iskolánk elvárásai szerinti.

3.15.4.2. Az antihumánus szenvedélyek elleni küzdelem, a drogprevenció.

Az országban az elmúlt években ugrásszerűen megnőtt a tiltott szerek, a nem orvosi alkalmazás keretében használt nyugtatók, fájdalomcsillapítók, altatók együttes fogyasztása, de a legális szerek használata sem csökkent.

A fiatalok könnyebben jutnak az egészségre káros élvezeti cikkekhez és egyre több káros szer jelenik meg. A korábban elfogadott normák és az értékrend gyorsan változik. Nagy kihívás előtt állnak a mai fiatalok.

A drogokhoz azért nyúlnak az emberek, mert vagy a kalandvágyat, a kockázatot keresik, vagy azért, hogy lelki bajukra „gyógyírt” kapjanak.

Mitől más ez a probléma, mint az eddig megszokottak? A drog

- ❖ legtöbb esetben bűncselekményhez kapcsolódik,
- ❖ konkrét egészségügyi problémát okoz,
- ❖ a probléma felismerése speciális ismereteket igényel.
- ❖ alapvetően befolyásolhatja a tanulók fejlődését, jövőjét.

A drogprevenció célja: korszerű, átfogó egészségfejlesztés keretébe ágyazott megelőzés. Része az iskolai egészségfejlesztésnek. A probléma gazdája az iskolában a drogügyi koordinátori feladatokat ellátó pedagógus. Az osztályfőnökökkel és minden tanárral együtt összetett személyiségfejlesztő munka végeredménye lehet az, hogy a tanulók fejlődését veszélyeztető körülményeket feltárjuk, nagyon konkrét és átgondolt cselekvési programmal, a sok résztvevő összefogásával megszüntessük..

A megelőző munka legfontosabb társai: a szülő és a család. De fontos a diákönkormányzat, a kortárs segítő csoport tevékenysége. A Kt. 48. §-a írja elő az iskolák számára a kötelező egészségügyi feladatokat és ezeknek a pedagógiai programba való illesztését.

A drogprevenció lehetséges szinterei:

- ❖ tanórai és egyéb iskolai foglalkozások
- ❖ szaktárgyi órák megfelelő témáinak feldolgozásai,
- ❖ osztályfőnöki órákon külső szakemberek előadásai,
- ❖ kortárs segítőik,
- ❖ „gyógyult” drogosok megszólaltatása (Zsibrik).
- ❖ tanórán kívüli rendezvények
- ❖ továbbképzések (tanár, tanuló),
- ❖ célirányosan megszervezett kirándulások,
- ❖ sportprogramok, túrák, mint a prevenció fontos eszközei,
- ❖ szülői értekezletek meghívott, témához kapcsolódó előadókval (rendőrség, ÁNTSZ, RÉV Alapítvány, stb.)

A drogprevenció egyéb lehetséges formái:

- ❖ filmvetítés – aktuális filmbejátszása, utána megvitatása,
- ❖ kiscsoportos megbeszélések – elsősorban osztályfőnök,
- ❖ iskolarádió, iskolaújság, a témához kapcsolódó interjúk,
- ❖ könyvtársarok – a témához kapcsolódó könyvekből berendezett olvasósarok,
- ❖ tanulói kiselőadások – internetről összegyűjtött, célirányos információkkal.

3.15.4.3. Az egészségneveléssel és a környezeti neveléssel összefüggő, tanórán

kívüli ajánlott programok.

- ❖ a hét egy napján a tanulónak védőnői ügyelet biztosítása,
- ❖ iskolaorvosi és iskolaafogászati egészségügyi szűrővizsgálatok,
- ❖ egészségügyi felvilágosító előadások,
- ❖ drogprevencióhoz kapcsolódó rendezvények,
- ❖ osztálykirándulások, táborok, természetvédelmi terepgyakorlatok,

- ❖ cselekedtető akciók (faültetés, a tisztább környezetért munkálkodás),
- ❖ baleset megelőzési felvilágosító előadások (osztályfőnöki órák),
- ❖ külső programokhoz kapcsolódó tájékoztatók,
- ❖ természetfotó pályázat, a Föld napjához kapcsolódó sportrendezvények és környezetvédelmi bemutatók,
- ❖ évente egy gyalogtúra, évfolyamonként más-más erdei helyszínre.

Megjelenés a médiában:

- ❖ környezetbarát, újrahasznosítható anyagok használatának bemutatásával,
- ❖ az iskola szép környezetének bemutatása,
- ❖ szelektív hulladékgyűjtésről híradás.

Az egészség-és környezetvédelmi nevelési program megvalósítása tantestületünk elkötelezettségén, személyes példamutatásunkon és a családok mellénk állításán múlik.

3.15.5. A környezeti nevelés

3.15.5.1. Tárgyi feltételek a környezeti nevelés szempontjából

Az iskola épülete több mint száz éves, de az egészségügyi követelményeknek megfelelő toalett-helyiségek, étkezés előtti tisztálkodási lehetőségek, jól megvilágított tantermei vannak. A szükséges kisebb javításokat folyamatosan végeztetik, közvetlen baleseti veszélyek nincsenek. Most nagyarányú átalakítás előtt áll, ami az épület egészét fogja érinteni. Szellőztetés megoldott, a természetes világításról megfelelő ablakfelületek gondoskodnak.

Az udvarunk annak ellenére, hogy az épület a város központjában van, nagy , gyönyörű hatalmas fákkal, megfelelő zöldfelülettel, kosárlabda pályával.

Az épületen belül környezeti vizsgálatokhoz megfelelő, alapeszköz-készlettel ellátott laboratórium és előadó áll a rendelkezésünkre.

3.15.5.2. Folyamatosan zajló környezeti nevelési tevékenységeink

Terepgyakorlat, nyári táborok, a biológia fakultációs csoportok számára.

Pályázati pénzből a tanulóknak terepgyakorlatokat szerveztünk a környék természeti értékeinek vizsgálatára, az érdeklődő tanulók nyári táborban vehetnek részt.

Jeles napok alkalmából az iskola egészét érintő akciók, tevékenységek

A Föld napja alkalmából az iskolában természetfotó kiállítást és egyben versenyt is tartunk. Az ide benevezett képek egy részéből állandó kiállításunk van.

Ugyanekkor poszterkiállítást is szervezünk, ahová a tanulók a Földet érintő globális problémákkal, vagy egy-egy természeti táj, adott életközösség, ill. bármely biológiai érdekesség bemutatásával foglalkozó plakáttal nevezhetnek be.

A Víz világnapja alkalmából kiselőadások tartására, valamint a Szekszárdi Vízmű látogatására kerül sor.

A 12. évfolyamos tanulóink fát ültetnek az iskola területén. Ez eredetileg a Föld napjához kapcsolódott, de különválasztottuk, hogy a faültetés nemes gondolatán túl, egyben az emlékhagyás és az elbúcsúzás gondolatát is hordozza.

Tanulmányi versenyekre felkészítés, versenyzés

A természet- és környezetvédelmi versenyekre rendszeresen készülnek fel tanulóink, ilyenek a Herman Ottó emlékverseny, a Kitaibel Pál Természet és Környezetvédelmi verseny.

Nemzetközi földrajzi tanulmányi verseny szervezése. Körösi Csoma Sándor emlékére egy-egy ország földrajzát, természeti értékeit is feldolgozó versenyt hirdetünk, hazai és határon kívüli diákok számára.

3.15.5.3. Belső erőforrások

Humán erőforrások	Feladat, szerepkör	Erősségek
Iskolavezetés	Támogatja a környezeti nevelési programokat. A minőségi munkát részeként értékeli az ilyen tevékenységet.	Hiteles személyiségek, pedagógusok és a diákok számára. Hasznosítható kapcsolatrendszer.
Tanárok	Kidolgozzák és a tantárgyakba beépítve tanítják az egyes környezeti tartalmakat.	Valamennyi szakos belátja, hogy minden tanár feladata a környezeti nevelés.
Környezeti nevelési munkacsoport (biológia-kémia-földrajz-testnevelés munkaközösség)	Elkészíti a pedagógiai programnak megfelelően az éves tervet, segít és koordinálja annak megvalósítását. Pályázatot kapcsolatot teremt a külső támogatókkal.	Lehetőséget ad a különböző szakmacsoportok programjainak összehangolására (témaheves versenyek, akciók, kiállítások, jeles napok eseményei stb.)
Osztályfőnöki közösség	Évfolyamokra lebontva foglalkozik az egészségneveléshez kötődő környezeti nevelési tartalmak feldolgozásával.	Lehetőség van az aktualitások azonnali „kibeszélésére” az osztályközösségi szinten (pl. törvényi intézkedések, egészséges táplálkozás, reklámok hatásai, életmódkérdései stb.)
Diákönkormányzatot segítő mentálhigiénés tanár	Tagjai a környezeti nevelési munkacsoportnak. Lehetőségük van a környezeti nevelési egészségnevelési területeinek erősítésére.	Napi kapcsolat a diákokkal, az egyedi problémák azonnali kezelése.
Laboráns	Gondoskodik a vegyszer- és szakszerű elhelyezéséről, szelektív gyűjtéséről. Segíti a labormunkák előkészítését és a terepi programokat.	A pedagógusok terheinek csökkentése, gyakorlati szakértelem.
Adminisztratív dolgozók	Támogatják a tanári munkát az egyes programok háttérének biztosításával (pl. hivatalos levelezés, pénzügyi adminisztráció, pályázatok elszámolások)	
Technikai dolgozók	A programok tárgyi feltételeinek biztosítása, laborok, vizesblokkok, világítási hálózat karbantartása stb.	Az iskola szép környezetének megtartása.
Diákok	A tervezett éves programban sokoldalúan vesznek részt (hallgatóság, tevékenységek, szerepvállalás, önálló kutatások, kezdeményezések).	Valamennyi diák érintett, nagy a jelentősége a helyi értékek felkutatásának. Partnerség felnőtt résztvevőkkel. A hangsúly szemléletformáláson van.

Szülők	Előadások tartás szemléltetőeszközök gazdagítás anyagi támogatás, külső erőforrások felkutatása.	Tevékeny részvétel programokban, az szemléletük is formálódik, környezeti nevelés túlmutat iskola falain.
--------	---	---

3.15.5.4. Külső erőforrások

Intézmény, szervezet	A kapcsolat formája, tartalma
regionális vagy helyi környezeti nevelési szervezetek	
erdészet	táborszervezés
környezetvédelmi felügyelőség	laborlátogatás, szakmai anyagok, pályázatok
egyéb országos környezetvédelmi szervezetek	
Magyar Madártani Egyesület	alkalmankénti, egyes diákokra
Magyar Természetvédők Szövetsége	tagság, információs anyagok
közművelődési intézmények	
könyvtárak, könyvtári olvasó, művelődési központ	segédanyagok, pályázatok, versenyek kiírása
ÁNTSZ	laborlátogatás, előadások, versenyek
média	tájékoztatás
rendőrség	engedélyek pl. demonstrációhoz
helyi közüzemi szolgáltatók	
víz szennyvíz hulladéklerakó távhőszolgáltató közlekedési vállalat	valamennyivel alkalmanként kapcsolat, versenyek, látogatások, bemutatók
papírhulladék-gyűjtő cég	fizet az elszállított papírhulladékért
anyagi forrást biztosító kapcsolatok	
iskolafenntartó	
országos pályázatok	
alapítványi befizetések	
helyi és regionális pályázati lehetőségek	
vállalkozó szülők	
alkalmi szponzorok	

3.15.5.5. Tanórai keretek

Hagyományos tanórai foglalkozások lehetőségei tantárgyanként

Fizika: A tanulók

- ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzások, zaj, rezgés) egészségkárosítását, tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit

- ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő, és élettelen közötti kölcsönhatásokat
- tudják értelmezni a környezet változásának törvényszerűségeit, és ennek tudatában legyenek képesek megoldást keresni a globális környezeti problémákra
- mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat felelősséggel szabad csak felhasználni
- ismerjék meg az alternatív energiahordozókat és forrásokat

Kémia: A tanulók

- rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel
- ismerjék a környezetüket legjobban szennyező anyagokat, törekedjenek ezek használatának csökkentésére
- ismerjék az emberi szervezetre káros anyagokat és ezek szervezetre gyakorolt hatásait, tartózkodjanak ezek kipróbálásától

Földrajz: A tanulók

- szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről
- értsék meg, hogy a népek eltérő természeti és gazdasági körülményei, hagyományai meghatározzák gondolkodásmódjukat, világszemléletüket
- értsék meg, hogy a társadalomföldrajzi változások, a felgyorsult fogyasztás a Föld erőforrásainak kimerüléséhez vezet
- ismerjék meg a globális problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit
- ismerjék, szeressék és őrizték a természeti és az épített környezet szépségeit

Biológia: A tanulók

- ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit
- ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet
- legyenek tájékozottak a földi élővilág sokféleségét, valamint az emberek és biológiai környezetük közötti kapcsolatrendszerrel illetően
- ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére
- sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat

Egészségtan: A tanulók

- ismerjék meg szervezetük sajátosságait és az életkorral kapcsolatos változásait
- sajátítsák el az elsősegély-nyújtási technikákat
- ismerjék fel az empátia szerepét a másik ember megítélésében

Technika, életvitel és gyakorlat: A tanulók

- ismerjék meg az emberi alkotásokban megtestesülő használati, esztétikai, formai és etikai értékeket
- ismerjék meg a technika okozta környezeti károsodásokat és azok megelőzésének módjait
- értsék meg a fenntartható fejlődés összefüggéseit és követelményeit

- ismerjék meg a problémák rendszerét és a lényegét átlátó környezetgazdálkodást
- ismerjék meg a komposztálás folyamatát és hasznát
- ismerjék meg a környezetbarát technikákat és technológiákat
- ismerjék meg a felhasznált természetes anyagok, az épített környezet jellemzőit

Testnevelés és sport: A tanulók

- fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják, egészséges testi fejlődésüket
- értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes
- sajátítsanak el régi magyar, mozgást igénylő népi játékokat

3.15.5.6. Egyéb foglalkozások

A helyzetképben vázolt környezeti nevelési tevékenységünk folytatása.

3.15.6. Kommunikáció

- Az egészség-és környezetvédelmi nevelési programok közzététele az iskolai hirdetőtáblán.
- A rendezvényekről híradás az iskolaújságban.
- Kiállítások megszervezése a folyosógalérián, híradás az iskolai web oldalon.
- Nagyobb rendezvényekről felhívások és eredmények közlése a városi, illetve a vármegyei lapban, TV-ben.
- Iskolai évkönyvben az éves programok összefoglaló megjelenítése.

3.16. Szociális hátrányokat enyhítő tevékenységek

Tanulóink szociális – anyagi helyzete nagyon heterogén. Fontos tanári, osztályfőnöki feladat a diákok családi hátterének megismerése. A három-, vagy többgyerekes családban nevelődik tanulókra külön is figyelniünk kell.

Az esélyegyenlőség szempontjából sarkalatos pont a hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos helyzet valamint a sajátos nevelési igényű tanuló fogalmának meghatározása és ez alapján kiszűrésük az iskola tanulói közül.

Intézményünk esélyegyenlőségi tervvel rendelkezik a rászoruló tanulók esélyegyenlőségének biztosítására. Eszerint változatos, személyre szabott pedagógiai módszereket alkalmazunk az SNI, a HH és a HHH tanulók felzárkóztatása érdekében – intézményünk hagyományainak megfelelően a tantestület tagjai elsősorban a tehetséggondozással foglalkozó szakmai-módszertani továbbképzéseken vesznek részt, s az itt szerzett tapasztalatokat és módszertani ismereteket alkalmazzák a tehetséges hátrányos helyzetű tanulókkal folytatott munkájukban is. A tehetséggondozó továbbképzéseken a tantestület 75-80%-a vett/vesz részt.

Az alábbi táblázat foglalja össze tevékenységünket e téren.

A helyzetelemzés megállapítására való hivatkozás	Cél megfogalmazása	Intézkedés leírása	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje
A halmozottan hátrányos és	Megbízható és teljes körű	A HHH tanuló regisztrálásához	igazgató, nevelési	2010. szeptember azt követően

hátrányos helyze gyermekek telje körű azonosításának, regisztrálásának szükségessége.	adatszolgáltatási- nyilvántartási információs rendsz kialakítása, működtetése	szükséges eljár kidolgozása. A érintett intézm nyek, szervezete közötti egyezte-té visszacsato-lás, rendszeres adategyeztetés (települési jegyző gimnázium, Családsegítő Szolgálat, Gyermekjóléti Szolgálat, védőnő	igazgatóhelyettes	folyamatosan
A tehetséggondoz foglalkozásokon, szakkörökön, versenyeken va részvételi arány alacsonyabb	A tehetséggondoz foglalkozásokon, szakkörökön, versenyeken va részvételi arány növelése.	Az okok fel-tárás program elkészítés a részvétel javítása A tanulók ill. szüle tájékoztatása lehetőségekről.	igazgató, nevelé igazgatóhelyettes,	2010/2011-es tanévtől folyamatosan
A többi tanulón viszonyítva kedvezőtlenebbek a arányok a bukás nagy óraszám hiányzások területén	Az oktatási eredményességét mutató adatok javuljanak, ezáltal növekedjenek tanulók képzési esélyei	Az okok elemzése, megfelelő intézkedések megtervezése. Osztályfőnöki, szaktanári segítségnyújtás	igazgató, nevelé igazgatóhelyettes	2010/2011-es tanévtől folyamatosan
A halmozottan hátrányos és hátrányos helyze tanulók részvétele külföldi nyel táborokban alacsonyabb	A halmozottan hátrányos helyze tanulók nyelvkészségének országismere-ti tudásának növelés a rész-vétel lehetőségének megterem-tése által	Alapítványi támogatási lehetőségek megteremtése, Pályázati lehetőségek felkutatása	igazgató, nevelési igazgatóhelyettes	2010/2011-es tanévtől folyamatosan
A halmozottan hátrányos és hátrányos helyze tanulók továbbtanulási hajlandósága alacsonyabb a többi tanulótársukénál	A hátrányos halmozottan hátrányos tanulók továbbtanulási arányát növelni	A tanulók és szüle alaposabb tájékoztatása továbbtanulási lehetőségekről, támogatási pályázati lehetőségekről, Bursa Hungarica ösztöndíj	igazgató, nevelé igazgatóhelyettes	2010/2011-es tanévtől folyamatosan

A legrászorultabb tanulóinknak nyújtott segítség formái:

- pályázati támogatások
- alapítványi, esetleg költségvetési támogatás,
- fenntartói támogatás,
- a Caritas Szeretetszolgálattal való együttműködés alapján,
- szülői adományok.

Kirándulásokat, táborokat kötelezővé nem teszünk, de költségtakarékos megoldásokkal, támogatásokkal segítjük diákjainkat, hogy a szabadidős közösségi programokon részt tudjanak venni.

3.17. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok

meghatározásának elvei és korlátai

Mind az írásbeli mind a szóbeli házi feladatokat az aktuális tanórai témákhoz igazítjuk. Azok elmélyítését, gyakorlását szolgálják.

Korlátozása: törekszünk – a többi tantárgy figyelembe vételével – az arányos mennyiség meghatározására. Azaz egyik napról a másikra megfelelően fel lehessen készülni minden órára.

4. INTÉZMÉNYI DIGITÁLIS FEJLESZTÉSI TERV (DFT)

(Digitális környezet a köznevelésben EFOP-3.2.3-17)

Bevezetés

Gimnáziumunk 121. tanévében is az ország legjobb intézményei közé tartozik a különböző mutatók alapján. Az elmúlt időszakban megteremtettük a tehetséggondozás intézményi kereteit is. 2009-ben sikeres pályázat eredményeként elnyertük a Tehetségpont címet, 2010-ben elkészült az intézmény tehetséggondozó programja. 2011-ben Akkreditált Kiváló Tehetség-pont lettünk, majd 2014-ben sikeresen megújítottuk ezt a címünket. 2016-tól az országban az elsők között lehettünk Európai Tehetségpont. 2012-ben intézményünk kezdeményezésére jött létre a Térségi Tehetségsegítő Tanács, melynek székhelye is intézményünkben van. Intézményünk igazgatója a Tanács titkára. Ennek keretében koordináljuk a térség oktatási, szakmai, kulturális intézményei és a civil szervezetek közötti kapcsolattartást, valósítunk meg tehetség-programokat – a tehetségek azonosításától, a fejlesztésükön keresztül a tehetségekkel foglalkozók számára nyújtott szakmai konzultációkon, jó gyakorlatok bemutatásán át.

A projektben kiválasztott fejlesztési területként először a szövegértés fejlesztésének támogatását jelöltük meg. Az iskola által eredetileg megjelölt fejlesztési területhez (szövegértés) megjelölt szoftver nem fedte a tanulói korcsoportot (gimnáziumi korosztály), ezért döntöttünk úgy, hogy inkább a matematikai kompetencia fejlesztésének támogatását szeretnénk a projekt során megvalósítani.

4.1. Helyzetelemzés, fejlesztési szükségletek bemutatása

4.1.1 A gyakorlatban alkalmazott digitális pedagógiai eszköztár bemutatása, fejlesztési szükségletek

4.1.1.1 Az intézmény módszertani felkészültsége a digitális kompetenciafejlesztés területén

Intézményünk 27 tanteremmel rendelkezik. Jelenleg a Gimnázium pedagógusai főleg interaktív táblákat (12 db) és fixen telepített projektorokat (6 db) használnak szemléltetésre, de rendelkezésre állnak továbbá televízió készülékek, VHS videómagnók és hagyományos CD-s és kazettás magnók, amiket főleg nyelvi órákon használnak. Számítástechnikai termünkben 34 fő informatikai oktatását tudjuk biztosítani. Természettudományos laborunkban kétszer 20 fő dolgozhat, munkájukat külön személyzet, 20 db netbook, 2 db interaktív tábla és számos műszer segíti. 5 db tanári szobában 15 db PC használható adminisztratív célokra.

Jelenleg a tanítási órák 35 %-ában használjuk a digitális eszközöket, elsősorban az informatika, az idegen nyelvi és természettudományos tantárgyakban. Ez az értéket kívánjuk 40 %-ra emelni.

A tanári kar szinte minden tagja igénybe vesz interaktív táblát, projektort az órák megtartásához. Jellemzően prezentációkat, filmeket vetítenek, online szemléltető anyagokat, tankönyvek mellékleteként kapott interaktív programokat használnak. A laborban különböző mérésekhez, számításokhoz a diákok netbookokat vehetnek igénybe.

Diákjaink általában véve jó körülmények között élő és okos, törekvő gyerekek. Vannak közöttük kiemelkedő képességűek is, mind a sportban, mind az

elméleti vagy gyakorlat orientált tantárgyakban. Természetesen iskolánkban is vannak kevésbé jó képességű gyerekek, akik akár szociális, akár egyéb probléma (SNI, BTMN) miatt hátránnyal indulnak. Ők a digitális eszközöket is nehezebben tudják használni. Az ő fejlesztésük kiemelt fontosságú számunkra, ezért programjainkban őket is szeretnénk megszólítani. A 490 tanulóból 16 fő SNI-s, 45 fő BTMN-s, 0 fő pedig hátrányos helyzetű. Az ő megsegítésüket egyéni felzárkóztatással, gyógypedagógia asszisztenciával igyekszünk megoldani. A pályázat során is szeretnénk a hátrányos helyzetű gyermekek fejlesztését külön prioritással kezelni.

4.1.1.2 Fejlesztési szükségletek

A projektben kiválasztott fejlesztési terület a matematikai kompetencia fejlesztésének támogatása.

A projekt során olyan interaktív matematikai kompetenciát fejlesztő szoftverek (digitális tananyagok, adatbázisok, szótárak, lexikonok, módszertani kiadványok) beszerzését szeretnénk megvalósítani, amelyek aktívan támogatják az intézményben zajló matematika oktatást.

Fejlesztési terveink között szerepel az IKT eszközökkel nem rendelkező termek felszerelése interaktív táblával vagy fix projektorral.

Szükséges továbbá az elavult eszközök cseréje, jelenlegi eszközökhöz tartalék alkatrészek (pl. projektorizzók) beszerzése a fennakadásmentes működéshez.

Célunk, hogy a pedagógusok képesek legyenek a tanulási-tanítási folyamat olyan irányítóivá válni, akik a közös munka során a tanulók digitális írástudását, problémamegoldó készségeit, divergens gondolkodását fejlesztik, hogy felkészítsék őket a munkaerőpiaci elvárásokra és az egész életen át tartó tanulásra. A megvalósításához szükséges az IKT eszközeink modernizálása és a pedagógusok digitális kompetenciáinak fejlesztése.

A programba bevont csoportokban/osztályokban évenként belső mérés elvégzését tervezzük, majd az az eredmények kiértékelése után levonjuk a következtetéseket, ha kell, javítunk a problémásnak ítélt területeken

Ezeket kívül szeretnénk kialakítani egy 30 fős matematika szaktantermet, melyet a matematika tantárgy oktatása során tudnánk használni.

Iskolánk a digitális fejlesztését „Intézményi digitális terv” dokumentumában határozza meg.

Az intézményi digitális terv tartalmazza az önértékelés folyamatát, melyet félévi és tanév végi értékelés keretében a fejlesztési tervet készítő digitális munkacsoport értékeli.

Módja: írásos előterjesztés a félévi és tanév végi értekezleteken

Ennek alapja: intézményi belső ellenőrzések dokumentumai (igazgató, igazgatóhelyettes-munkaközösségvezető) tanóra látogatási jegyzőkönyvek.

Külső ellenőrzések dokumentumai:

- minősítések-megfelelő IKT-eszközök, digitális oktatást mérő indikátorok tanórai látogatások jegyzőkönyvei

- tanfelületek dokumentumai: tanfelületei jegyzőkönyvek, óralátogatások (amennyiben releváns)

A fenti ellenőrzésekből a munkacsoport elemzést készít, melyben értékeli az eddigi folyamatokat, meghatározza a következő tanév feladatait.

4.1.2 Az intézményi szervezeti és humán feltételek bemutatása, fejlesztési szükségletek

4.1.2.1 Az intézményi szervezeti struktúra és a rendelkezésre álló humán erőforrás bemutatása

Mivel intézményünkben emelt óraszámú oktatás folyik, így minden (45 fő, egyetemi végzettségű) pedagógus napi rendszerességgel végez tehetséggondozó munkát.

Munkacsoportunk tagjai: a tehetségműhelyeink vezetői 5 fő - matematikai-logikai, interperszonális-zenei és magyar, nyelvi, természettudományos és történelem. Vezetőik mesterfokozattal rendelkeznek, ketten közülük tantárgyi, és tehetség szaktanácsadóként dolgoznak. Ugyancsak ketten kaptak közülük Bonis-bona elismerést, 2 fő kapott Ericson díjat.

A szakmai megvalósítók:

- Gálos György 26 év szakmai tapasztalat, matematika-fizika-informatika szakos középiskolai tanár
- Tőricht Pál 27 év szakmai tapasztalat, matematika-kémia szakos középiskolai tanár
- Straubingerné Kemler Anikó 24 év szakmai tapasztalat, matematika-fizika szakos középiskolai tanár

Iskolánk pedagógusai közül 1 fő rendelkezik felsőfokú informatikai végzettséggel, 5 fő OKJ-s informatikai végzettséggel, 1 fő ECDL vizsgával. Informatikai témájú továbbképzésben 5 fő vett részt tanáraink közül.

Munkacsoportunk tagjainak informatikai kompetenciái az átlagnál magasabbak. Interaktív táblát mindegyikük használ, digitális alapkészségeik adottak a pályázatban való sikeres és hatékony részvételhez. Mindannyian meghaladják az Infokommunikációs Egységes Referenciakeret (IKER) második szintjét. Azonban ahhoz, hogy a modern és naprakész digitális tartalmakat készségszinten be tudják építeni a tanítási-tanulási folyamatba, továbbképzésük kiemelkedően fontos a pályázat során.

Rendszergazdai feladatokat jelenleg Móni Péter 10 éve végzi iskolánkban. Minden informatikai fejlesztéssel (infrastrukturális és eszközpark), karbantartással, információbiztonsággal és hálózati működéssel kapcsolatos feladatok ellátását magas szinten végzi.

4.1.2.2 Fejlesztési szükségletek

Pedagógus továbbképzés : A projekt során biztosítani szeretnénk pedagógusaink továbbképzését, digitális ismereteinek és módszertani kultúrájának fejlődését. 15 pedagógust kívánunk a digitális továbbképzési rendszerbe bevonni.

Tananyag adaptáció: az új digitális tananyagcsomag adaptációja révén kollégáink szakmai módszertani munkája sokrétűbb lesz (pl.: Jó gyakorlatok). Új ismereteiket, gyakorlati tapasztalataikat be tudják építeni tanmenetükbe, óravázlataikba is.

Szervezeti keretek: az Intézményi Digitális Munkacsoport megalakulásával újabb szervezeti egység alakul, mely révén egyértelműek lesznek a feladatok, jogosultságok, a monitoring és az értékelés.

PR hatás: az intézményi Jó gyakorlatok bemutatása, workshopok, tudásmegosztás fórumai növelik az intézmény ismertségét mind pedagógus, mind szülői körben pozitív hatása lesz a beiskolázásra.

4.1.3 A rendelkezésre álló infrastruktúra, eszközpark bemutatása, fejlesztési szükségletek

4.1.3.1 Az intézmény eszközellátottsága

Intézményünkben jelenleg a 27 tanteremből (természettudományos laborral együtt) 18-ban található valamilyen IKT eszköz: 12 teremben digitális tábla, 6 teremben fixen telepített projektorral tudnak a pedagógusok dolgozni. Ezekon kívül könyvtárunk olvasótermében 5 db számítógéphez férhetnek hozzá szabadon a diákok. Közel 250 fős dísztermünkben mobil vászonnal és projektorral, hangosítással nagyobb közönség számára is tarthatók előadások. 1 db 34 fős számítástechnikai termünkben a 7., 8., 9. és 10. évfolyamos diákjainknak oktatunk informatikát. Természettudományos laborunkban kétszer 20 fő dolgozhat, munkájukat külön személyzet, 20 db netbook, 2 db interaktív tábla és számos műszer segíti.

A termék jónak mondható IKT eszköz ellátásának köszönhetően. A tanári kar szinte minden tagja igénybe vesz interaktív táblát, projektort az órák megtartásához. Jellemzően prezentációkat, filmeket vetítenek, online szemléltető anyagokat, tankönyvek mellékleteként kapott interaktív programokat használnak. A laborban különböző mérésekhez, számításokhoz a diákok netbookokat vehetnek igénybe.

A gimnáziumban windows alapú helyi tartományi hálózat működik, így a pedagógusok, diákok könnyebben tárolhatják adataikat a helyi fájlserveren, az adatok a felhasználók jogosultságának megfelelően hozzáférhetőek. 5 db tanári szobában 15 db PC használható adminisztratív célokra. Az épület Wi-Fi lefedettsége kb. 80%-os, de minden teremben található hálózati vég- pont, így a helyi hálózat kábelén keresztül mindenhol elérhető. Weboldalunk naprakész, természettudományos laborunk, könyvtárunk külön Weboldallal rendelkezik, hírek, események, információk szerkesztése, frissítése folyamatos.

Az EFOP-3.2.4-16-2016-00001 „Digitális kompetencia fejlesztése” projekt keretein belül 46 darab laptopot kaptak pedagógusaink használatra, valamint folyamatban van az intézmény wifi hálózattal történő kiépítése is.

4.1.3.2 Fejlesztési szükségletek

- Terveink között szerepel egy 30 fős matematika szaktanterem kialakítása, illetve az IKT eszközzel nem rendelkező termekben fixen telepített vetítési lehetőség vagy interaktív tábla biztosítása.
- Tanáraink folyamatosan használják az interaktív eszközöket, ezt a tanfelügyelet, intézményi minősítések is elismerik, a tanórai otthoni felkészüléshez, pályázatok elkészítéséhez, közösségi programok szervezéséhez nélkülözhetetlen a saját eszköz.
- A hatékonyabb adminisztráció érdekében szükségünk lenne egy bizonyítvány nyomtatóra. Évente 120 diákunk érettségizik a május- júniusi időszakban, továbbá a Tolna Vármegyei Kormányhivatal megbízásából minden évben az októberi-novemberi vizsgaidőszakban is vizsgaközpont vagyunk közép és emelt szinten egyaránt, ilyenkor 100 körüli az érettségizők száma. A feszített munkarendet mind ősszel, mind tavasszal nagyon megkönnyítené a bizonyítványnyomtató.
- Fontosnak tartjuk, hogy legyen lehetőség a tanulók saját eszközeinek bevonására a tanítási folyamatba. A jövő ellenőrzési- értékelési formája az elektronikus tudásfelmérés kell, hogy legyen, ez nélkülözhetetlen tanuló eszközök nélkül.
- Számos projektorunk, laptopunk és több laboratóriumi eszközünk 5 évnél idősebb, és jelenleg még ugyan megfelelően működnek, de hosszú távon cseréjük szükséges. Sokszor gondot okoz a kiégett projektorizzók gyors

cseréje.

- Szoftver ellátásunk a tisztaszoftver programnak köszönhetően jónak mondható, és sok feladatot meg tudunk oldani ingyenesen hozzáférhető szoftverekkel, de egy órarend készítő program beszerzése mindenképpen szükséges lenne.

4.1.4 Vízio

Célunk az, hogy a gimnáziumi tanulmányaik befejezésekor diákjaink digitális kompetenciái és képességei olyan szintre jussanak, amelyek segítségével a felsőoktatásban is megállják a helyüket. Jelen pályázat e cél elérését segítheti elő a megfelelő IKT eszközök beszerzésével és egyéb digitális fejlesztések és továbbképzések megvalósításának biztosításával.

4.2. Intézményi fejlesztési célok meghatározása

4.2.1 A pedagógiai célok kijelölése a digitális pedagógia területén

Pedagógiai céljaink a pályázat során:

- A pedagógusok digitális felkészültségének, módszertani kultúrájának növelése,
- a mindennapi pedagógiai munka során az IKT-használat erősítése,
- a digitális és egyéb kulcskompetenciák hatékonyabb fejlesztése,
- a tanulók logikai-matematikai, digitális, problémamegoldó és kreatív kompetenciáinak fejlesztése,
- intézményünkben a matematika képzés színvonalának további növelése,
- a diákok és tanárok IKT kompetenciáinak javítása,
- modern informatika eszközök beszerzésével a XXI. századi kihívások leküzdése,
- tanulói motiváció erősítése - az átadott módszertanok segítségével a tanulók motivációját erősíteni és fenntartani.

A pedagógus képes lesz:

- Nyílt forráskódú rendszert használni az oktatásban.
- Internetes portálok funkcióit alkalmazni.
- A portálon megtalálható digitális online feladatgyűjtemény tartalmakat saját óravázlatába beépíteni.
- A megjelenő modellek és összefüggések szemléltetésére, valamint a korosztálynak megfelelő kísérletek szimulálására a GEOMATECH portálon található digitális tartalmak segítségével.
- Nyílt végű feladatok és a pozitív visszacsatoláson keresztül a tanulók tanulási motivációját fenntartani.
- A tanulóknak felébresztheti az olvasási kedvet.
- Fejleszteni a NAT által fontosnak tartott kulcskompetenciák közül az anyanyelvi, a digitális, a matematikai, a tanulás tanulása kulcskompetenciákat.

4.2.2 Az érintett fejlesztési célcsoportok meghatározása

Közvetlen célcsoport:

9. évfolyam valamennyi diákja: 100 fő. A matematikai kompetencia fejlesztése miatt valamennyi diák érintett. A programot végrehajtó bevont szaktanárok: Gálos György matematika-fizika-informatika szakos tanár, 26 év szakmai tapasztalattal, Tőricht Pál matematika-fizika szakos tanár, 27 év szakmai tapasztalattal, Straubingerné Kemler Anikó matematika-fizika szakos tanár, 24 év

szakmai tapasztalattal.

A fent részletezett tanulócsoportokban 3 fő SNI, 12 fő BTMN, 0 fő hátrányos helyzetű gyermek van. A tanulási nehézségekkel küzdő, illetve a sajátos nevelési igényű tanulók számára az informatikai eszközök új lehetőséget kínálnak arra, hogy egyéni tanulási útvonalakon haladjanak, illetve együttműködjenek társaikkal. A diagnosztikában, a fejlesztésben, a mindennapi életvitel megkönnyítésében segítséget nyújthatnak az IKT nyújtotta lehetőségek.

Közvetett célcsoport:

- az intézmény valamennyi diákja – 500 fő- a mérés-értékelés –írásbeli számonkérés digitális formáinak megvalósítása révén
- az intézmény szülői közössége: a számonkérés újonnan bevezetendő formája révén

4.2.3 Az intézmény szervezeti és humán feltételeinek javítására, fejlesztésére vonatkozó célok

A projekt 15 pedagógus továbbképzése révén fejlődik, bővül pedagógusaink módszertani kultúrája, digitális ismerete.

Az új digitális tananyagcsomag adaptációja révén kollégáink szakmai módszertani munkája sokrétűbb lesz- Jó gyakorlatok

Szervezeti keretek: az Intézményi Digitális Munkacsoport megalakulásával újabb szervezeti egység alakul, mely révén egyértelműek lesznek a feladatok, jogosultságok, a monitoring és az értékelés.

PR hatás: az intézményi Jó gyakorlatok bemutatása, workshopok, tudásmegosztás fórumai növelik az intézmény ismertségét mind pedagógus, mind szülői körben pozitív hatása lesz a beiskolázásra.

A bevont pedagógusok saját, illetve tanulóik munkájának támogatására digitális segédanyagokat készítenek, amelyet az NKP felületén kell megosztani, ezért az NKP-val kompatibilis tartalomfejlesztésnek kell megvalósulnia. A projektbe bevont pedagógusok által létrehozott és az NKP-n megosztott digitális óravázlat, óraterv, tanmenet vagy tananyag száma bevont pedagógusonként és tanévenként legalább 10 db.

A pályázat keretében el kell készíteni a kiválasztott vagy kidolgozott csomag(ok) be-válására vonatkozó jelentést, csomagonként az alábbi szempontok alapján:

- mennyiben segítette a pedagógiai munkát,
- mennyiben segítette a tanulók munkáját,
- mennyiben járul hozzá a megcélzott kompetenciafejlesztéshez,
- melyek voltak a bevezetés folyamatának kritikus pontjai,
- milyen megoldásokkal sikerült a nehézségeket leküzdeni,
- milyen feltételek mellett ajánlanák másoknak bevezetésre.

4.2.4 Infrastruktúra és eszközpark fejlesztésére vonatkozó célok

- 30 db tanulói tablet a matematika teremben.
- 2 db interaktív tábla
- 1 db projektor

4.2.5 Lehatárolás, szinergia

Iskolánk - a Szekszárdi Garay János Gimnázium - pedagógusai az EFOP-3.2.4-16-2016-00001 „Digitális kompetencia fejlesztése” projekt keretein belül 46 darab laptopot kaptak használatra. Ebből 32 darab HP Probook 640 G2, 14 darab pedig DELL Latitude 5480 típusú. Így az iskola egész tanári karának biztosított a szolgálati laptop a munkájához. A típus béli különbség az előzetesen elvégzett IKT

kompetencia önértékelés eredményéből adódik. E pályázat keretében már nem szerzünk be a közreműködő pedagógusoknak laptopot. Az EFOP 3.2.4-16 kiemelt projekt keretében folyamatban van az intézmény wifi hálózattal történő kiépítése, így jelen pályázatból ilyen jellegű fejlesztést sem kívánunk megvalósítani.

4.2.6 A fenntarthatóságra vonatkozó cél

Elsődleges célunk, hogy a projekt keretében elért eredményeket minél szélesebb körben beépítsük a pedagógiai munkába. A pályázatban előírt tevékenységeket a pályázati felhívás előírásainak megfelelően minimum 3 évig fenntartjuk, de a digitális kompetencia fejlesztést a pedagógiai programunkba történő beépítéssel hosszútávon kívánjuk fenntartani.

Az eredmények hasznosulását folyamatos kimeneti mérésekkel oldanánk meg, melybe bevonnánk egy kontrollcsoportot is.

4.3. A fejlesztési feladatok, tevékenységek meghatározása

A gyerekeket nem tanítani kell, hanem segíteni nekik abban, hogy felfedezzék a világot. A mai kor tanára olyan mentor, aki vezeti diákjait a megismerés útján. Ez azonban napjainkban egyre nehezebb feladat. A GEOMATECH Program fejlesztéseinek köszönhetően azonban a természettudományos tantárgyak tanításában ismét lehetőség nyílik a tanulók motiválására, az egyéni kísérletezésre. Célunk, hogy a diákok megszeressék a matematikát, az órákon aktívabbak, a tanulás során pedig motiváltabbak, kreatívabbak legyenek.

4.3.1 A digitális pedagógiai-módszertani csomag meghatározása

A projektben kiválasztott fejlesztési terület a matematika fejlesztésének támogatása.

A kiválasztott digitális csomag a Geomatech – Interaktív, digitális matematika feladat- és tananyagrendszer (9-12. o.) csomag.

Az iskolánk pedagógusai közül már többen ismerik a programcsomagot, tapasztalataikat és véleményüket meghallgatva döntöttünk a csomag mellett. A matematika tantárgy oktatása során élményszerű, kísérletező, felfedeztető órákat tudnak majd kollégáink tartani a GEOMATECH projekt digitális tananyagai használatával a hagyományos intézményi keretek között.

Indoklás:

A Geomatech – Interaktív, digitális matematika feladat- és tananyagrendszer (9-12. o.) színes, érdekes, motiváló oktatási programcsomag. Alkalmazása során javul az oktatás hatékonysága, növelhető a tanórák játékossága és élményszerűsége. Aktívan hozzájárul ahhoz, hogy a gyerekek számára elvont feladatok vizualizálása és láthatóvá tétele révén segítséget nyújtson a tananyag gyorsabb és eredményesebb megértéséhez és elsajátításához. Segítségével élményközpontúvá tehetjük az oktatást.

A Geomatech –olyan komplex pedagógiai és módszertani repertoárt kínál, mely támogatja az élményszerű tanulást, mindezt úgy, hogy közben a 21. században alapvető elvárásként megjelenő multiliteralitást vagyis a digitális és analóg kompetenciák párhuzamos fejlesztését támogatja. Az eszköz és a hozzá tartozó módszerek segítik a gyerekek digitális kompetenciájának kialakítását.

A GEOMATECH eszközeivel azokat a diákokat is eredményesen tudjuk majd segíteni, akik elmaradnak az átlagtól.

Adaptáció és felkészítés

Terveink szerint intézményünkben legalább 15 fő pedagógus venne részt a digitális kompetenciákat fejlesztő akkreditált pedagógus továbbképzésen, elsősorban a matematikát tanító kollégák. Pedagógusaink jelentős része megfelelő digitális kompetenciákkal bír. Számukra lehetővé tennénk, hogy önkéntes alapon kipróbálják, alkalmazzák a tanóráikon a digitális pedagógiai módszertani csomagot.

4.3.2 Bevezetés és alkalmazás

- A kiválasztott digitális pedagógiai-módszertani csomag produktív felhasználását a POK akkreditált pedagógus-továbbképzéseinek igénylésével biztosítjuk.
- A digitális eszközök felhasználását segítő szakmai tanácskozásokat és pedagógiai szakmai napot rendezünk szakértők és szaktanácsadók felkérésével.
- Az effektív tudásmegosztás érdekében rendezvényeinket más, a digitális eszközcsomag felhasználási lehetőségei iránt érdeklődő oktatási intézmények számára is megnyitjuk.
- Tanárjelöltek mentorálása esetén a csomag kiváló lehetőséget nyújthat a korszerű pedagógiai gyakorlatok bemutatására és alkalmazására.

Pedagógusok felkészítése: Pedagógusaink felkészítését és továbbképzését az 1.2.2. pontban részleteztük.

Tudásmegosztás: A digitális oktatás általánossá válása érdekében nagy hangsúlyt fektetünk a pedagógusok szemléletformálására és a digitális oktatással kapcsolatos tudás pedagógusok közötti megosztására. Ennek érdekében tervezzük szakmai napok, workshopok megvalósítását. A programba be nem vont pedagógusok érzékenyítése, involválása érdekében rendszeres tantestületi felkészítéseket tervezünk a digitális pedagógiai tapasztalatok, jó gyakorlatok intézményen belüli megosztására.

IT biztonság: Fontosnak tartjuk a biztonságos internet használat igényének kialakítását (szemléletformálás) és lehetőségeinek megteremtését mind eszköz, mind humán vonatkozásban. Ezért a projekt során szakember segítségével biztosítjuk az IT biztonsági előadást többek között az alábbi témákban (a témák igények alapján változhatnak): alapvető biztonsági kérdések, vírusok és védelmi rendszerek, a megelőzés módszerei, számítógépes visszaélések és védekezés, biztonságos üzemeltetés, biztonságos internetezés.

Fogyasztóvédelem: A digitális világban a felhasználót érő fogyasztóvédelmi veszélyekre is szeretnénk felhívni pedagógusaink és tanulóink figyelmét. Fogyasztóvédelmi szempontból többek között az alábbi témákat szeretnénk felvilágosító előadásunk, workshopunk keretében említeni (a témák igények alapján változhatnak):

- szoftver vásárlás online buktatók nélkül
- email cím illegális felhasználásának elkerülése
- bankszámla, bankkártya adatok védelem
- Általános szerződési feltételek tudatos elfogadása
- egyéb felmerülő igények
- A POK szolgáltatásának – szaktanácsadói – igénybevétele,
- online módszertani „help-desk” szolgáltatás igénybevétele
- Folyamatba épített mentorálás igénybevétele.
- mentorált óralátogatása, minőségbiztosítása

A bevont pedagógusok folyamatos szakmai támogatásához, mentorálásához az Országos szakértői névjegyzéken, illetve az Országos szaktanácsadói névjegyzéken szereplő szakemberek bevonását tervezzük. Biztosítjuk, hogy valamennyi pedagógus számára biztosított legyen a folyamatos támogatás.

4.3.3 Az infrastrukturális feltételek biztosítása

- A digitális pedagógiai-módszertani csomag beszerzését az intézményi környezet mindenre kiterjedő, szakszerű vizsgálata és felmérése, valamint alapos szakmai egyeztetés után kívánjuk megvalósítani.
- A nevelést-oktatást segítő digitális eszközigény felmérését a megfelelő információs bázisokon (Kello, tanszergyártók honlapjai stb.) történő tájékozódással kezdjük, majd a szakmai munkaközösségek bevonásával, az igények munkaközösségi értekezleteken történő megvitatásával készítjük elő, amit más intézményekben dolgozó kollégáinkkal és szaktanácsadókkal folytatott tapasztalatcsere előzhet meg. Az egyeztetési folyamatban a rendszergazda véleményét kikérve hozunk döntést.
- A beszerzési terv része az Intézmény Digitális Fejlesztési Tervének.

4.4. Disszemináció

Az implementációt támogató tervezett programjaink:

- Először a tantestületen belül: valamennyi munkaközösség (5db) egy-egy bemutatóórát tart az intézmény tanárainak a digitális eszközök alkalmazása terén.
- Ennek továbbfejlesztése történik az őszi Tehetségnapok keretében: digitális szakmai nap, workshop szervezésére kerül sor: a hálózatosodás jegyében – mint Minősített Tehetségműhely- a tankerület többi intézményének számára bemutatóra kerül sor, melyet workshopok követnek bemutató órák keretében-tantárgyterületeknek megfelelően. Ennek keretében a programba bevont intézmények közötti tapasztalatcsere is megvalósulhat.
- Az implementáció folyamatának eredményességét értékeli a Munkacsoport tanév végi jelentése-mely melléklete a tanév év végi beszámolójának, melyet továbbítunk a Digitális Módszertani Központnak, ill. az Nemzet Köznevelési Portálnak
- A tudásmegosztó fórumok időpontját, témáját honlapunkon, ill. a fenti portálokon közzétesszük.
- a megvalósítás során egy internetbiztonsági napot és egy fogyasztóvédelmi napot
- a program során egy alkalommal iskolai nyílt napot szervezünk, amelyen a szülők részvételére is számítunk. Ennek keretében bemutatjuk a digitális pedagógiai eszköztárának fejlesztése érdekében tett tevékenységeinket, elért eredményeket.

4.5. Fenntarthatóság

A program eredményeinek hosszútávú fenntarthatóságát az alábbi eseményekkel szeretnénk biztosítani:

- A programban részt vevő intézményekkel online tanári közösségek létrehozása: kapcsolattartás, tapasztalatcsere céljából (a program során elindított közösségi együttműködés folytatása)
- Szakmai nap szervezése az IKT eszközök alkalmazásáról a tanítási órákon
- Bemutató órák tartása.

- Rendszeres megbeszélések szervezése, ahol megbeszélhetik az aktuális tapasztalatokat szintén a rokon műveltségi területek összevonásával.
- Az intézmény éves önértékelés keretein belül értékeli a projekt eddigi folyamatait és eredményeit és a Fejlesztési tervben meghatározza a következő tanév fejlődési irányait és feladatait. A Fejlesztési terv alapján az intézmény pedagógiai programjába beépítésre kerül az alkalmazott digitális pedagógiai módszertan rendszeres alkalmazása.

5. ZÁRÓ DOKUMENTUMOK

5.1. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala, a jóváhagyott pedagógiai programhoz való hozzáférés lehetőségei

Az intézményvezető jóváhagyását követően a pedagógiai program az iskola honlapján olvasható. Nyomtatott formában egy példánya a titkárságon, egy példánya a könyvtárban hozzáférhető.

5.2. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata és módosításának körülményei

A pedagógiai program elfogadásának dokumentumai az alábbiakban megtalálhatóak.

Jelen pedagógiai program az igazgatói jóváhagyás napját követő tanévtől érvényes felmenő rendszerben.

Módosítása történhet:

- törvényi előírás következtében
- fenntartói rendelet következtében
- intézményi belső kezdeményezésre

A módosítás körülményei:

- módosítását a nevelőtestületnek el kell fogadnia
- csak igazgatói jóváhagyás után válik érvényessé

A pedagógiai programot, ha törvényi előírás vagy fenntartói rendelet másképpen nem rendelkezik

- évente össze kell vetni a törvényi változások módosító hatásával, és meg kell tenni a szükséges korrekciókat

Határidő: minden év augusztus 31.

Szekszárd, 2023. augusztus 31.

Huszárik Imre
mb. igazgató

A Szekszárdi Garay János Gimnázium Pedagógiai Programját jóváhagyom

Szekszárd, 2023. augusztus 31.

Huszárik Imre
igazgató